

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Konjunkturbilde for Trøndelag 2024

INDIKATORNOTAT NÆRINGSUTVIKLING I TRØNDELAG

Dette notatet inneholder et sett med indikatorer som har til hensikt å beskrive utviklingen i Trøndersk næringsliv i året som har gått. Utviklingen i indikatorene vil bli målt årlig.

Notatet er skrevet i forbindelse med rapportering til Hovedutvalg for næring og industri i mai 2025 om oppfølging av Regional strategi for verdiskaping og bruken av regionale utviklingsmidler i 2024

Innholdsfortegnelse

Del 1. Bærekraftig verdiskaping

1.1 Sysselsetting

1.2 Verdiskaping

1.3 Klimagassutslipp

1.4 Foretak og
virksomheter

1.5 Areal

1.6 Arbeidsstyrken

Del 2. Internasjonal konkurranssevne

2.1 Kompetanse

2.2 FOU

2.3 Eksport

2.4 Trøndelags posisjon

2.5 Lønnsomhet

Appendiks:
Produktivitetsutvikling

Del 3. Konjunkturutvikling

3.1 Konjunkturtendens

3.2 Styringsrente

3.3 Regionalt nettverk

3.4 BNP nasjonalt

3.5 NHOs
medlemsundersøkelse

3.6 Energipriser

Del 1. Bærekraftig verdiskaping

Ved inngangen til 2025 så er det klare tegn på lavere sysselsettingsvekst i Trøndelag.

Totalt var det 248 379 sysselsatte i Trøndelag per 4. kvartal 2024. Dette er en marginal økning på 0,2 % eller 410 personer sammenlignet med året før. Det var 150 467 sysselsatte i privat sektor per 4. kvartal 2024, noe som utgjør 60,6% av sysselsettingen i Trøndelag. Sysselsettingen i privat sektor var nærmest uforandret fra 2023.

Det er en liten økning i andelen som står utenfor arbeid og utdanning.

Den totale verdiskapingen i Trøndelag i 2022 var på 268,2 milliarder kr. Det betyr en økning på 6,4 % fra 2021 og en økning på 8,3 % fra tre år tidligere.

Det samlede klimagassutslippet i Trøndelag var på ca. 3,1 millioner tonn CO2-ekvivalenter i 2023. Utslippene gikk ned med 207 000 tonn CO2-ekv eller -6,3 % i 2023. Industrien hadde en nedgang i utslippene på ca. 112 200 tonn CO2-ekv eller -11,2 % i 2023, mens jordbruket reduserte utslippene med 35 800 tonn CO2-ekv. eller 4,6 %.

De fleste virksomhetene i Trøndelag er forholdsvis små. 90 % av virksomhetene har færre enn 10 ansatte og de fleste av de igjen er enkeltpersonforetak. Antall virksomheter er på samme nivå i 2024 som året før. I løpet av de siste 3 årene (2022- 2025) har antall virksomheter økt med 3,6 %.

Antall konkurser i Trøndelag falt 11 % i 2024, men er opp 39 % sammenlignet med 3 år tidligere. Antall virksomheter med ansatte har økt med bare 0,2 % de siste 3 årene.

* Endring vises i volumjusterte verdier, justert for inflasjon
** Endring vises i nominelle verdier , Ikke justert for inflasjon
PP. Prosentpoeng

Indikatorer: Bærekraftig verdiskaping

Sysselsetting					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall sysselsatte	248 379	2024	↑ 0,2 %	↑ 3,1 %	SSB Tabell: 07984
Antall sysselsatte i privat sektor	150 467	2024	→ 0,0 %	↑ 3,3 %	SSB Tabell: 13472
Sysselsettingsgrad (15-74 år)	68,8 %	2024	↓ -0,5 pp.	↑ 0,1 pp.	SSB Tabell: 06445

Verdiskaping					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Verdiskaping (mill. kr)*	268 168	2022	↑ 6,4 %	↑ 8,3 %	SSB Tabell: 09391
Bruttoinvestering fast realkapital. (mill. kr)**	78 255	2022	↑ 4,6 %	↑ 5,9 %	SSB Tabell: 09391
Disponibel inntekt i husholdningene. (mill. kr)*	144 301	2022	↑ 1,3 %	↑ 12,3 %	SSB Tabell: 09797
Lønnskostnader. (mill. kr)**	160 349	2022	↑ 7,3 %	↑ 15,1 %	SSB Tabell: 09391

Klimagassutslipp					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Utslipp av klimagasser (tonn CO2-ekv.)	3 070 135	2023	↓ -6,3 %	↓ -1,7 %	Miljødirektoratet
Karbonproduktivitet (mill. kr/ 1000 tonn CO2)*	81,8	2022	↑ 4,7 %	↑ 4,5 %	SSB 09391, Miljødir.
Utslipp per innbygger (tonn CO2-ekv.)	6,4	2023	↓ -7,2 %	↓ -3,7 %	SSB 07459, Miljødir.

Foretak og virksomheter					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Antall virksomheter	55 129	2025	→ 0,0 %	↑ 3,6 %	SSB Tabell: 10309
Antall nyetableringer (foretak)	4 718	2024	↓ -10,6 %	↓ -22,3 %	SSB Tabell: 08076
Opna konkurser	333	2024	↓ -11,0 %	↑ 39,4 %	SSB Tabell: 08551
Nyetableringer som overlever 5 år	31,4 %	2017-2022	↑ 2,5 pp.	↓ -0,4 pp.	SSB Tabell: 13701

Areal					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Arealbruk til næring, off. og priv. tjen (km²)	55,36	2024	↑ 1,8 %	↑ 7,0 %	SSB Tabell: 09594
Bebyggd område for landbruk og fiske (km²)	70,14	2024	↓ -0,6 %	↓ -0,1 %	SSB Tabell: 09594
Jordbruksareal (km²)	1 789,43	2024	↓ 0,0 %	↑ 0,2 %	SSB Tabell: 09594
Omdisponering av dyrka jord (dekar)	445	2023	↓ -5,1 %	↓ -46,7 %	SSB Tabell: 06194

Arbeidsstyrken					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Befolkning i arbeidsaktuell alder (20-66 år)	296 419	2025	↑ 0,7 %	↑ 2,2 %	SSB Tabell: 07459
Forsørgerevne (20-66 år / 67 år og eldre)	3,55	2025	↓ -1,6 %	↓ -4,7 %	SSB Tabell: 07459
Andel ikke i arbeid og utdanning (30-61 år)	14,9 %	2023	↑ 0,2 pp.	↓ -1,0 pp.	SSB Tabell: 13563
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-29 år)	9,6 %	2023	↑ 0,3 pp.	↓ -0,9 pp.	SSB Tabell: 13563
Andel personer i vedvarende lavinntekt	8,6 %	2021-2023	↓ -0,3 pp.	↓ -0,9 pp.	SSB Tabell: 12944

1.1 Sysselsetting

Sysselsetting

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Antall sysselsatte	248 379	2024	↑ 0,2 %	↑ 3,1 %
Antall sysselsatte i privat sektor	150 467	2024	→ 0,0 %	↑ 3,3 %
Sysselsettingsgrad (15-74 år)	68,8 %	2024	↓ -0,5 pp.	↑ 0,1 pp.

Sysselsettingsveksten i Trøndelag bremsset kraftig i 2024. Totalt var det 248 379 sysselsatte i Trøndelag per 4. kvartal 2024. Dette er en marginal økning på 0,2 % (410 personer) sammenlignet med året før.

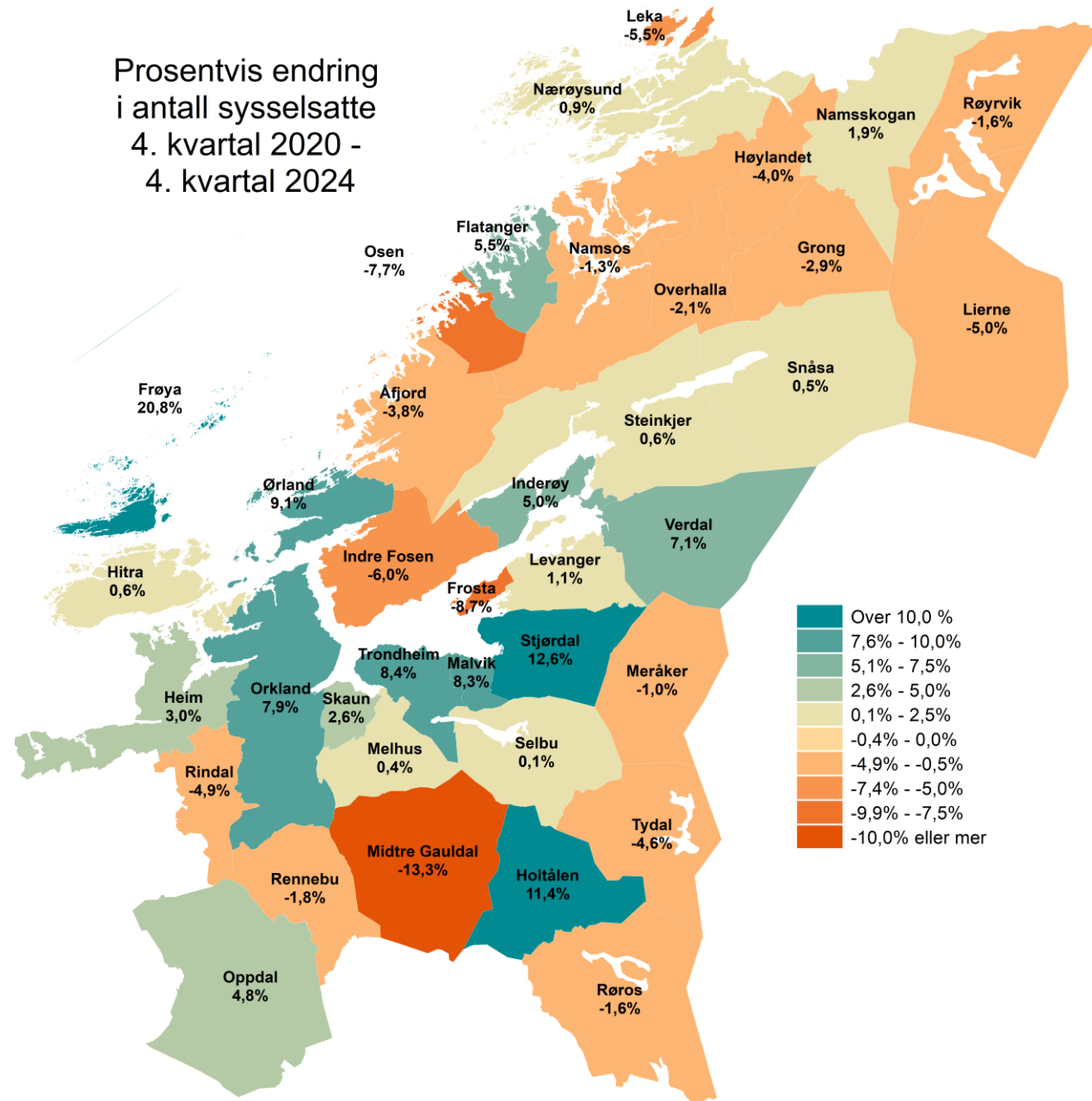
Det var 150 467 sysselsatte i privat sektor per 4. kvartal 2024, noe som utgjør 60,6% av sysselsettingen i Trøndelag. Sysselsettingen i privat sektor var nærmest uforandret fra foregående år.

52,9 % av arbeidsplassene i Trøndelag er lokalisert i Trondheim. Trondheim har siden 2015 stått for ca. 75,0 % av sysselsettingsveksten i fylket.

På kartet til høyre vises sysselsettingsutviklingen i trønderske kommuner i perioden 4. kvartal 2020- 4. kvartal 2024. I tolkningen av tallene bør man huske at pandemien påvirket tallene for 2020, og at enkelte kommuner som ble sterkt rammet av pandemien får en høy vekst i årene etter.

Videre er flyttingen av Norsk Kylling fra Midtre Gauldal til Orkland i 2021 den største bidragsyteren til at sysselsettingen i Midtre Gauldal gikk ned med 13,3 % i perioden 2020-2024, mens sysselsetningen i Orkland økte med 7,9 % i samme periode.

Prosentvis endring
i antall sysselsatte
4. kvartal 2020 -
4. kvartal 2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagital.no/statistikk/sysselsatte-etter-naering>

1.1 Sysselsetting

I perioden 2020-2024 så har sysselsettingsveksten i Trøndelag vært bredt fordelt, med vekst i alle 17 næringsgrupper. Målt i antall sysselsatte var det størst vekst i *Helse og- sosialtjenester* (+2 118 sysselsatte) og *Overnatting og serveringsvirksomhet* (+1 774 sysselsatte).

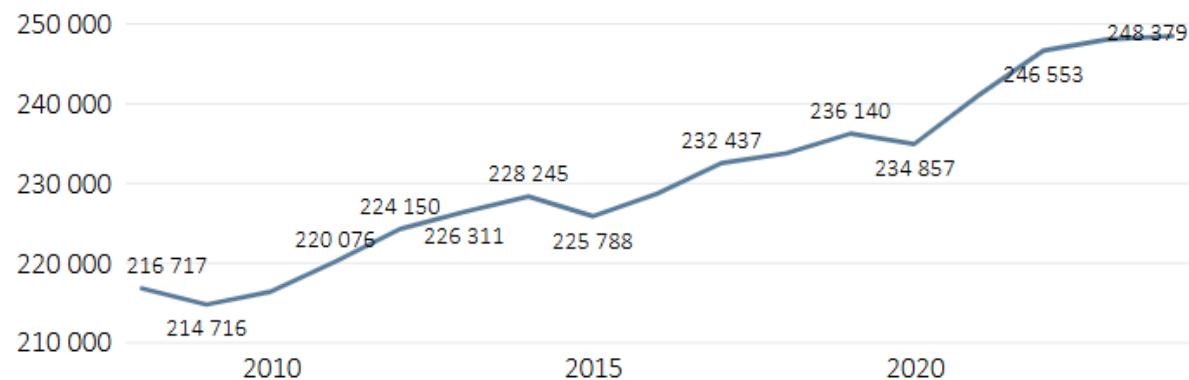
Økningen innen *Overnatting og serveringsvirksomhet* er ett resultat av at sysselsettingen i næringen har gått tilbake til normalen etter nedgangen som følge av pandemien i 2020. Veksten i sysselsatte innen *Helse- og sosialtjenester* fortsetter en lengre trend der blant annet befolkningens alderssammensetning fører med seg større behov.

Prosentvis er det *Overnattings- og serveringsvirksomhet* (+23,8 %) som har den største sysselsettingsveksten i perioden 2020-2024.

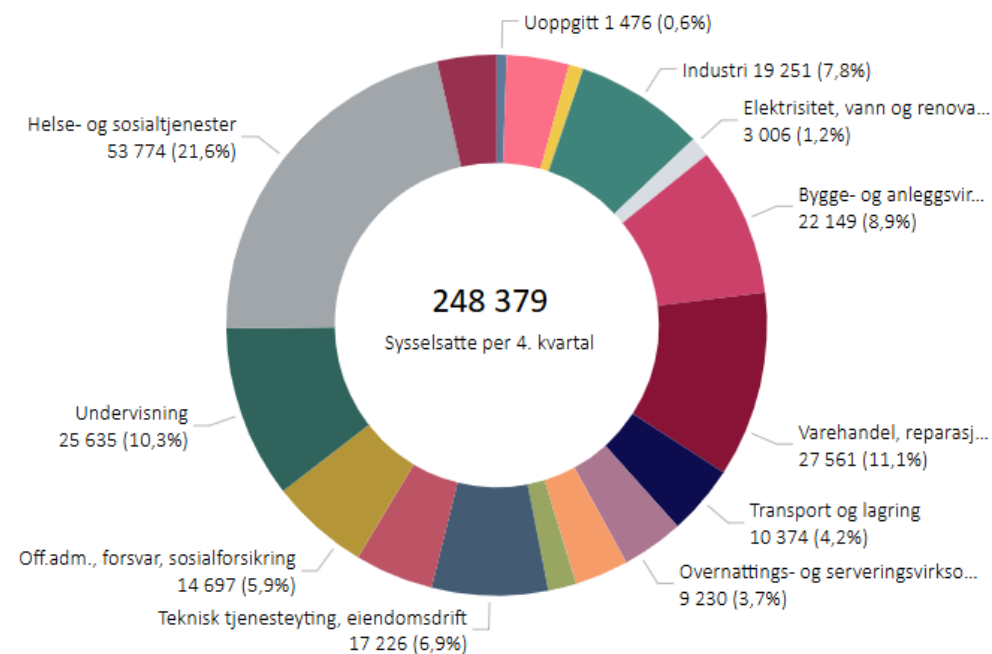
Deretter kommer *Informasjon og kommunikasjonstjenester* som hadde en vekst på 17,1 %

Undervisning er næringen med lavest prosentvis vekst (+1,2 %) i perioden 2020-2024. Det var en kraftig nedgang i antall sysselsette innen undervisning i 2024 (-792 sysselsette) som reverserte mye av veksten som har vært i sektoren de siste årene.

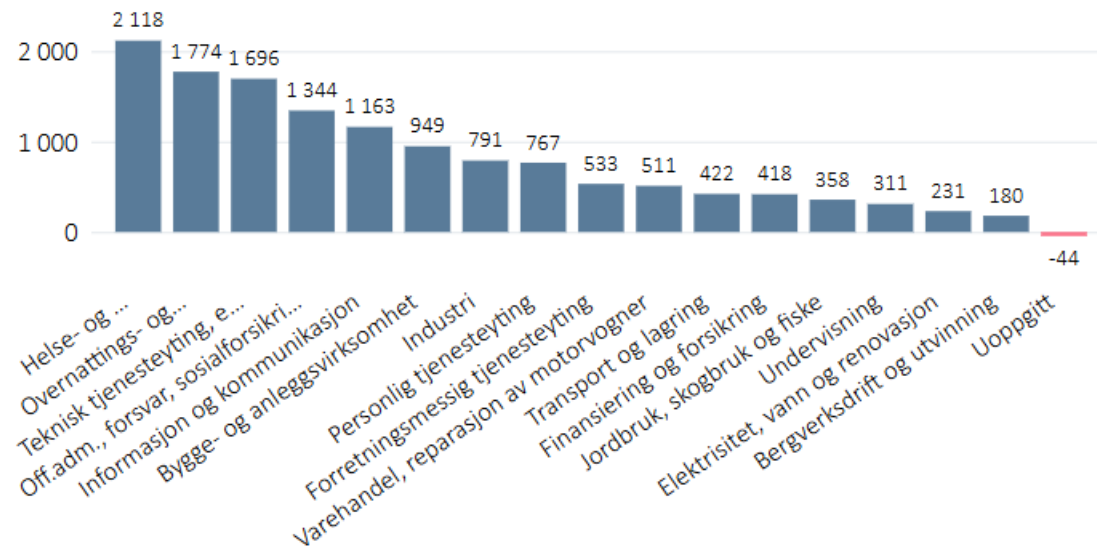
Sysselsatte i alle næringer i Trøndelag, 2008-2024

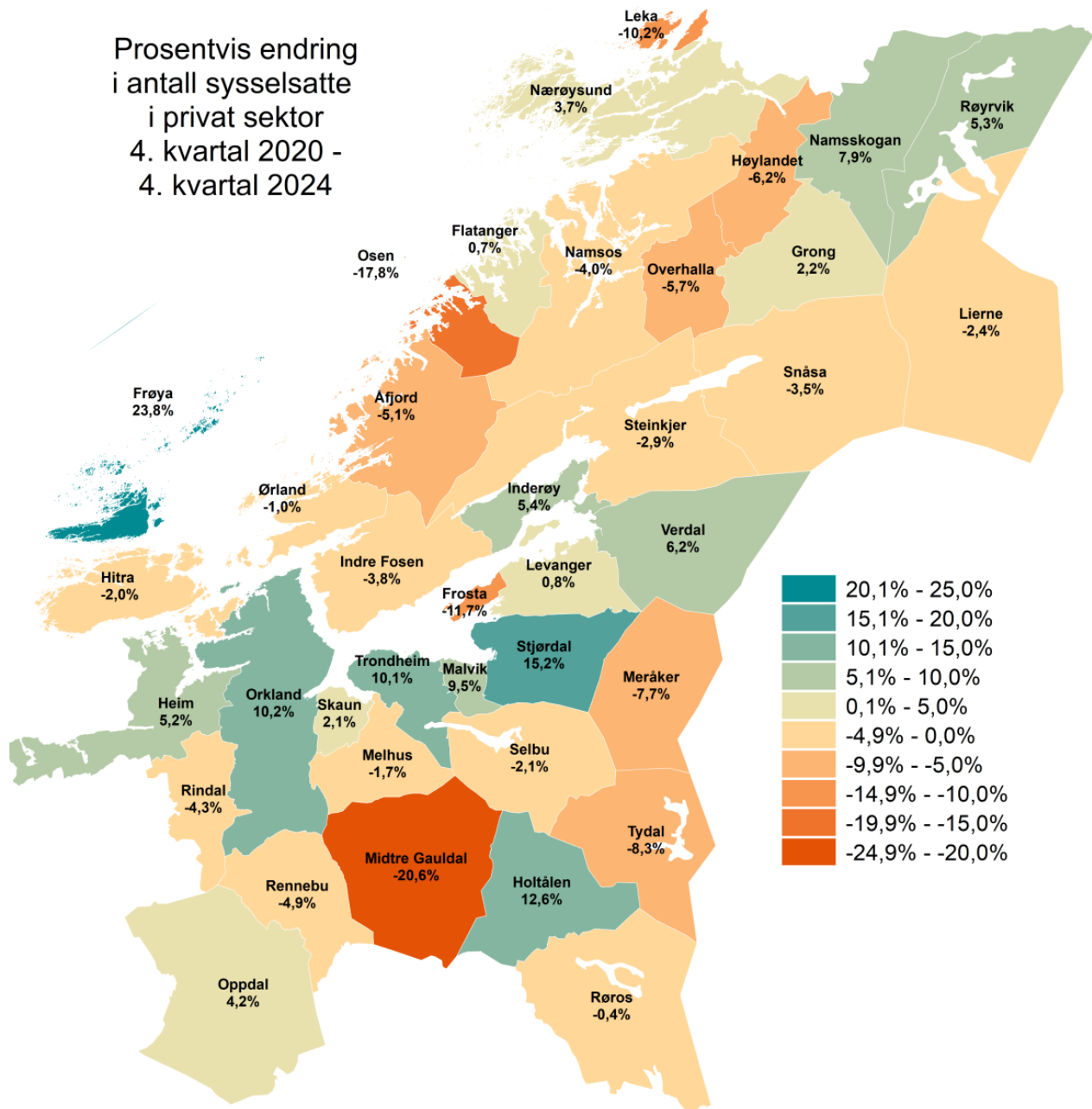
Sysselsatte etter næring i Trøndelag per 4. kvartal 2024

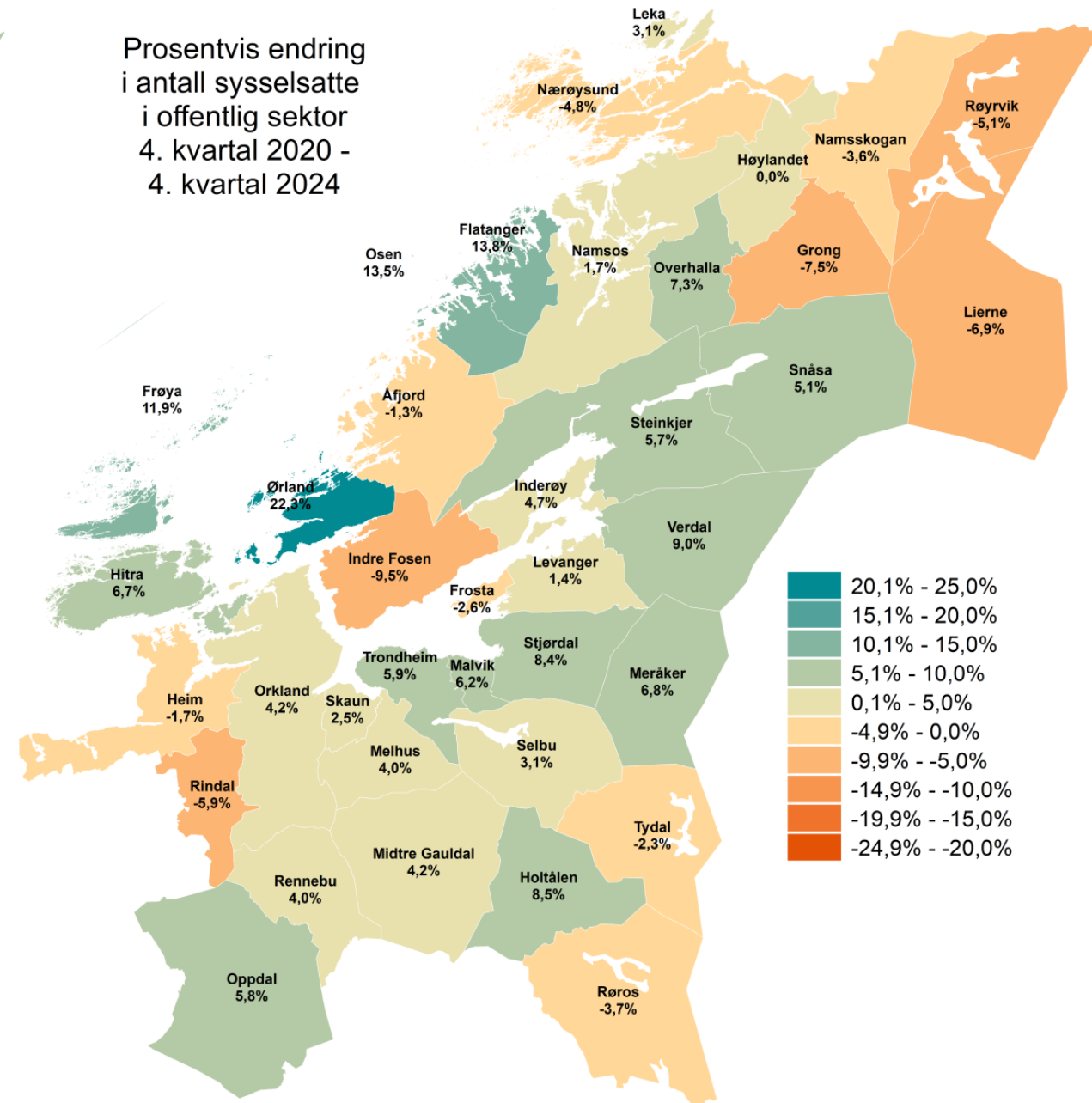
Endring i sysselsatte etter næring i Trøndelag, 2020 - 2024

Prosentvis endring
i antall sysselsatte
i privat sektor
4. kvartal 2020 -
4. kvartal 2024

Prosentvis endring
i antall sysselsatte
i offentlig sektor
4. kvartal 2020 -
4. kvartal 2024

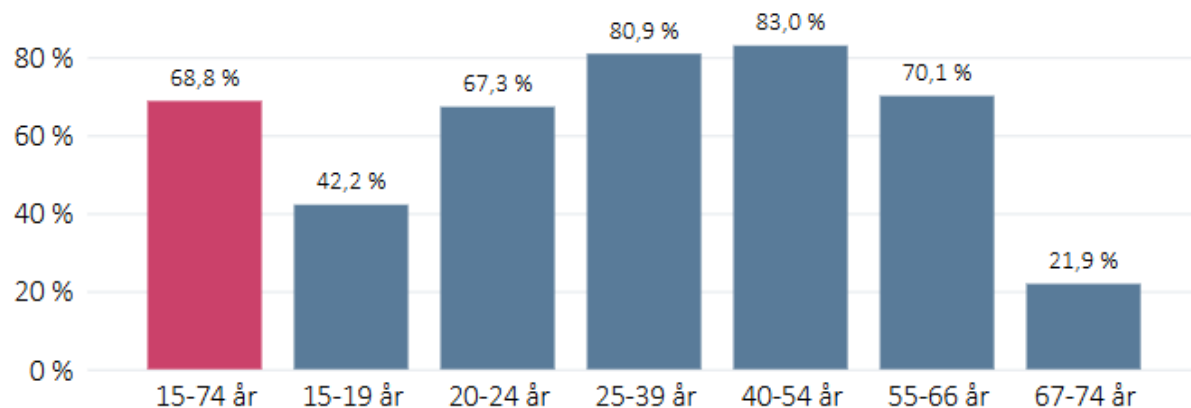
1.1 Sysselsetting

Sysselsettingsgraden per 4. kvartal 2024 var 68,8 %. Det betyr at 68,8 % av Trøndelags befolkning mellom 15 og 74 år var i arbeid. Trøndelag ligger litt over sysselsettingsgraden for landet, som er på 68,4%. Sysselsettingsgraden gikk ned med 0,5 prosentpoeng det siste året, men er opp 0,1 prosentpoeng de siste 3 årene.

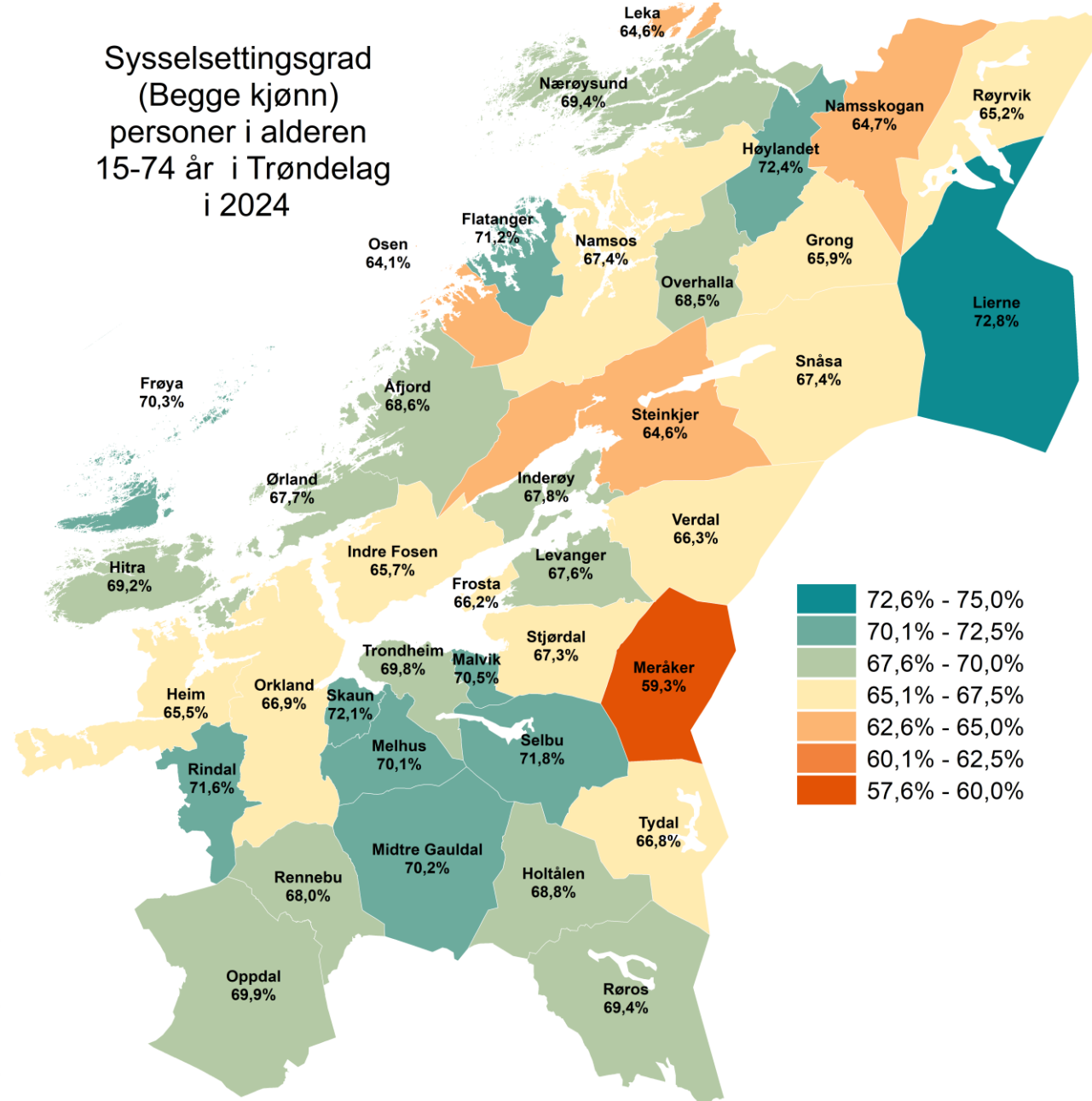
Aldersgruppen 40-54 år hadde høyest sysselsettingsgrad med 83,0 %.

Blant kommunene i Trøndelag så varierte sysselsettingsgraden fra 59,3 % til 72,8 %. Noe av forskjellen i sysselsettingsgrad skyldes ulik alderssammensetning i befolkningen. Kommuner som har en relativ stor andel av befolkningen i aldersgruppene 15 til 25 år og 67 til 74 år vil få en lavere sysselsettingsgrad.

Andel sysselsatte (Begge kjønn) i Trøndelag i 2024 fordelt på alder

Sysselsettingsgrad
(Begge kjønn)
personer i alderen
15-74 år i Trøndelag
i 2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagital.no/statistikk/sysselsettingsgrad>

1.2 Verdiskaping

Verdiskaping

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Verdiskaping (mill. kr)*	268 168	2022	↑ 6,4 %	↑ 8,3 %
Bruttoinvestering fast realkapital. (mill. kr)**	78 255	2022	↑ 4,6 %	↑ 5,9 %
Disponibel inntekt i husholdningene. (mill. kr)*	144 301	2022	↑ 1,3 %	↑ 12,3 %
Lønnskostnader. (mill. kr)**	160 349	2022	↑ 7,3 %	↑ 15,1 %

* Endring vises i volumjusterte verdier, justert for inflasjon

** Endring vises i nominelle verdier, Ikke justert for inflasjon

Den totale verdiskapingen i Trøndelag i 2022 var på 268,2 milliarder kr. Noe som er en økning på 6,4 % fra foregående år og en økning på 8,3 % fra tre år tidligere. Endringene er målt som volumendringer, som vil si at de er justert for inflasjon. Målt i løpende priser var det en vekst fra 2021 til 2022 på 12,1 %.

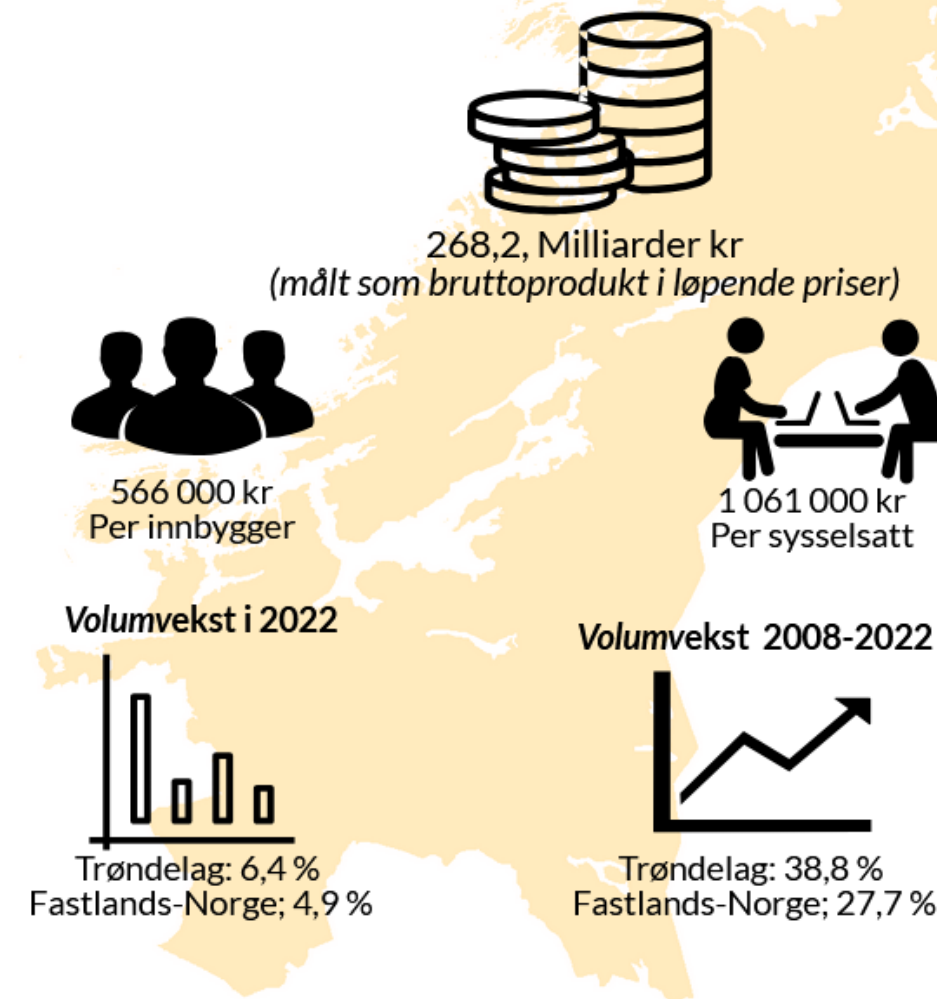
Gjenhenting etter Covid-19 pandemien er hovedårsaken til at vi fikk en så stor vekst i verdiskapingen i 2021 og 2022. Inflasjonen var også høy, noe som medførte til at veksten i løpende priser var betydelig høyere enn volumendringen.

Bruttoinvesteringene i fast realkapital i Trøndelag var på 78,3 milliarder kr i 2022. Målt i løpende priser så var dette en økning 4,6 % sammenlignet med foregående år.

Trønderske husholdningers disponible inntekt var i 2022 på 144,3, milliarder kr. Noe som målt i løpende priser er en økning på 1,3 % eller 1,8 milliarder kr. Justert for inflasjon så hadde husholdningen en nedgang i disponibel inntekt.

De totale lønnskostnadene i den trønderske økonomien var på 160,3 milliarder kr i 2022, noe som målt i løpende priser er en økning på 7,3 % eller 10,9 milliarder kr fra 2021.

Verdiskaping i Trøndelag i 2022

Om tallene: Tallene på verdiskaping på fylkesnivå publiseres med betydelig forsinkelse. 2022 tallene ble publisert i januar 2025.

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/verdiskaping>

1.2 Verdiskaping

Økningen i verdiskaping i Trøndelag i 2022 var litt høyere enn gjennomsnittet for landet (4,9 %). Verdiskapingen i Trøndelag har siden 2008 økt raskere enn snittet for de andre fylkene i Norge. Trøndelags bruttoprodukt har økt med 38,8 % i perioden 2008-2022, mot 27,7 % for Fastlands-Norge.

Blant regionene i Norge så er det kun Oslo (44,8 %) som har hatt en sterkere vekst i bruttoproduktet målt i volum siden 2008.

Trøndelag har hatt økonomisk vekst i 12 av 14 år i perioden 2008-2022, unntaket var i 2009 og 2020 når fylket fremdeles kjente på effektene av henholdsvis finanskrisen og koronapandemien. (Målt i løpende priser så steg imidlertid det nominelle bruttoproduktet for Trøndelag også i disse årene).

I 2022 fikk Trøndelag den høyeste årlige veksten i verdiskaping i hele perioden vi har sett på, som er fra 2008. Ellers er det i 2012 og 2021 vi har hatt høyest vekst med henholdsvis 4,9 % og 4,5 %. Snittet for perioden 2008-2021 er årlig volumendring på 2,4 % per år i Trøndelag.

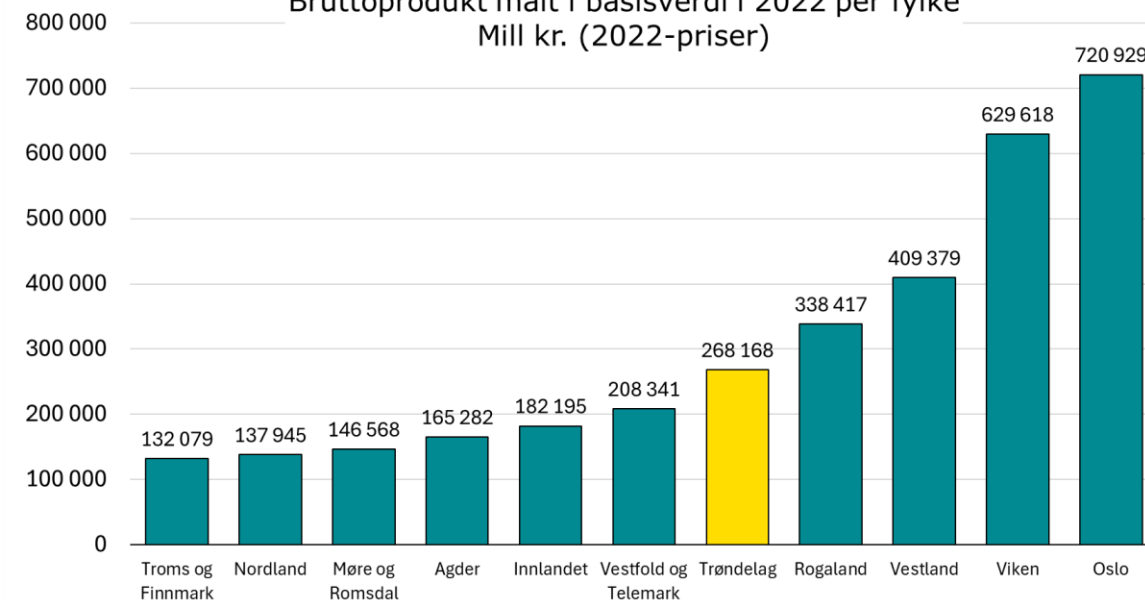
Etter næring (neste side)

Tjenesteytende næringer bidro med 71,0 % (190,3 milliarder kr), noe som er betydelig nedgang fra 73,8 % i 2021. Tjenesteytende næringer i privat sektor sto for 41,0 % (109,8 milliarder kr) av verdiskapingen, mens tjenesteytende næringer som hovedsakelig leveres i offentlig sektor sto for 30,0 % av verdiskapingen (80,4 milliarder kr).

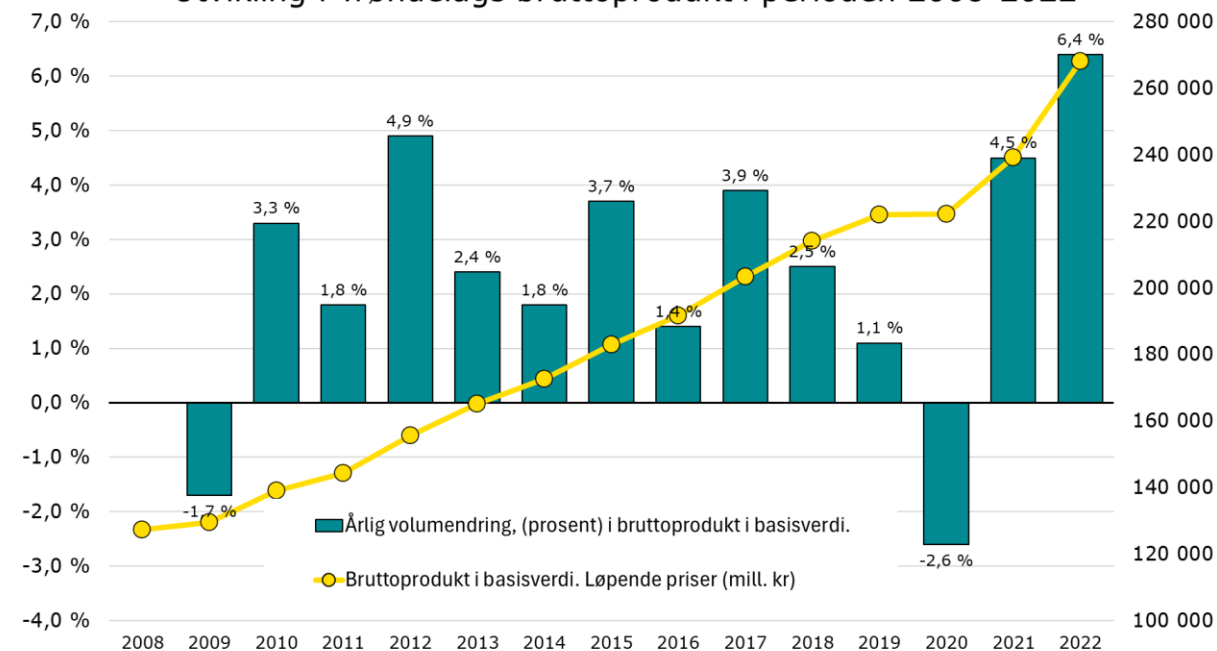
Industri, utvinning, vann og elektrisitetsforsyning sto for 16,1 % av verdiskapingen (43,1 milliarder kr) i 2022. Byggenæringen sto for 7,8 % (20,8 milliarder kr), mens primærnæringene sto for 5,2 % (8,7 milliarder kr) av verdiskapingen i Trøndelag.

Verdiskaping i fylkene

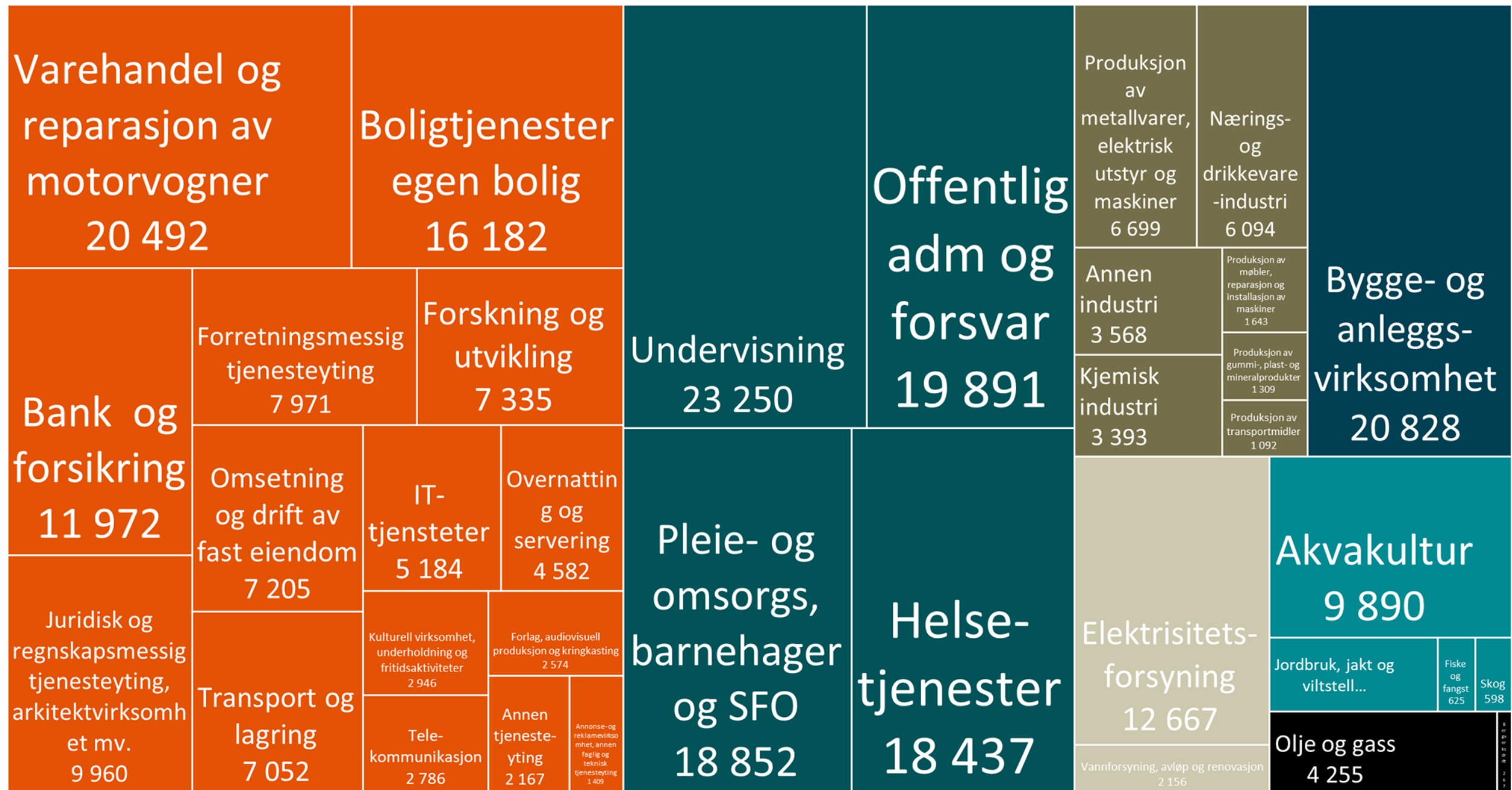
Bruttoprodukt målt i basisverdi i 2022 per fylke
Mill kr. (2022-priser)

Utvikling i Trøndelags bruttoprodukt i perioden 2008-2022

Verdiskaping i Trøndelag i 2022. Bruttoprodukt i basisverdi (mill. kr)

1.2 Verdiskaping

Verdiskapingen i primærnæringen i Trøndelag er betydelig opp i 2022, sammenlignet med 2021. Dette skyldes en kraftig økning innen akvakultur. Veksten i verdiskapingen i akvakultur i Trøndelag er på 105 % målt i løpende priser, og 27,3 % målt som volumendring. Utviklingene i akvakultur må ses i sammenheng med en nedgang i nabofylket Møre og Romsdal. Dette skyldes at store selskaper innen akvakulturen, med virksomhet i begge fylkene, veksler mellom hvor slakteklar fisk tas ut hver sesong. I partallsår blir det tatt ut høye volum i Trøndelag, og lave volum i Møre og Romsdal. I oddetallsår er det motsatt. En slik produksjonsstrategi er vanlig i akvakultur næringen, men blir særlig synlig i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Fra 2008 til 2022 har fiske, fangst og akvakultur næringen i Trøndelag hatt en verdiskapingsvekst som er ca. 12,5 ganger raskere enn den generelle veksten i fylket. Fiske, fangst og akvakultur har gått fra å utgjøre 0,6 % av verdiskapingen i Trøndelag i 2008 til å utgjøre 3,9 % i 2024. Næringen har bidratt med 7,0 % av den økonomiske veksten i fylket i perioden 2008-2022 (opp fra 4,1 % av veksten i perioden 2008-2021).

Det er også viktig å huske at i tillegg til den verdiskapingen som skjer i primærleddet så bidrar foredlingsvirksomheten tilknyttet akvakulturnæringen til mye av verdiskapingen innen næringsmiddelindustrien. Nærings- og drikkevareindustrien i Trøndelag hadde i 2021 et bruttoprodukt på 6,1 milliarder kr. Dette utgjør 25,6 % av verdiskapingen samlet for alle industrinæringer i Trøndelag (23,8 milliarder kr) i 2022.

Fiske, fangst og akvakultur er en av de mest produktive næringene i Trøndelag (4,2 millioner kr pr sysselsatt i 2022). Spesielt akvakulturnæringen har vært en stor driver for verdiskapingen i fylket de siste årene. Verdiskapingen i fiske, fangst og akvakultur i Trøndelag var i 2022 på 10,5 milliarder kr (hvorav 9,9 milliarder kr var i akvakultur).

Fiske, fangst og akvakultur er ikke den eneste næringen med høy produktivitet per sysselsatt, elektrisitetsforsyning m.m. (7,0 millioner kr per sysselsatt), Kjemisk industri (4,2 millioner kr per sysselsatt) og finans og forsikring (3,1 millioner kr per sysselsatt) er de mest produktive næringene i Trøndelag 2022. Dette er næringer hvor det er veldig mye kapital (henholdsvis fysisk kapital, kraftverk og smelteverk, og finansiell kapital) sammenlignet med antall ansatte i næringen. Dette gjør at verdiskapingen per sysselsatt blir veldig høy.

Verdiskaping i Trøndelag 2021-2022. Bruttoprodukt i basisverdi. Løpende priser (mill. kr)

	2021	2022	Endring 2021-2022	
Totalt for næringer	239 311	268 168	28 857	12,1 %
Jordbruk og skogbruk	3 378	3 405	27	0,8 %
Fiske, fangst og akvakultur	5 344	10 515	5 171	96,8 %
Bergverksdrift	283	267	-16	-5,7 %
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	2 592	4 255	1 663	64,2 %
↪ Utvinning av råolje og naturgass	1 574	2 298	724	46,0 %
↪ Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	1 018	1 957	939	92,2 %
Industri	20 067	23 798	3 731	18,6 %
↪ Nærings-, drikkevare- og tobakksindustri	6 030	6 094	64	1,1 %
↪ Tekstil-, beklednings- og lærvareindustri	:	:	:	:
↪ Trelast-, trevare- og papirvareindustri	:	:	:	:
↪ Trykking og reproduksjon av innspilte opptak	:	:	:	:
↪ Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	1 680	3 393	1 713	102,0 %
↪ Gummivare- og plastindustri, mineralproduktindustri	1 399	1 309	-90	-6,4 %
↪ Produksjon av metaller	:	:	:	:
↪ Produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner	6 834	6 699	-135	-2,0 %
↪ Verftsindustri og annen transportmiddelindustri	-124	1 092	1 216	-980,6 %
↪ Produksjon av møbler og annen industriproduksjon	762	753	-9	-1,2 %
↪ Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	741	890	149	20,1 %
Elektrisitets-, gass- og varmtvannsforsyning	9 353	12 667	3 314	35,4 %
Vannforsyning, avløp og renovasjon	2 055	2 156	101	4,9 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	19 575	20 828	1 253	6,4 %
Varehandel og reparasjon av motorvogner	20 459	20 492	33	0,2 %
Utenriks sjøfart	351	348	-3	-0,9 %
Transport utenom utenriks sjøfart	4 899	6 147	1 248	25,5 %
Post og distribusjonsvirksomhet	665	557	-108	-16,2 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	3 344	4 582	1 238	37,0 %
Informasjon og kommunikasjon	9 901	10 544	643	6,5 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	12 093	11 972	-121	-1,0 %
Omsetning og drift av fast eiendom	6 152	7 205	1 053	17,1 %
Boligtjenester, egen bolig	13 503	16 182	2 679	19,8 %
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	16 442	18 704	2 262	13,8 %
Forretningsmessig tjenesteyting	8 345	7 971	-374	-4,5 %
Offentlig administrasjon og forsvar	18 240	19 891	1 651	9,1 %
Undervisning	22 266	23 250	984	4,4 %
Helse- og omsorgstjenester	35 434	37 289	1 855	5,2 %
Kultur, underholdning og annen tjenesteyting	4 570	5 143	573	12,5 %
↪ Offentlig forvaltning	69 846	74 088	4 242	6,1 %
↪ Statsforvaltning	35 128	37 596	2 468	7,0 %
↪ Kommuneforvaltning	34 718	36 492	1 774	5,1 %

1.3 Klimagassutslipp

Klimagassutslipp

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Utslipp av klimagasser (tonn CO2-ekv.)	3 070 135	2023	↓ -6,3 %	↓ -1,7 %
Karbonproduktivitet (mill. kr/ 1000 tonn CO2)*	81,8	2022	↑ 4,7 %	↑ 4,5 %
Utslipp per innbygger (tonn CO2-ekv.)	6,4	2023	↓ -7,2 %	↓ -3,7 %

* Endring vises i volumjusterte verdier, justert for inflasjon

Det samlede klimagassutslippet i Trøndelag var på ca. 3,1 millioner tonn CO2-ekvivalenter i 2023. Utslippene gikk ned med 207 000 tonn CO2-ekv eller -6,3 % i 2023. Industrien hadde en nedgang i utslippene på ca. 112 200 tonn CO2-ekv eller -11,2 % i 2023, mens jordbruket reduserte utslippene med 35 800 tonn CO2-ekv. eller 4,6 % i 2022.

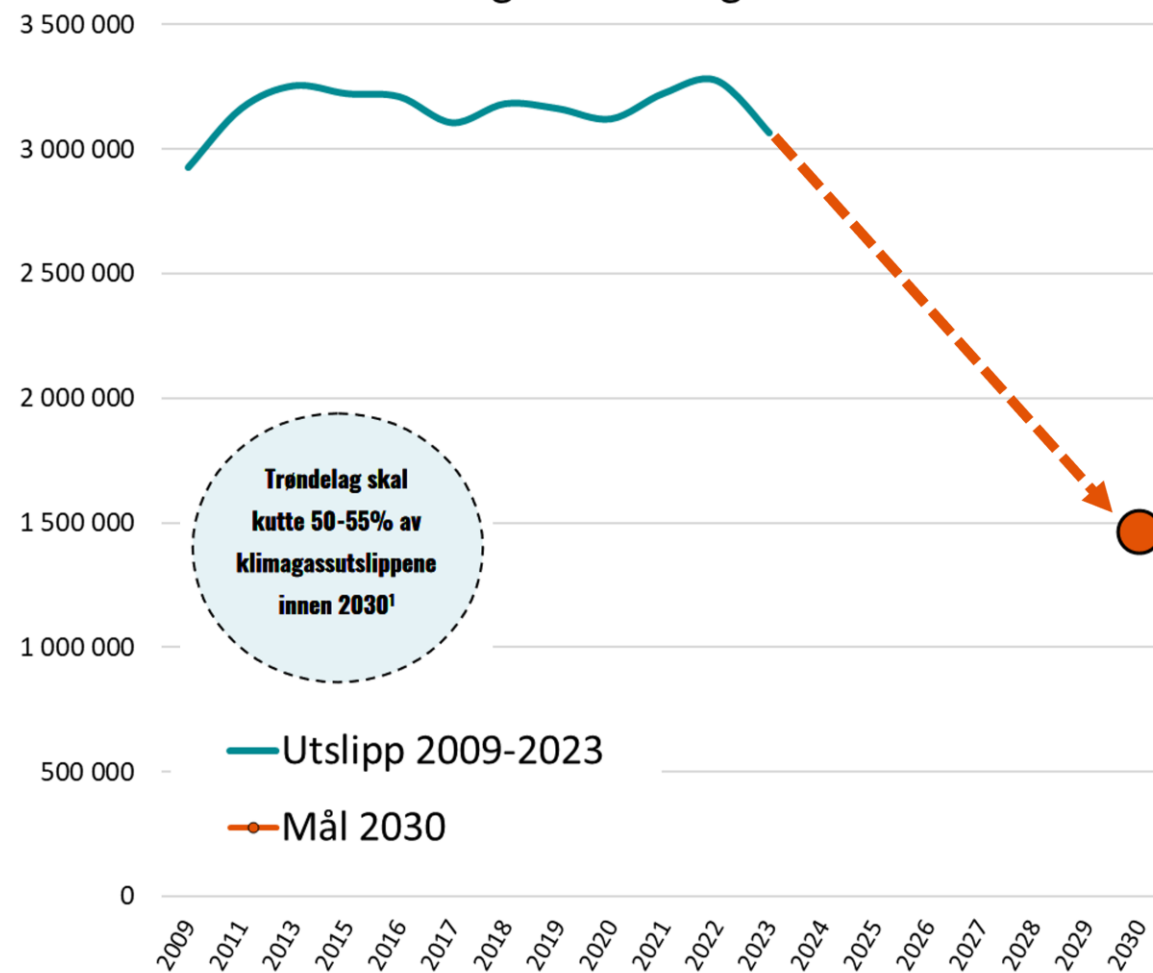
Nedgangen i utslipp fra industrien kan forklares med lavere aktivitet hos flere industribedrifter i Trøndelag sammenlignet med 2022, spesielt Norfrakalk og Elkem Thamshavn.

Når vi ser på hele perioden som vi har statistikk for klimagassutslipp fra Trøndelag, 2009-2023, så økte utslippene med 143 170 tonn eller 4,9 %. Trøndelag er et av to fylker i landet som har hatt økning i utslippene i perioden.

Utslippene fra industrien har økt med 81,7 % siden 2009. Dette skyldes hovedsakelig en normalisering i aktivitetsnivå i forhold til en unormalt lav produksjon i 2009 på grunn av finanskrisen. I tillegg har oppstarten av ovn nr. 8 ved Wacker Chemicals sitt smelteverk i Heim kommune i andre halvdel av 2019 bidratt til vekst i utslipp. Det er ifølge selskapet verdens største silisiumovn og den nye ovnen økte produksjonskapasiteten ved smelteverket fra 44 000 tonn til 74 000 tonn silisium per år.

Smelteverkene i Orkland og Heim står for ca. 70 % av utslippene fra industrien i Trøndelag. I tillegg har man store punktutslipp knyttet til kalkverkene i Verdal og Inderøy.

Utslipp (tonn CO2-ekvivalenter) i Trøndelag 2009-2023 og målsetning for 2030

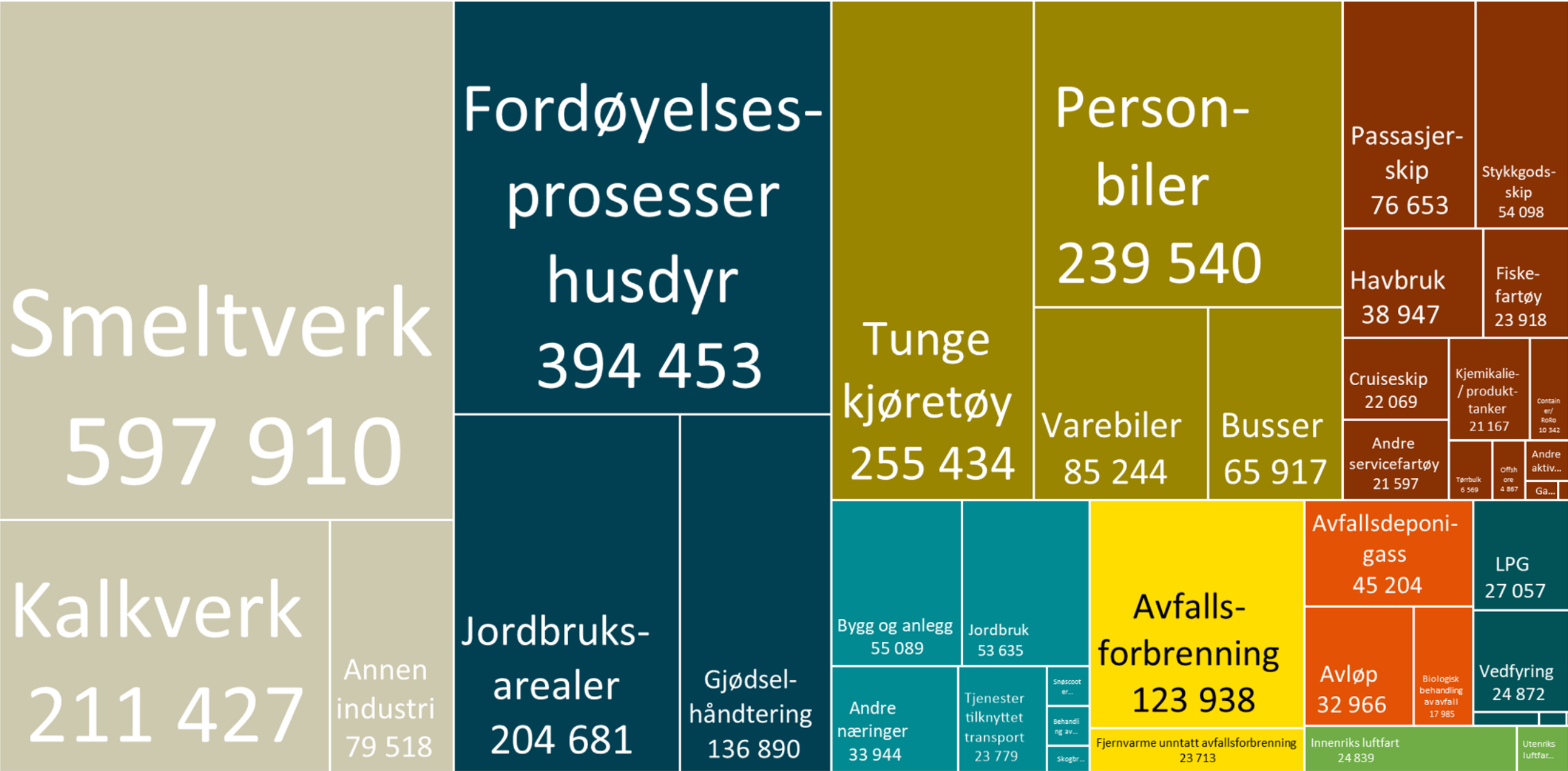
¹ sammenlignet med 2009

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagital.no/statistikk/klimagassutslipp>

Klimagassutslipp (tonn CO2-ekv) i Trøndelag 2023 - Detaljert inndeling

Annen mobil forbrenning Avfall og avløp Energiforsyning Industri, olje og gass Jordbruk Luftfart Oppvarming Sjøfart Veitrafikk

1.3 Klimagassutslipp

Trøndelag hadde 6,4 tonn i direkte klimagassutslipp per innbygger i 2023, dette er ned fra 6,9 tonn per innbygger i 2022 og 6,7 tonn per innbygger i 2020.

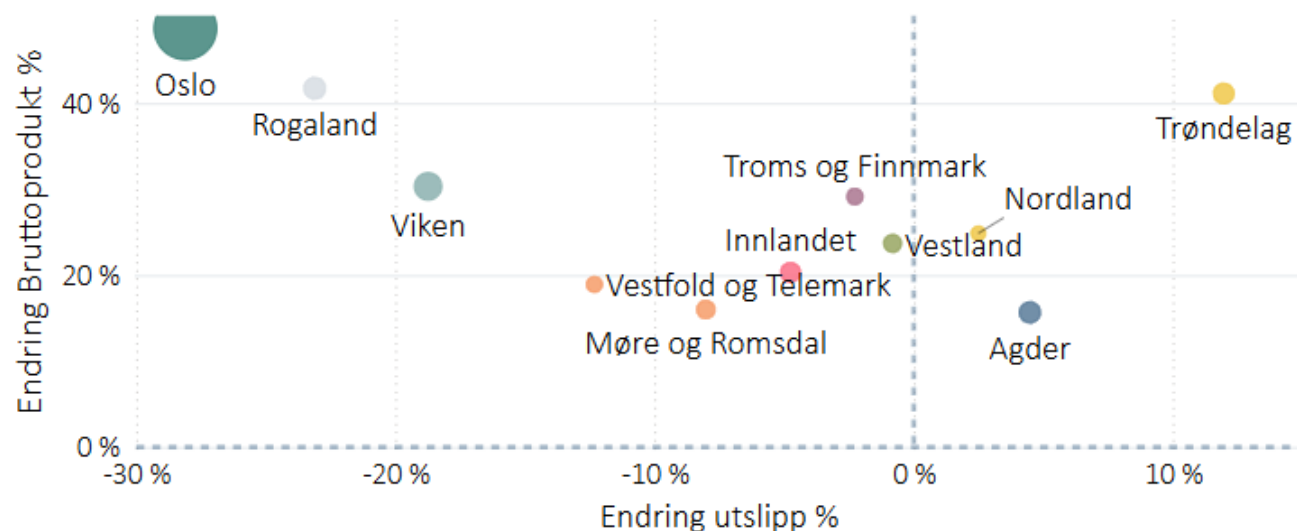
En del av klimagassutslippene henger sammen med økonomisk aktivitet. Karbonproduktiviteten (CAPRO) måler antall millioner kr i verdiskaping man har for per 1000 tonn CO2-ekvivalenter med direkte utslipp i en region. Endringen i karbonproduktivitet er en indikator på om man går i riktig retting i forhold til grønn vekst.

I 2022 (som er det nyeste vi har av verdiskapingstall på fylkesnivå) hadde Trøndelag 81,2 millioner kr i verdiskaping per 1000 tonn utslipp. Både utslippene og verdiskapingen gikk opp i 2022 som følge av gjenhenting etter koronapandemien.

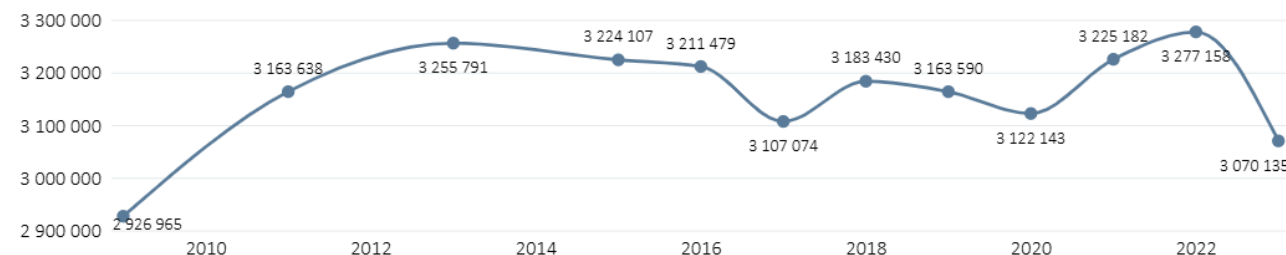
Verdiskapingen gikk imidlertid mer opp enn utslippene, noe som førte til at karbonproduktiviteten i Trøndelag gikk opp med 4,7 %. I perioden 2019-2022 har karbonproduktiviteten i Trøndelag økt med 4,5 %.

Status i 2022 Trøndelag		CAPRO
268 168	3 277 158,38	
Bruttoprodukt (Mill. kr)	Direkte utslipp (tonn CO2-ekv)	
Endring 2021-2022 Trøndelag		81,8
6,4 %	1,6 %	
Endring Bruttoprodukt %	Endring utslipp %	Karbonproduktivitet (mill.kr pr 1000 tonn CO2-ekv)

Prosentvis endring i bruttoprodukt og direkte utslipp i perioden 2009-2022

Utslipp (tonn CO2-ekvivalenter) 2009-2023 i Trøndelag

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/karbonproduktivitet-capro>

1.4 Foretak og virksomheter

Foretak og virksomheter

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Antall virksomheter	55 129	2025	↗ 0,0 %	↗ 3,6 %
Antall nyetableringer (foretak)	4 718	2024	↘ -10,6 %	↘ -22,3 %
Opna konkurser	333	2024	↘ -11,0 %	↗ 39,4 %
Nyetableringer som overlever 5 år	31,4 %	2017-2022	↗ 2,5 pp.	↘ -0,4 pp.

PP. Prosentpoeng

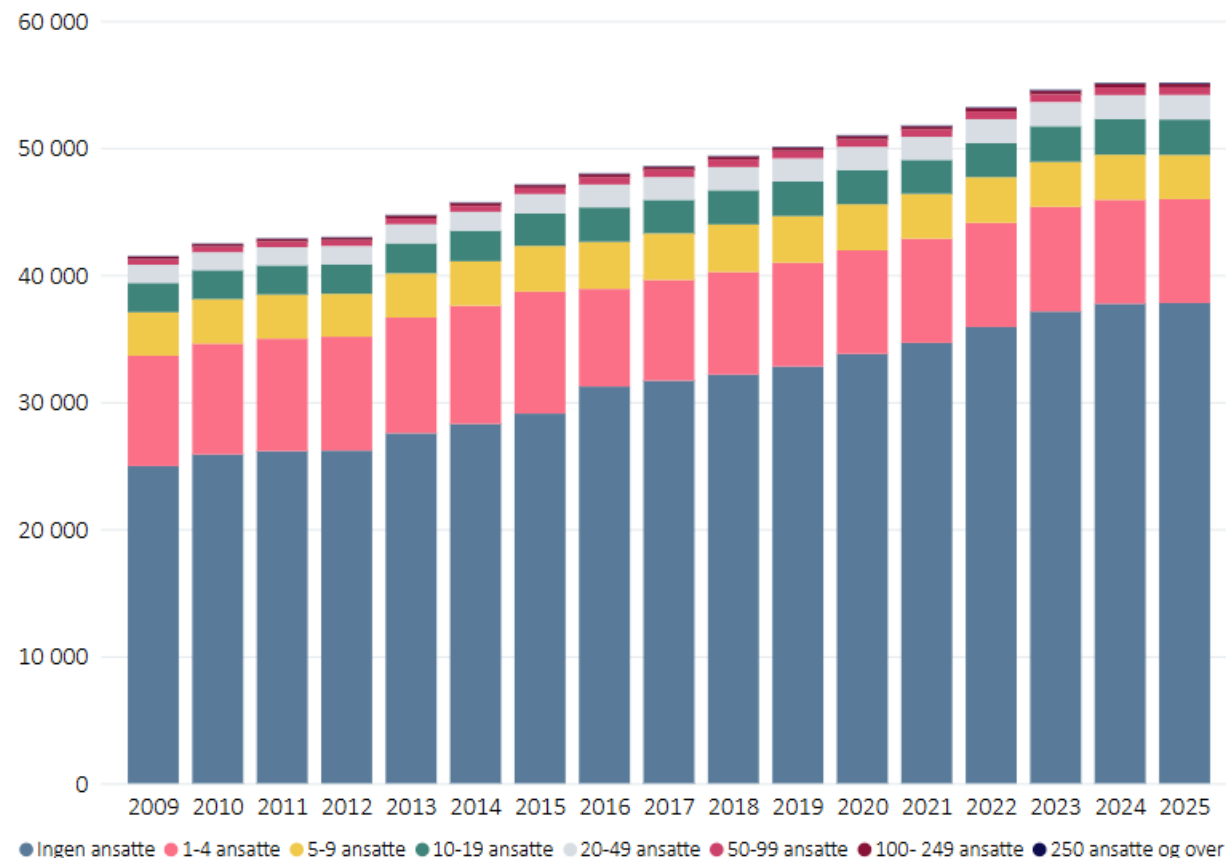
Per 1.1.2025 var det registrert 55 129 virksomheter i Trøndelag, hvorav 37 797 var enkeltpersonsforetak eller andre virksomheter uten ansatte og 17 332 var virksomheter med én eller flere ansatte.

I løpet av 2024 så ble det bare en netto økning på 13 virksomheter i Trøndelag. Antall registrerte virksomheter med ansatte gikk imidlertid ned med 39 eller -0,2 %. I løpet av de siste 3 årene (2022- 2025) har antall virksomheter økt med 3,6 %, antall virksomheter med ansatte har økt med bare 0,2 % de siste 3 årene.

De fleste virksomhetene i Trøndelag er forholdsvis små, 90 % har færre enn 10 ansatte og de fleste av de igjen er enkeltpersonforetak.

Det er også blant enkeltpersonsforetakene og andre virksomheter uten ansatte man har hatt den største veksten. I perioden 2010-2025 har det blitt 11 915 flere registrerte virksomheter uten ansatte i Trøndelag.

Antall virksomheter i Trøndelag i perioden 2009-2025 fordelt på antall ansatte

Om tallene: Et foretak kan ha én eller flere underenheter som utfører aktivitet. Det er disse enhetene som omtales som virksomheter.

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/virksomheter-og-foretak>

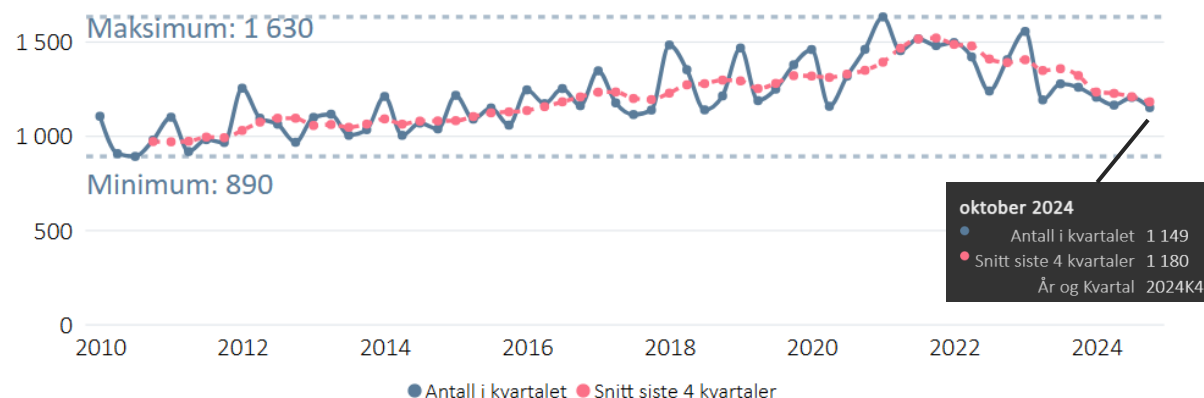
1.4 Foretak og virksomheter

Det er høy nyetableringsaktivitet i næringslivet i Trøndelag. Det ble etablert 5 275 nye foretak i 2023, noe som tilsvarer nesten 10 % av alle registrerte virksomheter i fylket. Etableringen av nye foretak er større enn nettoendringen i antall virksomheter. Dette betyr at det også er en stor mengde virksomheter og foretak som avvikles hvert år.

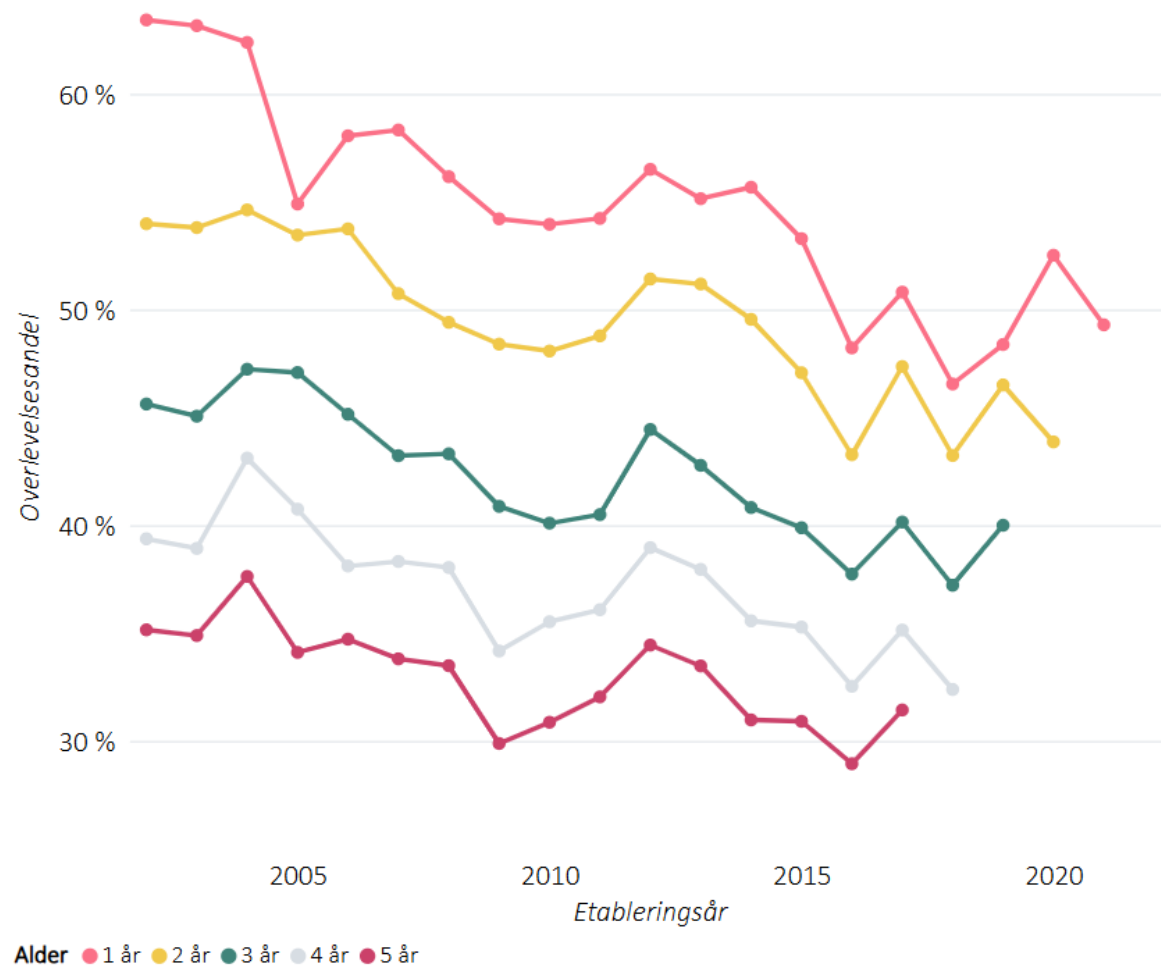
De fleste nyetablerte foretak har en kort levetid, kun ca. 30 % overlever i fem år. Omtrent halvparten av foretakene avvikles i løpet av første år etter etablering. 31,4 % av trønderske foretak som ble etablert i 2017 var fremdeles i drift ved utgangen av 2022

5-års overlevelsesgrad blant nyetablerte foretak i Trøndelag er opp 1,5 prosentpoeng når man ser på endring over 1 år og opp 0,4 prosentpoeng når man ser på endring over 3 år. Samtidig så har vi over flere år sett en nedadgående trend i forhold til andelen nyetableringer som overlever mer enn ett år.

Antall nye foretak (I alt) per kvartal i Trøndelag i perioden 1.kvartal 2010 - 4.kvartal 2024

Overlevelsesandel blant nyetablerte selskaper (Registrerte foretak) i Trøndelag i perioden 2002-2022, etter alder og etableringsår

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/nyetableringer>

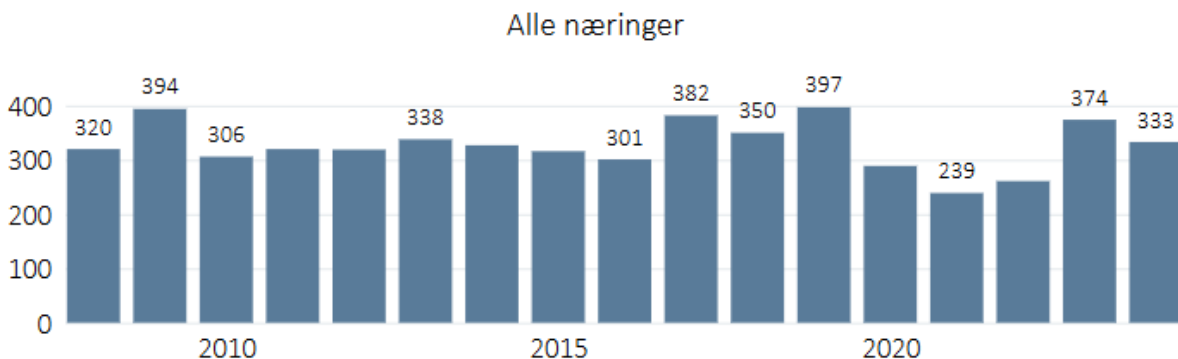
1.4 Foretak og virksomheter

Det ble åpnet 333 konkurser i Trøndelag i 2024, hvorav 304 var foretakskonkurser og 29 var personlige konkurser (inkludert enkeltpersonsforetak). Dette er ned fra 374 i 2023, en nedgang på 11,0 %.

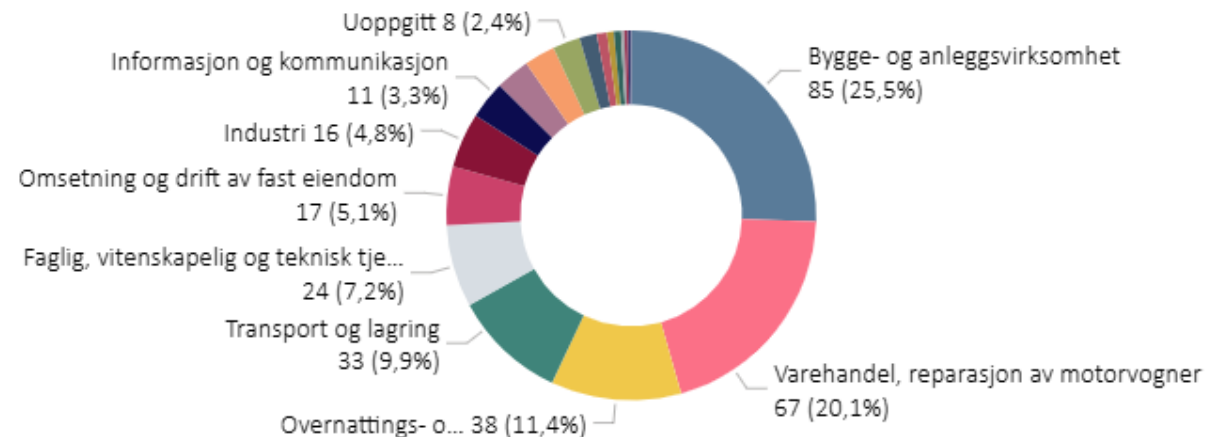
Bygg og anleggsvirksomhet var den næringen i Trøndelag som hadde flest konkurser i 2024, med 84, noe som er 25,5 % av alle åpne konkurser.

Sammenlignet med tre år tidligere (2021) så har antall konkurser i Trøndelag økt med 39 %. I perioden 2020-2022 så hadde vi hatt ett lavt antall konkurser i både Trøndelag og i resten av landet. Antall konkurser falt betydelig under og i etterkant av koronapandemien. Bakgrunnen for dette var nok både offentlige støttepakker og at banker og kreditorer var mer forsiktige med å begjære selskaper konkurs.

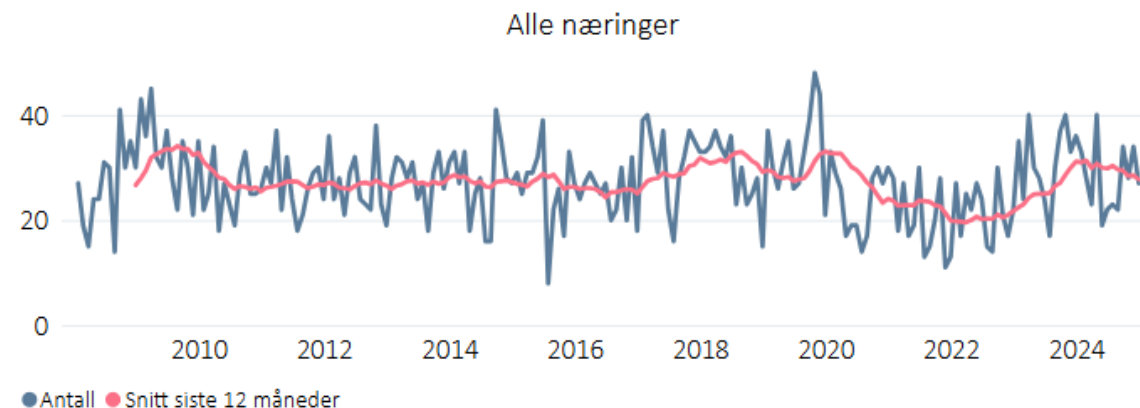
Konkurser i alt, per år, i Trøndelag i perioden januar 2008-desember 2024

Konkurser i alt i Trøndelag i perioden januar 2024-desember 2024, fordelt på næring

Konkurser i alt, per måned, i Trøndelag i perioden januar 2008-desember 2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/konkurser>

1.5 Areal

Areal

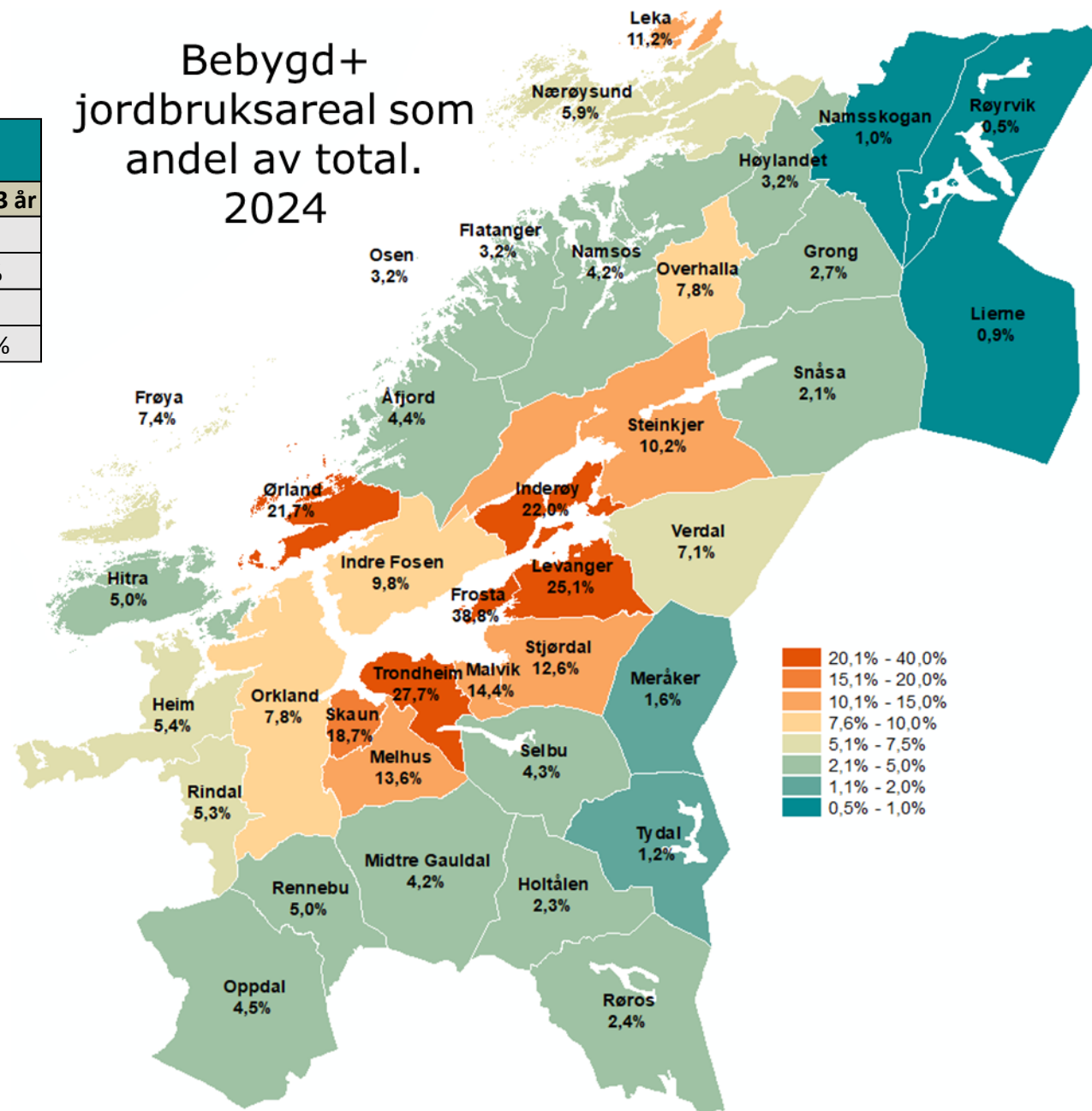
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Arealbruk til næring, off. og priv. tjen (km²)	55,36	2024	↑ 1,8 %	↑ 7,0 %
Bebygde område for landbruk og fiske (km²)	70,14	2024	↓ -0,6 %	↓ -0,1 %
Jordbruksareal (km²)	1 789,43	2024	↓ 0,0 %	↑ 0,2 %
Omdisponering av dyrka jord (dekar)	445	2023	↓ -5,1 %	↓ -46,7 %

Trøndelag har et areal på 42 201,6 km². Det meste av dette arealet er dekt av skog eller åpen fastmark (fjell og viddeområder). Ca. 5,7 % av arealet er bebygde eller jordbruksareal.

Arealbruken til næring, offentlig og privat tjenesteyting i Trøndelag var på 55,36 km² i 2024. Dette er en økning på 1,8 % fra foregående år og opp 7,0 % sammenlignet med tre år tidligere.

Arealbruken til bebygde områder for landbruk og fiske i Trøndelag var i 2024 på 70,14 km², dette er en nedgang på -0,6 % sammenlignet med foregående år og 0,1 % sammenlignet med tre år tidligere. Jordbruksarealet i Trøndelag var i 2024 på 1 789,43 km², noe som var uforandret fra foregående år.

Bebygde +
jordbruksareal som
andel av total.
2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/arealbruk-og-arealressurser>

1.5 Areal

I 2023 ble det omdisponert 445 dekar med dyrkajord i Trøndelag. Det er en nedgang, på 5,1 % sammenlignet med foregående år. 2023 er det året med nest lavest årlig omdisponeringen i perioden 2005-2023.

I perioden 2005-2023 ble det i Trøndelag i snitt årlig blir omdisponert 1 046 dekar med dyrka jord.

Av de 445 dekalene av dyrkajord som ble omdisponert i 2023 så gikk 135,3 dekar til *Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur*, 84 dekar gikk til *Boligbebyggelse, inkludert uteoppholdsareal* og 22,7 dekar gikk til *Næringsbebyggelse / virksomhet*

Det ble også omdisponert 608 dekar med dyrkbar jord i 2023. I perioden 2005-2023 ble det i Trøndelag i snitt årlig omdisponert 582 dekar med dyrkbar jord.

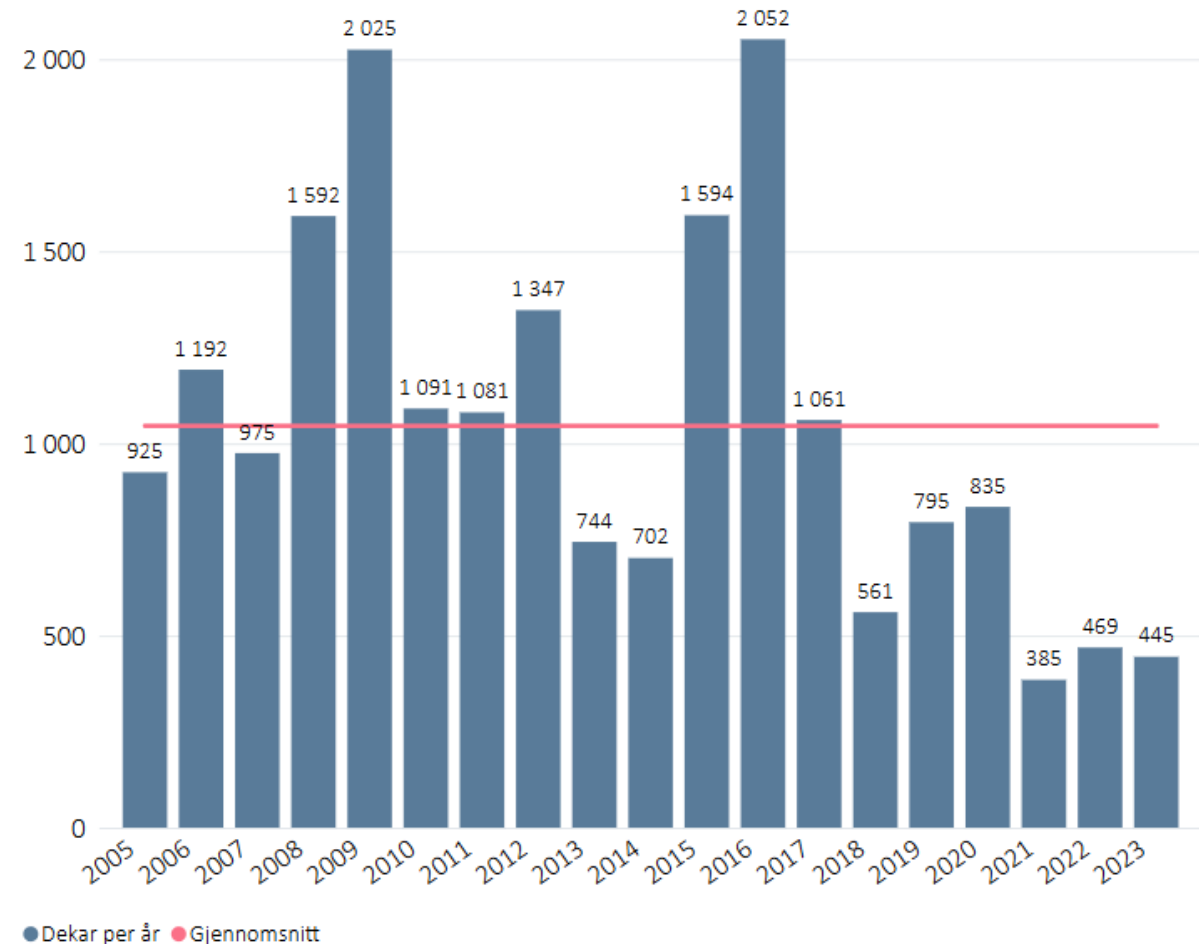
Arealregnskap

Trøndelag fylkeskommune har laget et [kartverktøy som viser arealregnskap](#) for alle kommunene i Trøndelag. Verktøyet viser en kommunevis oversikt med status eller 0-punkt for arealer som er tatt i bruk, enten ved å være bebygd eller opparbeidet, fordeling av areal typer, planlagt arealbruk og klimavirkningen av planforslag.

Arealregnskap kan bidra med:

- å vise hvilket utbyggingspotensial som ligger i gjeldende arealplaner
- å vurdere behov for nytt areal ved rulleringer
- å gi bedre oversikt over omfang og type areal som blir omdisponert
- være et hjelpemiddel i dialogen knyttet til utvikling og bærekraftig arealforvaltning.

Omdisponering av dyrka jord (dekar) i Trøndelag i perioden 2005 - 2023

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/omdisponering>

1.6 Arbeidsstyrken

Arbeidsstyrken

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Befolkning i arbeidsaktuell alder (20-66 år)	296 419	2025	↑ 0,7 %	↑ 2,2 %
Forsørgerevne (20-66 år / 67 år og eldre)	3,55	2025	↓ -1,6 %	↓ -4,7 %
Andel ikke i arbeid og utdanning (30-61 år)	14,9 %	2023	↑ 0,2 pp.	↓ -1,0 pp.
Andel ikke i arbeid og utdanning (15-29 år)	9,6 %	2023	↑ 0,3 pp.	↓ -0,9 pp.
Andel personer i vedvarende lavinntekt	8,6 %	2021-2023	↓ -0,3 pp.	↓ -0,9 pp.

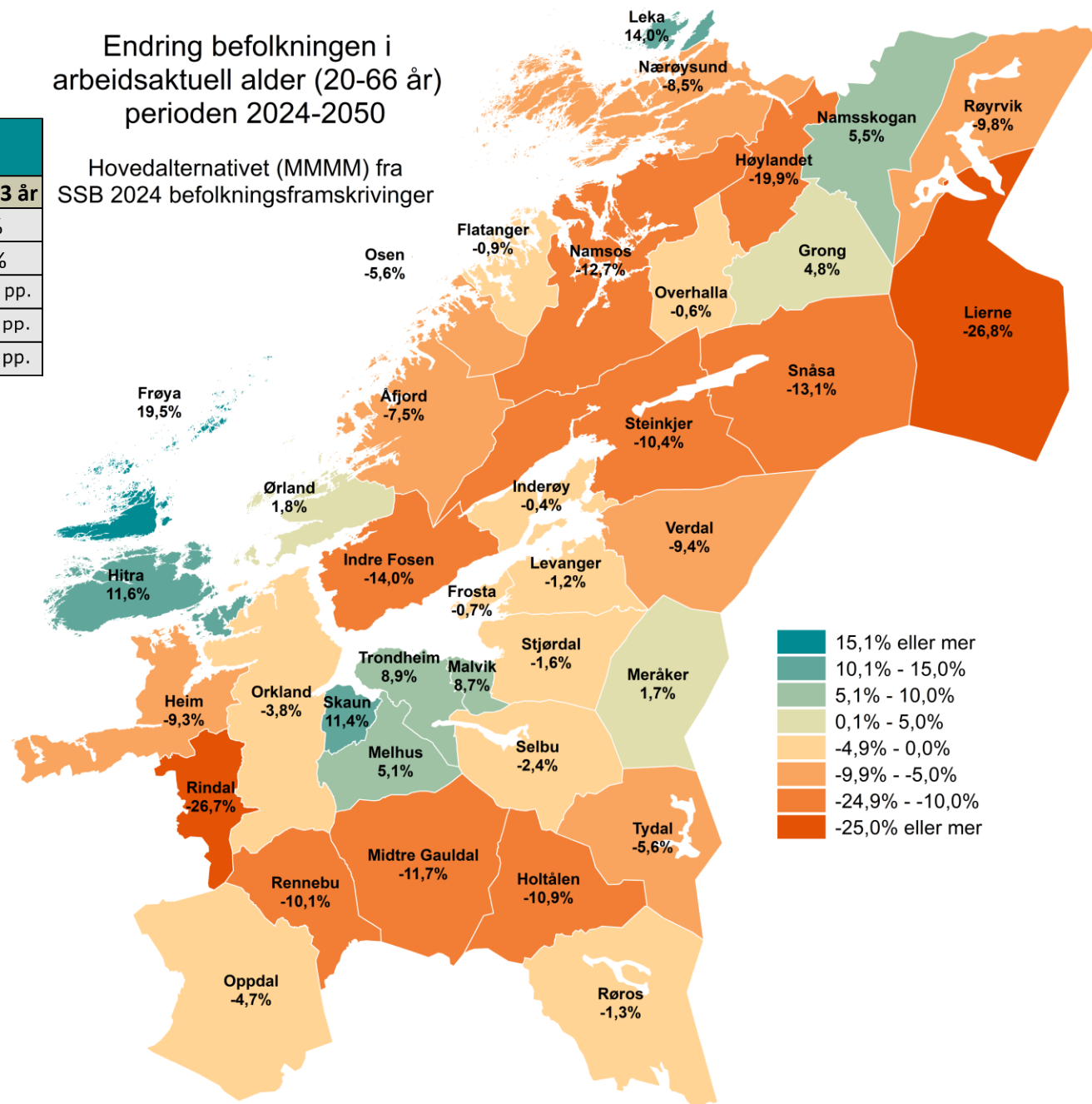
Per 1.1.2025 bodde det 296 419 personer i alderen 20-66 år i Trøndelag, noe som er en økning på 0,7 % sammenlignet med foregående år og opp 2,2 % sammenlignet med tre år tidligere. Prognosene indikerer at vi i årene som kommer vil ha lavere vekst i personer i arbeidsaktuell alder.

Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken. Personer under 20 år og over 66 år deltar også i arbeidsmarkedet, men i mye mindre grad. Størrelsen på aldersgruppen 20-66 år i en region kan derfor fortelle en del om den potensielle arbeidskraftressursen som finnes i regionen. Befolkningsprognosene indikerer at veksten i antall personer i aldersgruppen 20-66 år kommer til å flate ut framover.

Forsørgerevne er et mål på demografisk bærekraft. I 2025 var det ca. 3,5 personer i Trøndelag i alderen 20-66 år for hver person 67 år og eldre. De siste årene har forsørgerevnen gått ned og prognosene indikerer en fortsatt nedgang. Veksten i antall eldre fortsetter samtidig som veksten i alderen 20-66 år flater ut.

Endring befolkningen i arbeidsaktuell alder (20-66 år) perioden 2024-2050

Hovedalternativet (MMMM) fra SSB 2024 befolkningsframskrivninger

1.6 Arbeidsstyrken

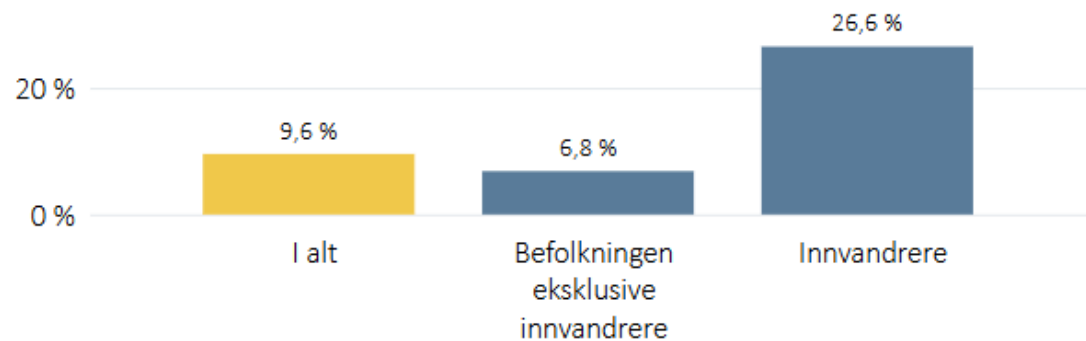
14,9 % av befolkningen i aldersgruppene 30- 61 år var ikke i arbeid eller utdanning i 2023. Dette er litt opp fra foregående år, men det er en nedgang fra 15,9 % i 2020.

Når man ser på ungdom i aldersgruppen 15- 29 år så var denne andelen på 9,6 %. Andelen som ikke er i arbeid eller utdanning i denne aldersgruppen var opp 0,3 % fra foregående år, men har gått ned de siste tre årene.

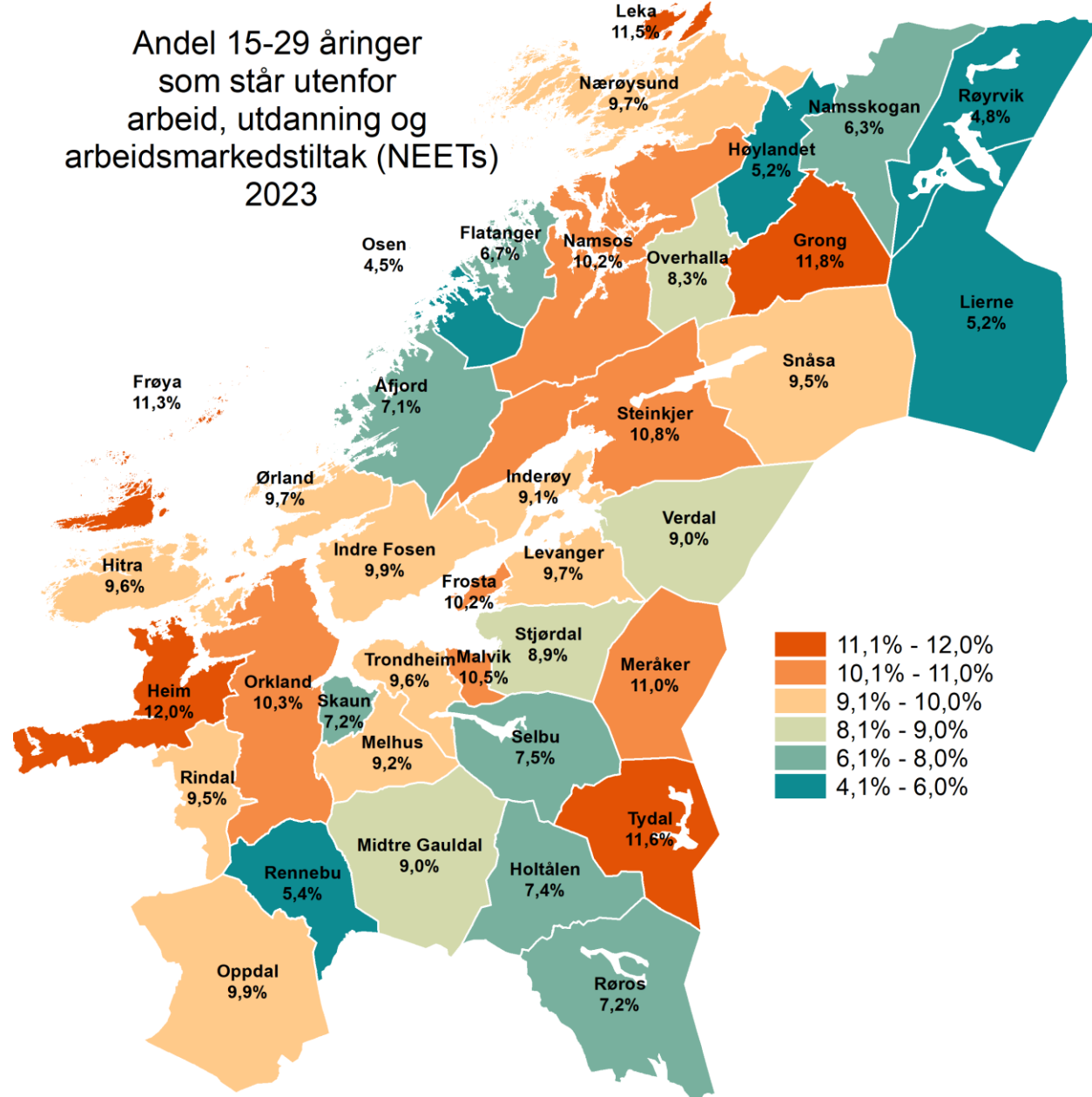
Det er ikke uvanlig å være korte perioder utenfor arbeid og utdanning, men personer som står utenfor arbeid og utdanning i lange perioder går glipp av utvikling av kompetanse, erfaring og nettverk. Dette kan gi varige negative effekter på fremtidige muligheter i karriere- og yrkesliv.

Trøndelag

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og tiltak etter innvandringkategori i 2023

Andel 15-29 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2023

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagital.no/statistikk/utenfor-arbeid-utdanning-og-arbeidsmarkedstiltak>

1.6 Arbeidsstyrken

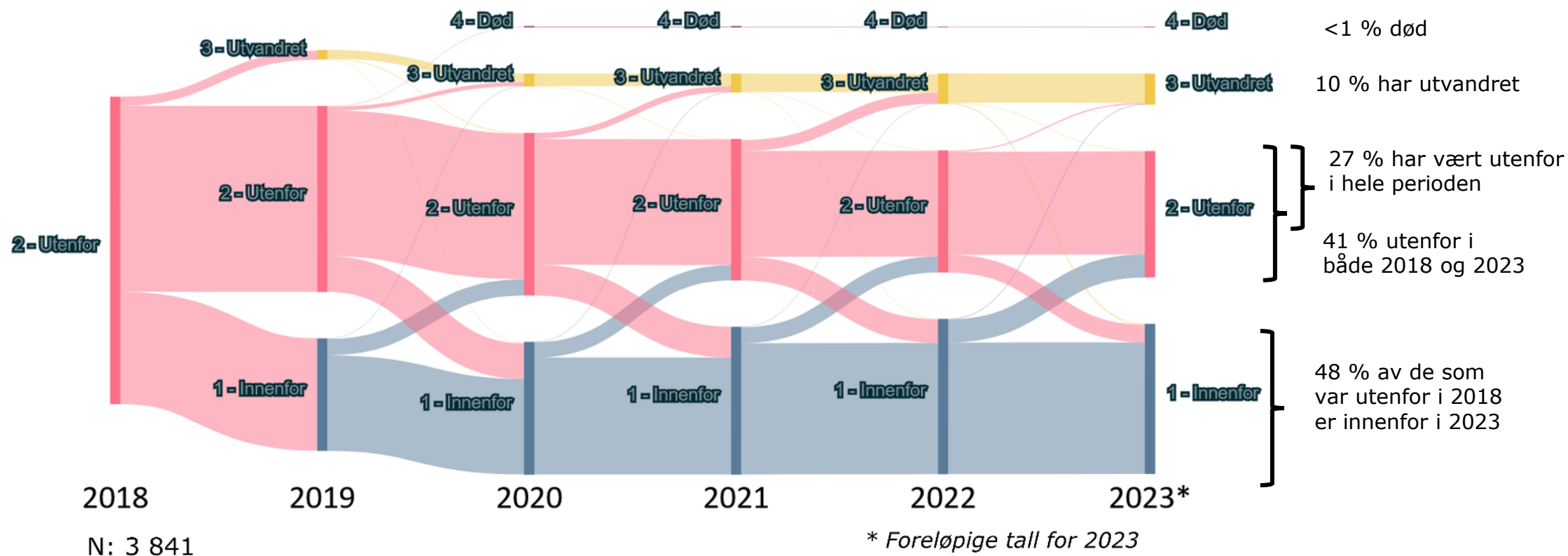
Vedvarende utenfor

Her har vi sett på utviklingen for unge trøndere som var utenfor arbeid og utdanning i 2018. Av 33 873 personer i alderen 20-24 år bosatt i Trøndelag i 2018, så var 3 841 utenfor arbeid og utdanning. Når man følger denne gruppen over tid, så ser man at det er ganske mange bevegelser mellom innenfor og utenfor over tid. 41 % av de som var utenfor i 2018 er det også i 2023.

27 % (ca. 1 000 personer) var «vedvarende utenfor» i perioden 2018-2023:

- 64 % av disse var 100 % ufør i 2023
- 82 % hadde grunnskole som høyeste utdanningsnivå i 2023 (mot 16 % for samlet populasjon i samme alder)

Trøndere (20-24 år) som sto utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2018 og deres status i perioden 2019-2023

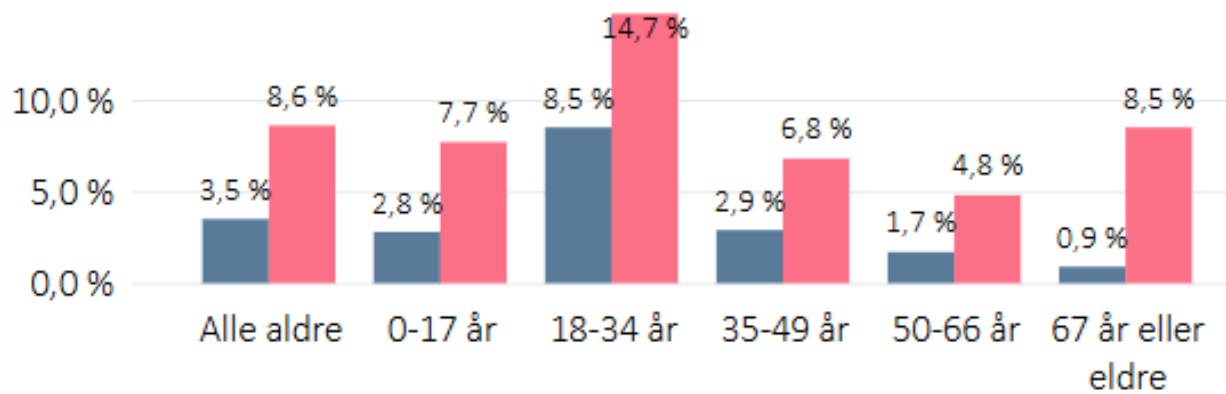

1.6 Arbeidsstyrken

38 600 personer eller 8,6 % av befolkningen i Trøndelag bodde i perioden 2021-2023 i husholdninger i vedvarende lavinntekt. Det vil si de hadde en inntekt på under 60 % av medianinntekten i en treårsperiode. Trøndelag har en lavere andel av befolkningen som lever i vedvarende lavinntekt enn landssnittet som er på 9,2 %.

Lav inntekt (inntekt under medianen) korrelerer med risiko for permittering, og at personer med lav inntekt oftere har deltidsstillinger. Vedvarende lavinntekt kan være en indikasjon på utenforskap som kan ha konsekvenser for den enkeltes levekår og levestandard. Personer i vedvarende lavinntekt er en gruppe som kan være sårbare for å falle ut av arbeidslivet.

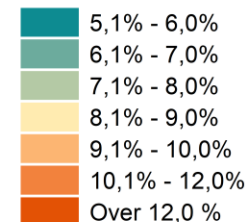
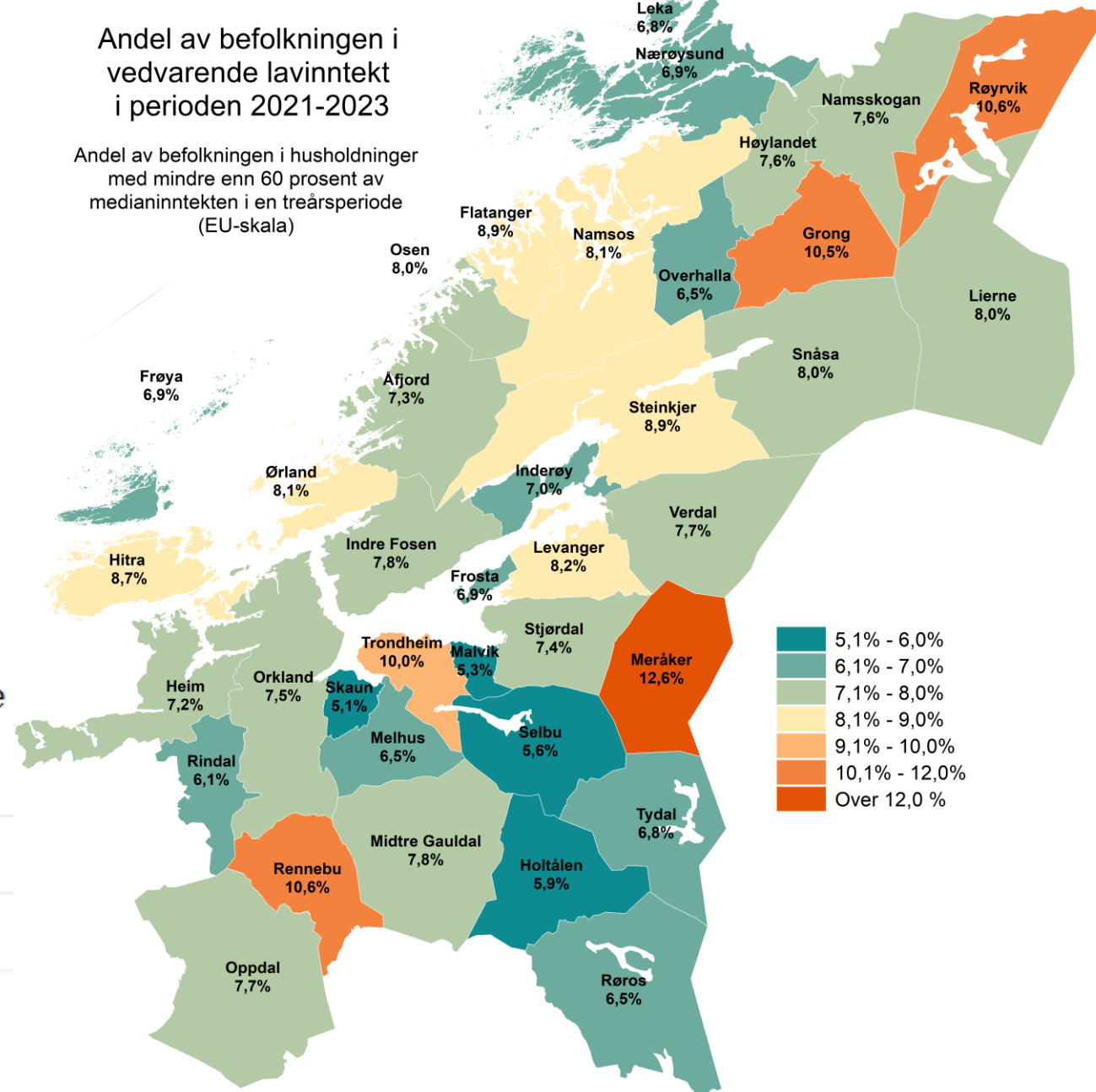
Andel av befolkningen i Trøndelag i 2021-2023 som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt, fordelt på aldersgruppe

● EU-skala 50 % av median ● EU-skala 60 % av median

Andel av befolkningen i vedvarende lavinntekt i perioden 2021-2023

Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 prosent av medianinntekten i en treårsperiode (EU-skala)

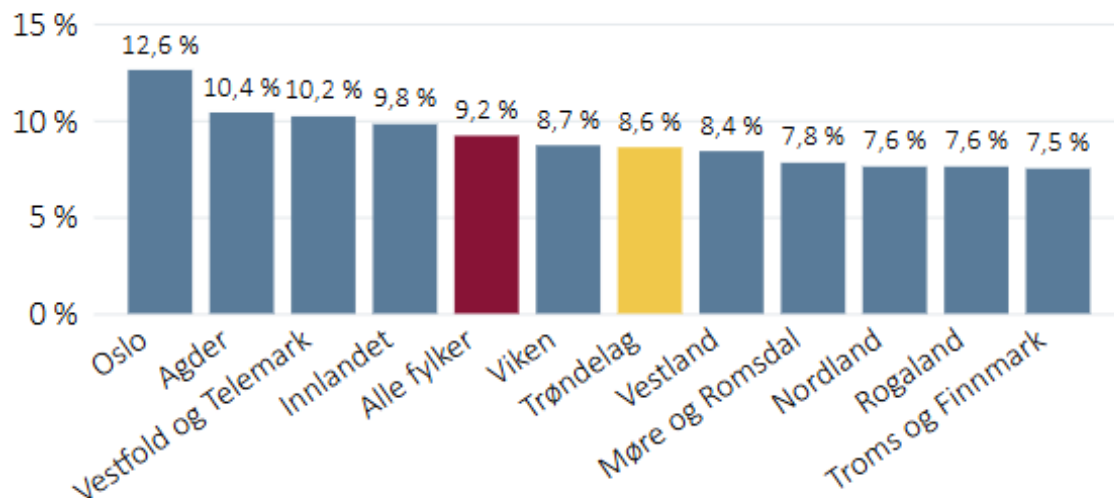
Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/lavinntektshusholdninger>

1.6 Arbeidsstyrken

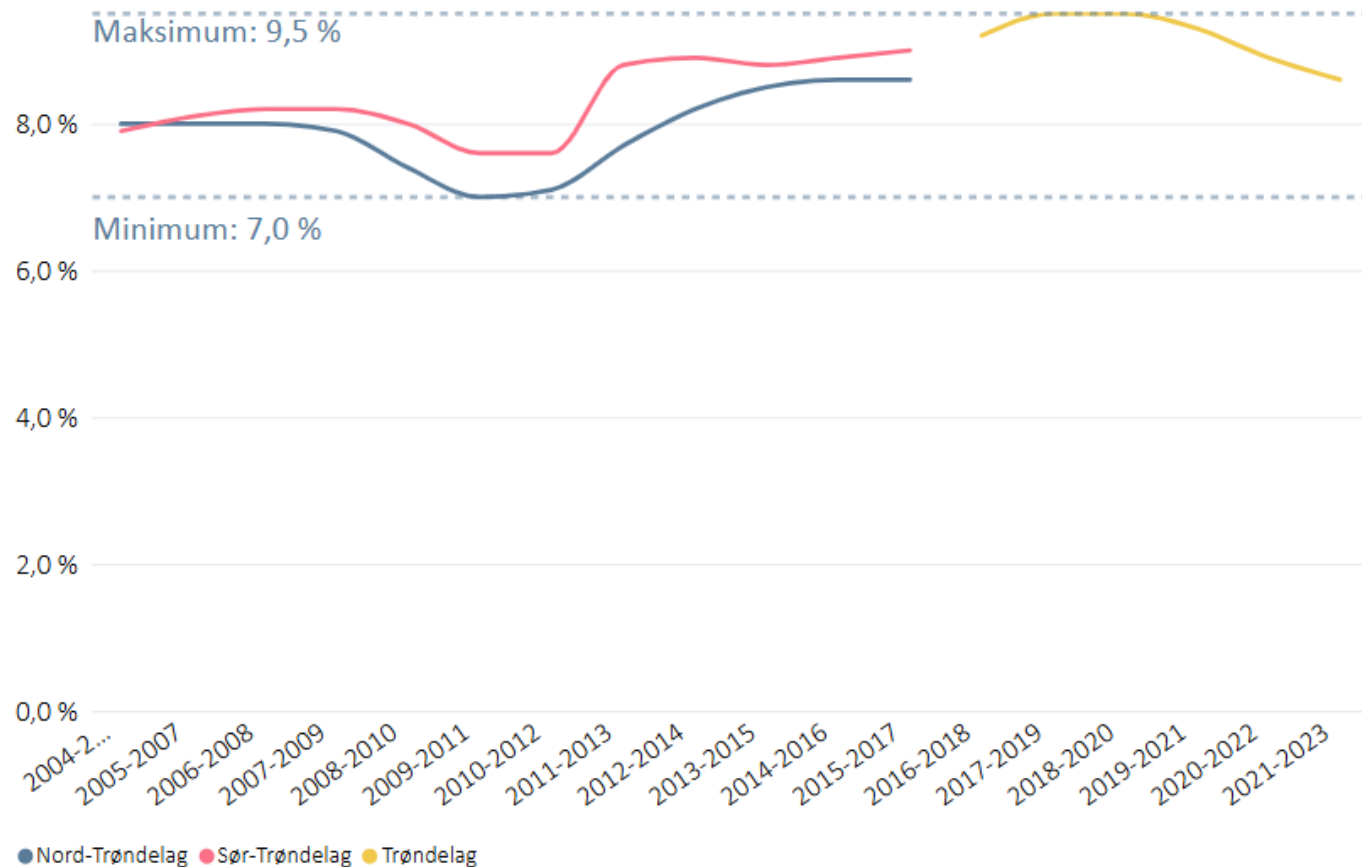
Andel av befolkningen (Alle aldre) som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt i 2021-2023. EU-skala 60 % av median

Andel av befolkningen i Trøndelag som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt (EU skala 60 %) i perioden 2016-2018 til 2021-2023, fordelt på aldersgruppe.

Alder	2016-2018	2017-2019	2018-2020	2019-2021	2020-2022	2021-2023
Alle aldre	9,2 %	9,5 %	9,5 %	9,3 %	8,9 %	8,6 %
0-17 år	8,7 %	9,2 %	9,5 %	9,0 %	8,2 %	7,7 %
18-34 år	16,1 %	16,4 %	16,0 %	16,1 %	15,3 %	14,7 %
35-49 år	6,9 %	7,3 %	7,7 %	7,4 %	6,9 %	6,8 %
50-66 år	4,4 %	4,6 %	4,8 %	4,8 %	4,8 %	4,8 %
67 år eller eldre	9,1 %	9,1 %	9,0 %	9,0 %	8,8 %	8,5 %

Andel av befolkningen (Alle aldre) i Trøndelag som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt i perioden 2004-2006 til 2021-2023. EU-skala 60 % av median

Del 2. Internasjonal konkurranseevne

Trøndelag har 8,7 % av befolkningen og 8,7 % av arbeidsplassene i Norge. Samtidig står fylket for 16,2 % av FoU-utgiftene. Trøndelag står for 8,0 % av verdiskapingen i Fastlands-Norge og for 6,3 % av vareeksporten.

Samlet sett har Trøndelag en høyt utdannet befolkning, med 36,8 % av befolkningen over 16 år med universitets- eller høyskoleutdanning i 2023. Og andelen med høyere utdanning både blant befolkningen og blant de sysselsatte øker.

Trøndelag har sterke forskningsmiljøer. EUs Regional Innovation Scoreboard 2023 (RIS2023) gir en oversikt over den europeiske innovasjonsaktiviteten på regionalt nivå, viser at Trøndelag er en av de mest innovative regionene i Europa.

For første gang på mange år så falt vareeksporten fra Trøndelag. Vareeksporten fra Trøndelag var på 44,3 milliarder kr i 2024, noe som målt i løpende priser er en nedgang på 1,4 % eller 0,6 milliarder kr sammenlignet med 2023. Fiskeeksporten gikk ned med 4,3 % eller 1,2 milliarder kr sammenlignet med 2023. De siste tre årene har vareeksporten fra Trøndelag økt med 33,5 % eller 11,6 milliarder kr.

Trønderske bedrifter hadde driftsinntekter på 523,7 milliarder kr i 2023. Noe som var en økning på 14,5 % fra foregående år og på 33,4 % i et treårsperspektiv. Endringen er målt i løpende priser.

* Endring vises i volumjusterte verdier, justert for inflasjon
** Endring vises i nominelle verdier, Ikke justert for inflasjon
*** Andel av egenutført FoU utgifter
PP. Prosentpoeng

Indikatorer: Internasjonal konkurranseevne

Kompetanse					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Høyere utdanning blant befolkningen	36,8 %	2023	↑ 0,6 pp.	↑ 2,1 pp.	SSB Tabell: 09429
Høyere utdanning blant sysselsatte	42,2 %	2024	↑ 0,6 pp.	↑ 1,3 pp.	SSB Tabell: 11615
Stramhet i arbeidsmarkedet	1,7	2024	↓ -0,5	↓ -0,1	Nav bedriftsundersøkelsen
Mislykkes med rekruttering (virksomheter)	26 %	2024	0 pp.	↓ -9 pp.	Nav bedriftsundersøkelsen

FoU					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Regional innovation scoreboard	138,9	2023	↓ -2,9 %	↑ 1,8 %	EIS
FoU utgifter totalt (mill kr)**	14 371	2022	↑ 13,4 %	↑ 13,8 %	NIFU
FoU utgifter i næringlivet (mill kr)**	5 271	2023	↑ 1,3 %	↑ 33,5 %	SSB Tabel 11145
Trondheims andel av næringslivets FoU***	83,2 %	2022	↓ -2,1 pp.	↓ -1,2	NIFU
FOU som andel av verdiskaping	5,4 %	2022	↑ 0,1 pp.	↓ -0,3 pp.	NIFU
FoU årsverk	8 538	2022	↑ 3,3 %	↑ 6,5 %	NIFU

Eksport					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Vareeksport (mill kr)**	44 341	2024	↓ -1,4 %	↑ 33,5 %	SSB Tabell: 10482
Andel av vareeksport som er fisk	59,8 %	2024	↓ -1,8 pp.	↓ -4,9 pp.	SSB Tabell: 10482
Vareeksport som andel av verdiskaping	16,0 %	2022	↑ 2,3 pp.	↑ 4,1 pp.	SSB Tabell: 10482

Trøndelags posisjon					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Andel av sysselsatte i Norge	8,7 %	2024	0,0 pp.	0,0 pp.	SSB Tabell: 07984
Andel av Fou utgifter i Norge	16,2 %	2022	↑ 0,3 pp.	↓ -0,1 pp.	NIFU
Andel av verdiskaping i Fastlands-Norge	8,0 %	2022	↓ -0,1 pp.	↓ -0,1 pp.	SSB Tabell: 09391
Andel av vareeksport fra Norge	6,3 %	2024	↓ -0,1 pp.	↑ 0,3 pp.	SSB Tabell: 10482

Lønnsomhet					
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år	Kilde
Driftsinntekter (mill. kr)**	523 660	2023	↑ 14,5 %	↑ 33,4 %	Purehelp/Brreg
Driftsmargin (%)	10,3 %	2023	↑ 0,9 pp.	↑ 0,4 pp.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalandel	28,8 %	2023	↑ 1,5 pp.	↑ 3,9 pp.	Purehelp/Brreg
Egenkapitalavkastning	10,0 %	2023	↓ -0,5 pp.	↓ -0,5 pp.	Purehelp/Brreg

2.1 Kompetanse

Kompetanse

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Høyere utdanning blant befolkningen	36,8 %	2023	↑ 0,6 pp.	↑ 2,1pp.
Høyere utdanning blant sysselsatte	42,2 %	2024	↑ 0,6 pp.	↑ 1,3pp.
Stramhet i arbeidsmarkedet	1,7	2024	↓ -0,5	↓ -0,1
Mislykkes med rekruttering (virksomheter)	26 %	2024	0 pp.	-9pp.

PP. Prosentpoeng

Samlet sett har Trøndelag en høyt utdannet befolkning, med 36,8 % av befolkningen over 16 år med universitets- eller høyskoleutdanning i 2023. Kun Oslo (55,7 %) og Vestland (36,9 %) har en høyere andel.

Selv om Trøndelag samlet sett har en høyt utdannet befolkning er det kun Trondheim (47,5 %) og Malvik (38,8 %) som ligger over landssnittet på 37,4 % med høyere utdanning.

Om man ser på Trøndelag uten Trondheim har 28,1 % av befolkningen høyere utdanning, altså betydelig lavere andel enn både fylkes- og landssnittet.

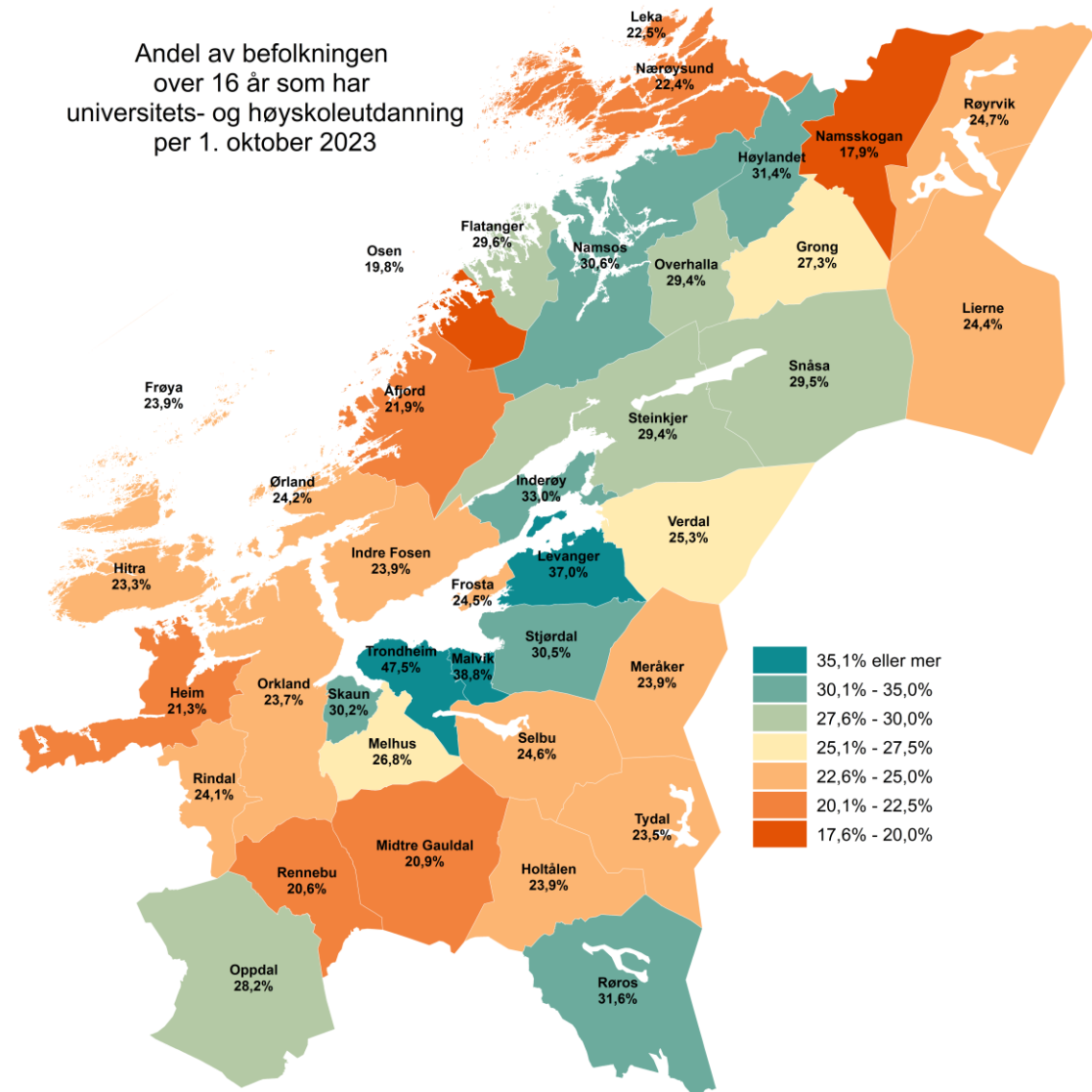
Andelen av befolkningen med høyere utdanning har økt i Trøndelag utenfor Trondheim de siste årene, men saktere enn det man har sett for Trøndelag totalt.

I store deler av fylket så er andelen med videregående utdanning størst. Dette skyldes i stor grad at næringsstrukturen og dermed behovet er forskjellig. I Trøndelag har 22,0 % av befolkningen kun grunnskolenivå. Dette er lavere enn det nasjonale snittet på 23,4 %.

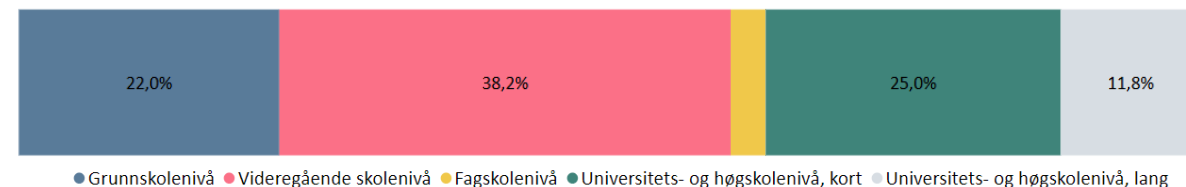
Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/utdanningsniva>

Andel av befolkningen over 16 år som har universitets- og høyskoleutdanning per 1. oktober 2023

Utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag i 2023

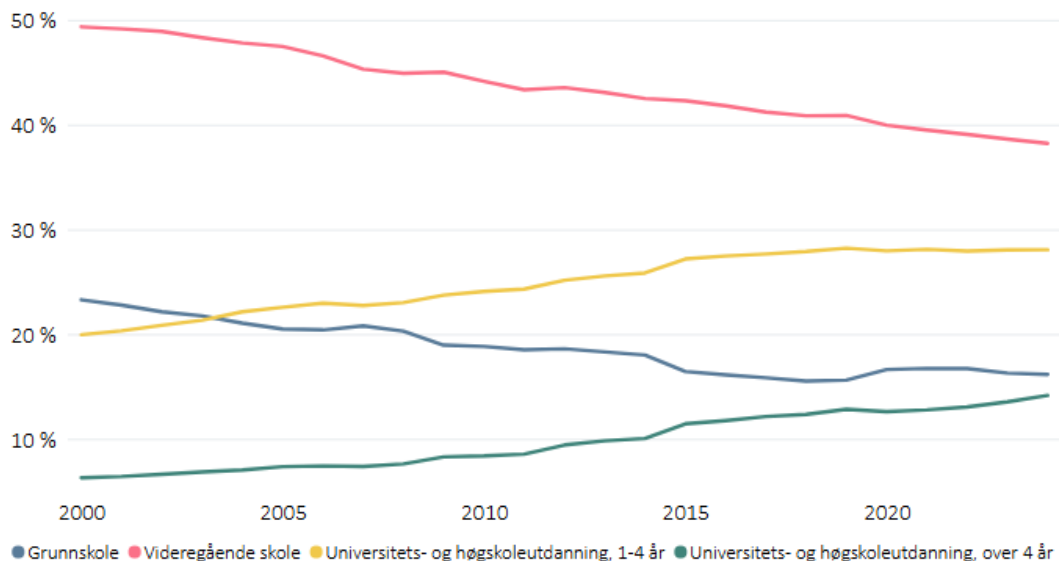

2.1 Kompetanse

Blant den sysselsatte delen av befolkningen så hadde 42,2 % universitets- eller høyskoleutdanning. 38,2 % av sysselsatte i Trøndelag hadde videregående som høyeste utdanningsnivå og 16,2 % har grunnskole eller uoppgitt utdanning.

I perioden 2010 til 2024 har antall sysselsatte i Trøndelag med høyere utdanning økt med 49,4 %, over 3 ganger raskere enn den totale sysselsetningsveksten som var på 14,8 %. Til sammenligning har antall sysselsatte med grunnskole som høyeste utdanning gått ned med -1,4 %, mens sysselsatte med videregående som høyeste utdanningsnivå gått ned med -0,6 %.

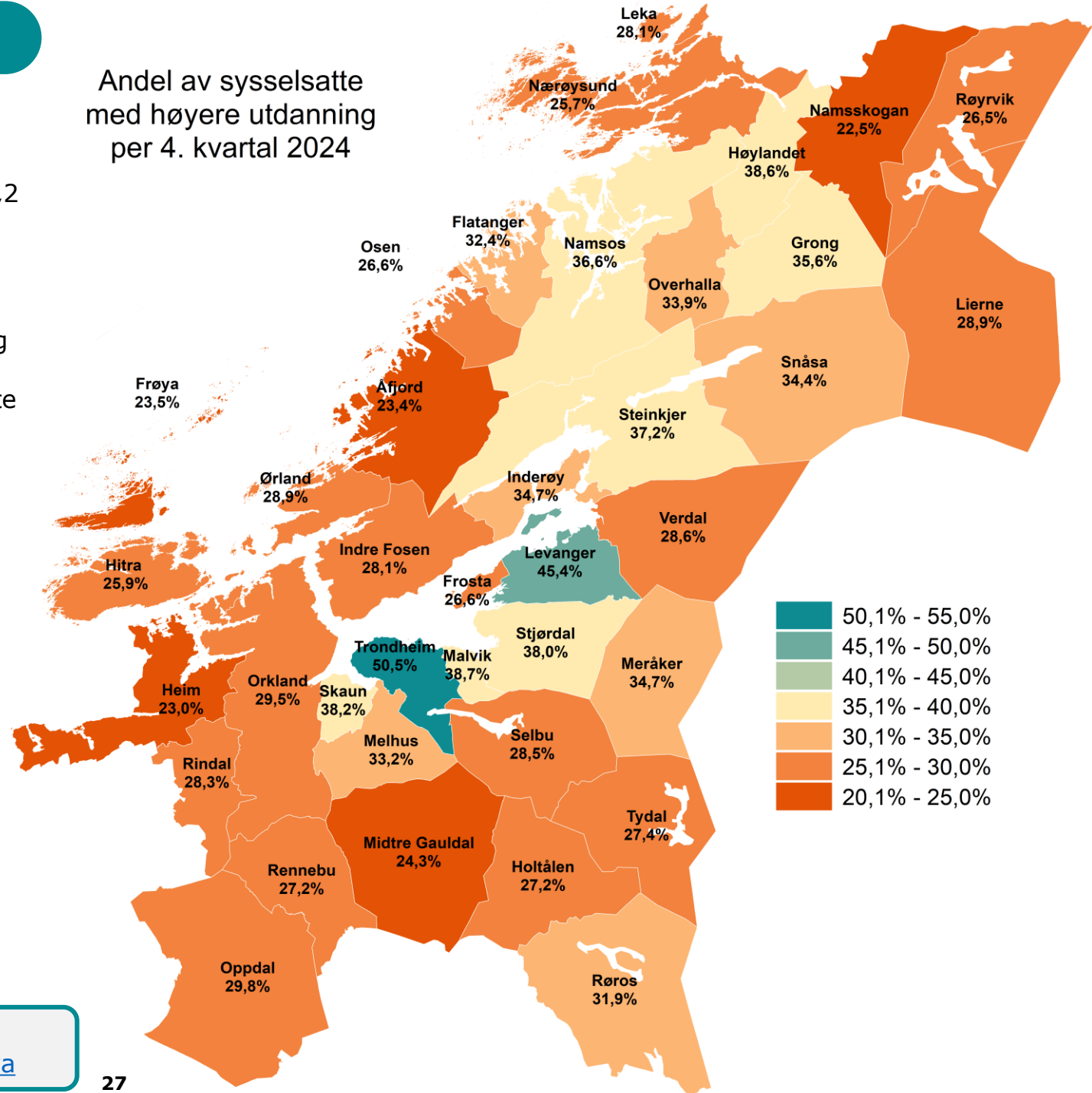
Andel av sysselsatte i Trøndelag fordelt på utdanningsnivå i perioden 2000 -2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/sysselsatte-etter-utdanningsniva>

Andel av sysselsatte med høyere utdanning per 4. kvartal 2024

2.1 Kompetanse

I Navs bedriftsundersøkelse for 2024* så oppgir 26 % av virksomhetene i Trøndelag at de hadde mislykkes med å rekruttere personer med ønsket kompetanse. Dette er uendret fra bedriftsundersøkelsen for 2023.

Av de 26 % som rapporterte at de ikke har mislyktes i å rekruttere personer med ønsket kompetanse så var det 15 % som ikke fikk tilsatt noen i det hele tatt, mens 11 % måtte ansette noen med lavere eller annen enn ønsket kompetanse.

På bakgrunn av svarene estimerte Nav at virksomhetene i Trøndelag manglet ca. 4 100 personer i 2024. Det var ned fra 5 410 personer i 2023.

Det er mangel på arbeidskraft innenfor mange yrker, men også i 2024 peker den store mangelen på sykepleiere seg ut. Som tidligere år følger helsefagarbeidere. Deretter kommer legespesialister og andre helseyrker.

Arbeidsmarkedet generelt er estimert å være mindre stramt i 2024 i forhold til året før, men omtrent på nivå med tre år tidligere.

Se også:

<https://trondelagitall.no/statistikk/bedriftsundersokelsen>

* Bedriftsundersøkelsen ble gjennomført i februar-mars 2024 og publisert i mai 2024

Estimert mangel og stramhet i Bedriftsundersøkelsen 2024 og lønnstakere 4. kv. 2023 etter yrke

Yrke	Lønnstakere	Endring lønnstakere fra 2015	Endring lønnstakere fra 2015 (%)	Estimert mangel	Stramhet
Sykepleiere	5 960	250	4,4 %	525	8,1
Helsefagarbeidere	8 515	364	4,4 %	300	3,4
Legespesialister	1 498	256	22,1 %	175	10,5
Andre helseyrker	99	-83	-43,7 %	125	55,8
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	2 066	391	23,8 %	125	5,7
Butikkmedarbeidere	14 465	-347	-2,3 %	125	0,9
Kokker	1 936	171	9,7 %	125	6,1
Sveisere	516	3	0,5 %	125	19,5
Bilmekanikere	2 115	359	20,9 %	100	4,5
Bussjåfører og trikkeførere	1 525	88	6,5 %	75	4,7
Elektrikere	2 592	332	14,7 %	75	2,8
Frisører	935	-122	-11,4 %	75	7,4
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	1 245	220	22,4 %	75	5,7
Lastebil- og trailersjåfører	2 699	78	2,9 %	75	2,7
Platearbeidere	453	28	6,3 %	75	14,2
Servitører	2 313	268	12,5 %	75	3,1
Vernepleiere	2 457	839	55,7 %	75	3,0

Stramheten i arbeidsmarkedet i Trøndelag på 1,7 mot 2,2 i 2023. Stramhet er målt som: $[(\text{Estimert mangel} / (\text{Mangel} + \text{Lønnstakere})) * 100]$ Dette er et mål på hvor stor den estimerte mangelen på arbeidskraft er i forhold til størrelsen på arbeidsmarkedet. Jo høyere verdi, jo høyere er mangelen på arbeidskraft i yrket.

2.2 FOU

FoU				
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Regional innovation scoreboard	138,9	2023	↓ -2,9 %	↑ 1,8 %
FoU utgifter totalt (mill kr)**	14 371	2022	↑ 13,4 %	↑ 13,8 %
FoU utgifter i næringslivet (mill kr)**	5 271	2023	↑ 1,3 %	↑ 33,5 %
Trondheims andel av næringslivets FoU***	83,2 %	2022	↓ -2,1 pp.	↓ -1,2
FOU som andel av verdiskaping	5,4 %	2022	↑ 0,1 pp.	↓ -0,3 pp.
FoU årsverk	8 538	2022	↑ 3,3 %	↑ 6,5 %

** Endring vises i nominelle verdier, Ikke justert for inflasjon

*** andel av egenutførte FoU-utgifter

PP. Prosentpoeng

Trøndelag har sterke forskningsmiljøer knyttet til universitetene, forskningsinstitutter slik som Sintef, og i næringslivet, med blant annet forskningsavdelingen til Equinor.

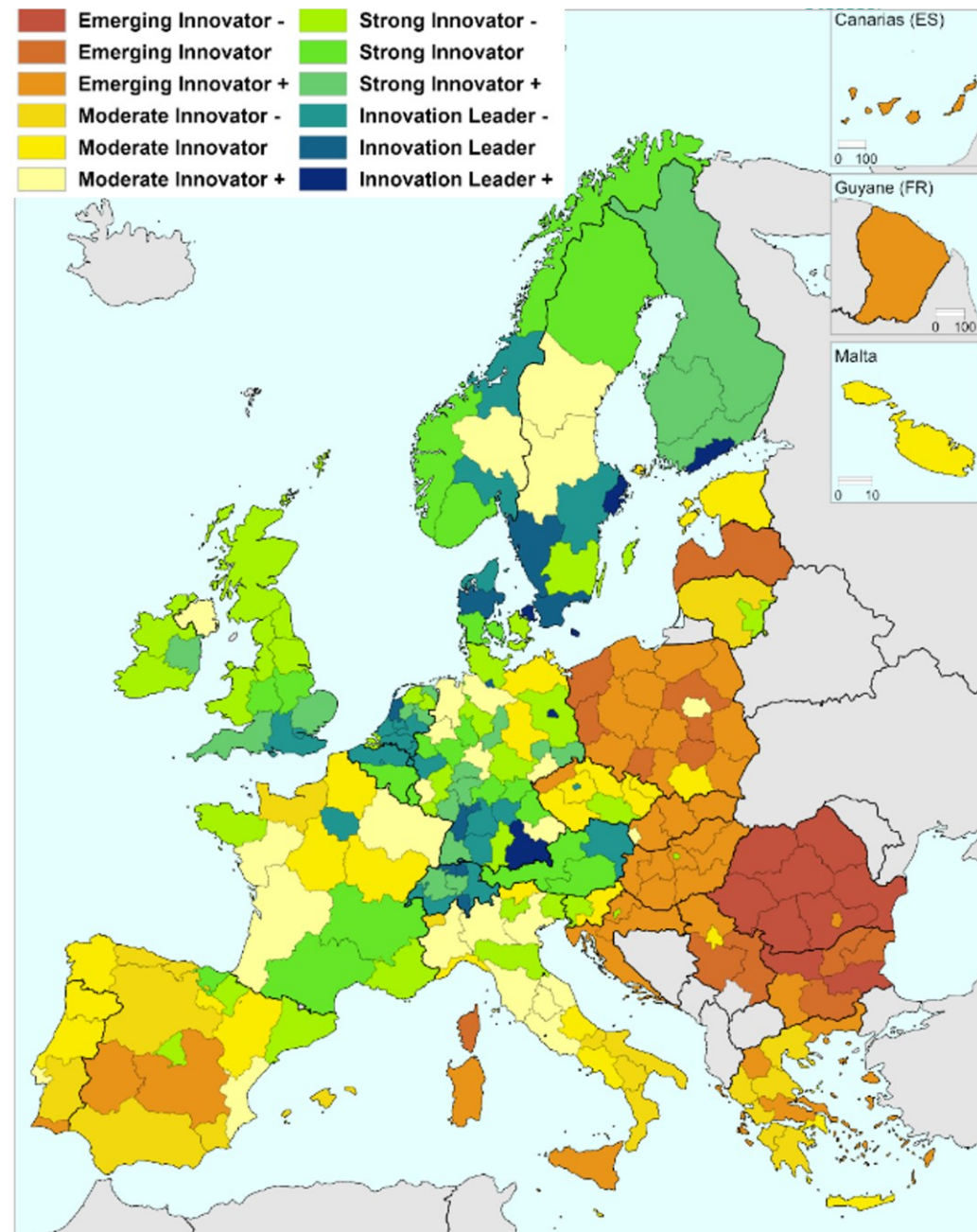
EUs Regional Innovation Scoreboard 2023 (RIS2023) gir en oversikt over den europeiske innovasjonsaktiviteten på regionalt nivå, og viser at Trøndelag er en av de mest innovative regionene i Europa.

Indeksen baserer seg på 21 indikatorer som måler innovasjonsnivået i de ulike regionene. Trøndelag fikk en indeksscore på RIS2023 på 138,9 poeng, der 100 poeng er snittet for alle europeiske regioner i 2016. Dette er en nedgang på 2,9 % sammenlignet med året før, men opp 1,8 % sammenlignet med 4 år tidligere.

8 538 årsverk i Trøndelag var knyttet opp til FoU-virksomhet i 2022. Antall årsverk økte med 3,3 % fra 2021, og er opp 6,5 % i perioden 2019-2022.

Trøndelag hadde i 2022 18 FoU årsverk per 1000 innbyggere, sammenlignet med et gjennomsnitt for landet på 9,9.

EUs Regional Innovation Scoreboard 2023

2.2 FOU

De samlede FoU-utgiftene for alle sektorer i Trøndelag var i 2022 på 14,4 milliarder kr, som er 16,2 % av de totale FoU-utgiftene i Norge, og en økning på 13,4 % fra 2021 og opp 13,8 % fra 2019.

Universitets- og høyskolesektoren i Trøndelag brukte 5,4 milliarder kr på FoU i 2022, noe som er 18,7 % av alle FoU-utgifter til universitets- og høyskolesektoren i Norge. Instituttsektoren, hvor Sintef er den dominerende aktøren i Trøndelag, brukte 3,7 milliarder kr på FoU i 2022. Det er 21,8 % av de totale FoU-utgiftene til instituttsektoren i Norge.

Forskningsmiljøene i Trøndelag er i stor grad lokalisert i og rundt Trondheim. I 2022 så sto Trondheim for 83,2 % av det trønderske næringslivets utgifter til egenutført FoU.

Næringslivet i Trøndelag brukte i 2023 ca. 5,3 milliarder kr på FoU, noe som er en økning på 1,3 % fra 2022, og opp 33,5 % sammenlignet med 2020. Trøndelag står for 12,0 % av FoU-utgiftene til næringslivet i Norge.

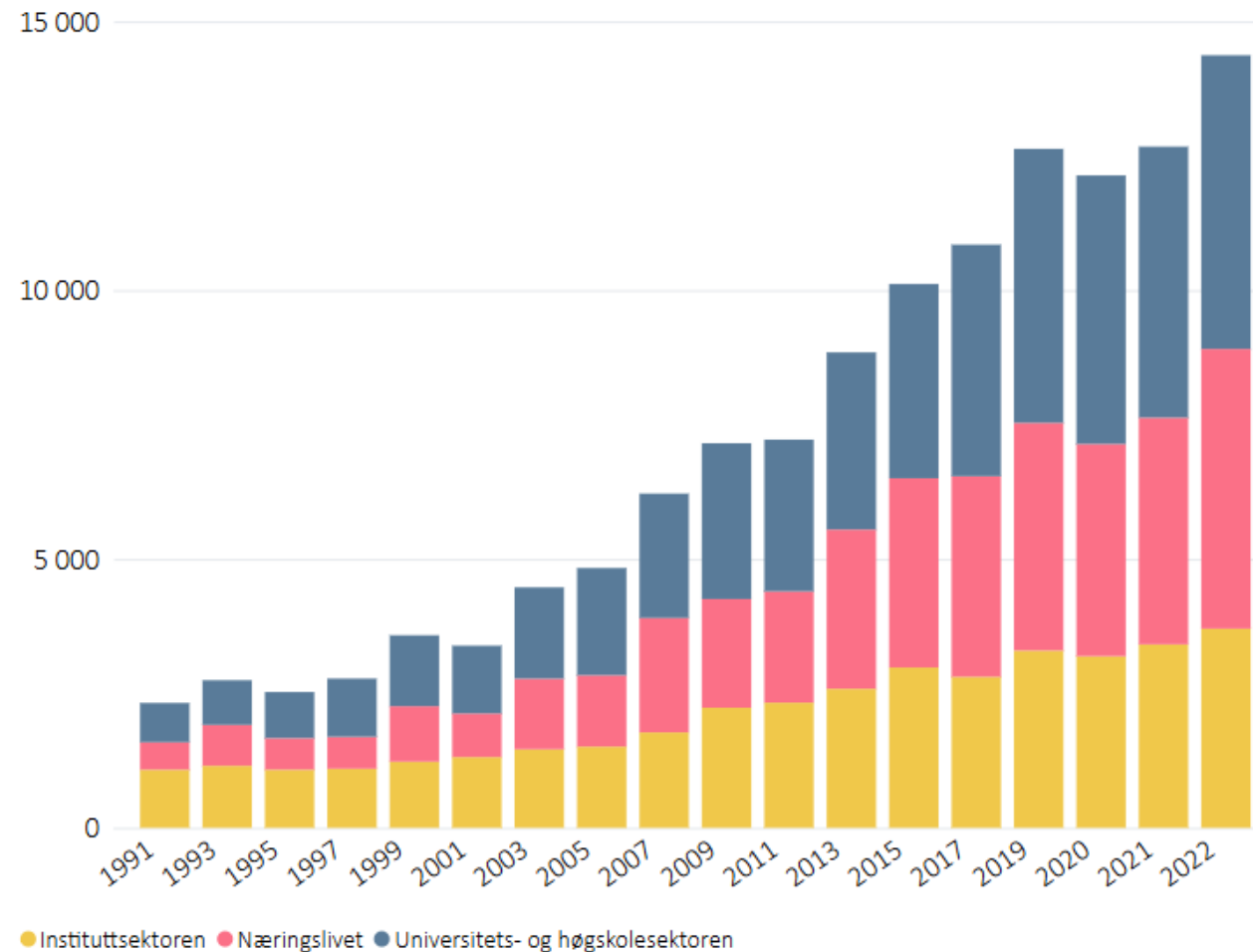
Kostnader til egenutført FoU i næringslivet (Mill. kr) i 2022

■ Trondheim ■ Orkland og øyregionen ■ Levanger/ Verdal/Sør ■ Namdal ■ Steinkjer ■ Fosen ■ Trøndelag sør ■ Andre

Trondheim
4 330

FoU utgifter (mill. kr) i Trøndelag i perioden 1991- 2022

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/fou>

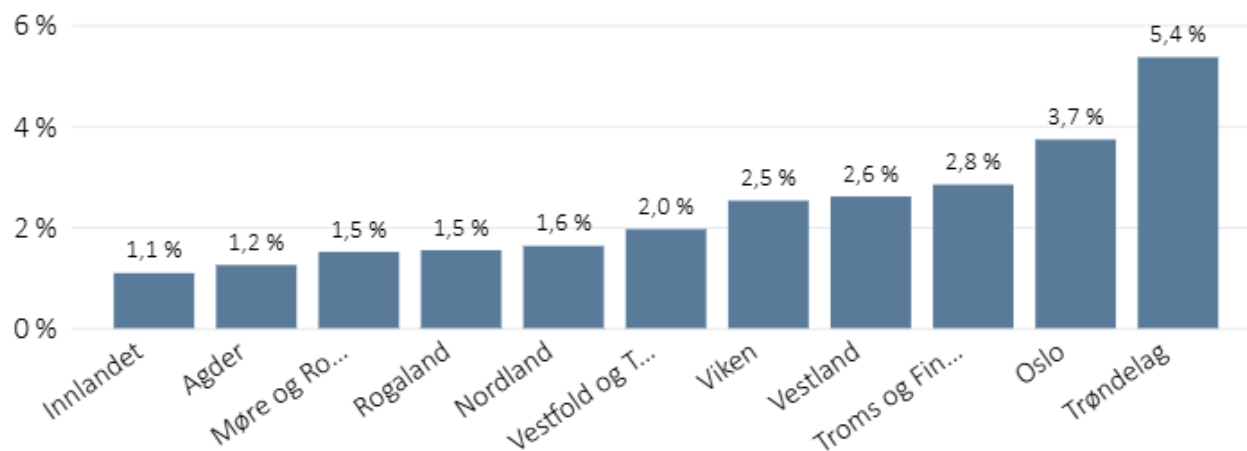
2.2 FOU

Det er kun Oslo og Viken som totalt sett bruker mer penger på forsknings- og utviklingsarbeid enn Trøndelag.

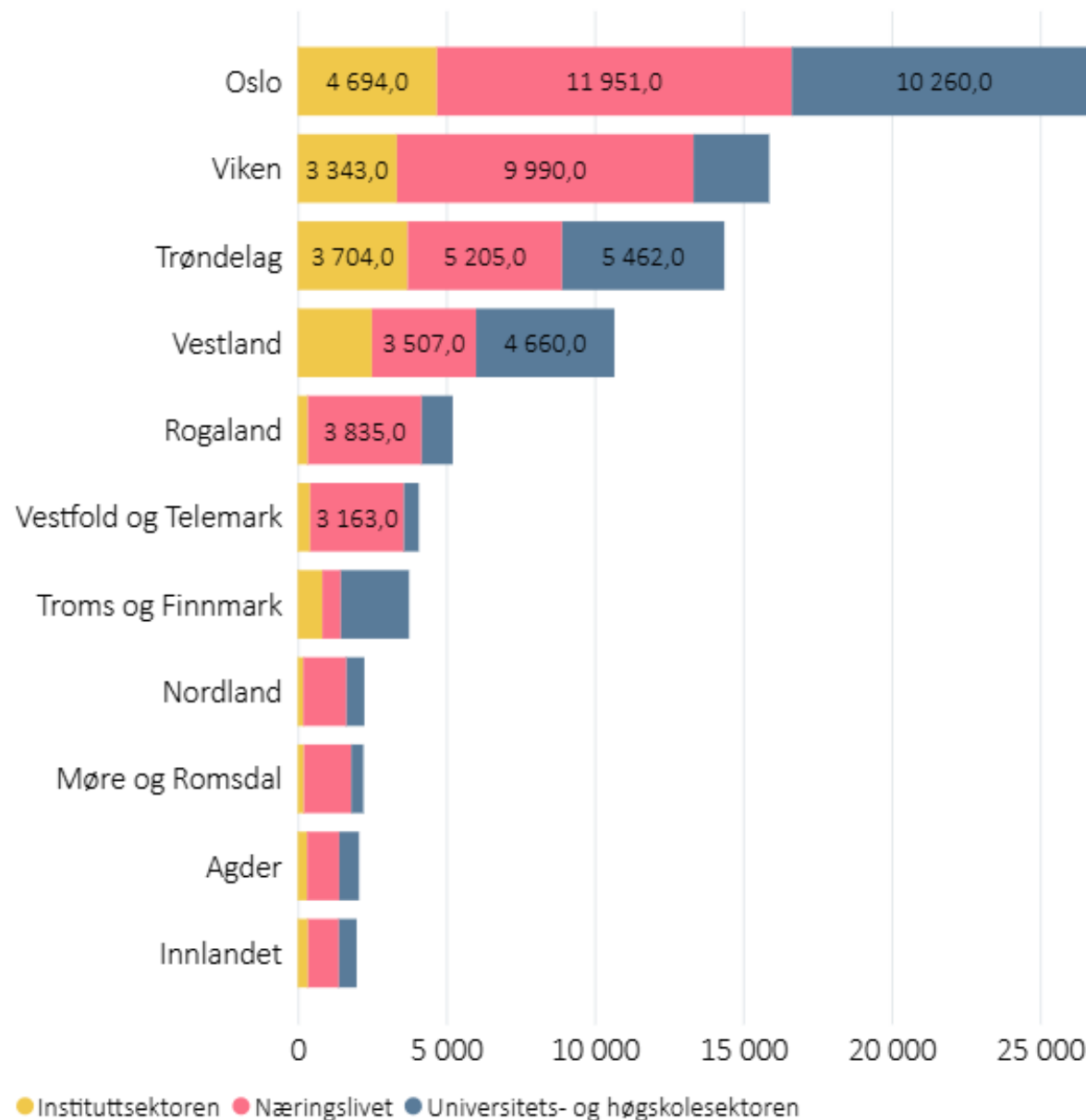
Hvis man ser FoU-utgiftene i forhold til størrelsen på økonomien, altså som andel av verdiskapingen, er Trøndelag på topp i landet. De totale FoU-utgiftene i Trøndelag utgjorde 5,4 % av fylkets bruttoprodukt i 2022. Dette er nesten dobbelt så høyt som landssnittet. FOU-utgifter som andel av verdiskapingen i Trøndelag økte med 0,1 prosentpoeng i 2022.

Når vi ser på utviklingen over tre år så har FoU-utgiftene som andel av BNP gått ned med 0,3 prosentpoeng.

FoU utgifter som andel av bruttoprodukt i 2022

FoU utgifter (mill. kr) i 2022

2.3 Eksport

Eksport				
Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Vareeksport (mill kr)**	44 341	2024	↓ -1,4 %	↑ 33,5 %
Andel av vareeksport som er fisk	59,8 %	2024	↓ -1,8 pp.	↓ -4,9 pp.
Vareeksport som andel av verdiskaping	16,0 %	2022	↑ 2,3 pp.	↑ 4,1 pp.

** Endring vises i nominelle verdier , Ikke justert for inflasjon
PP. Prosentpoeng

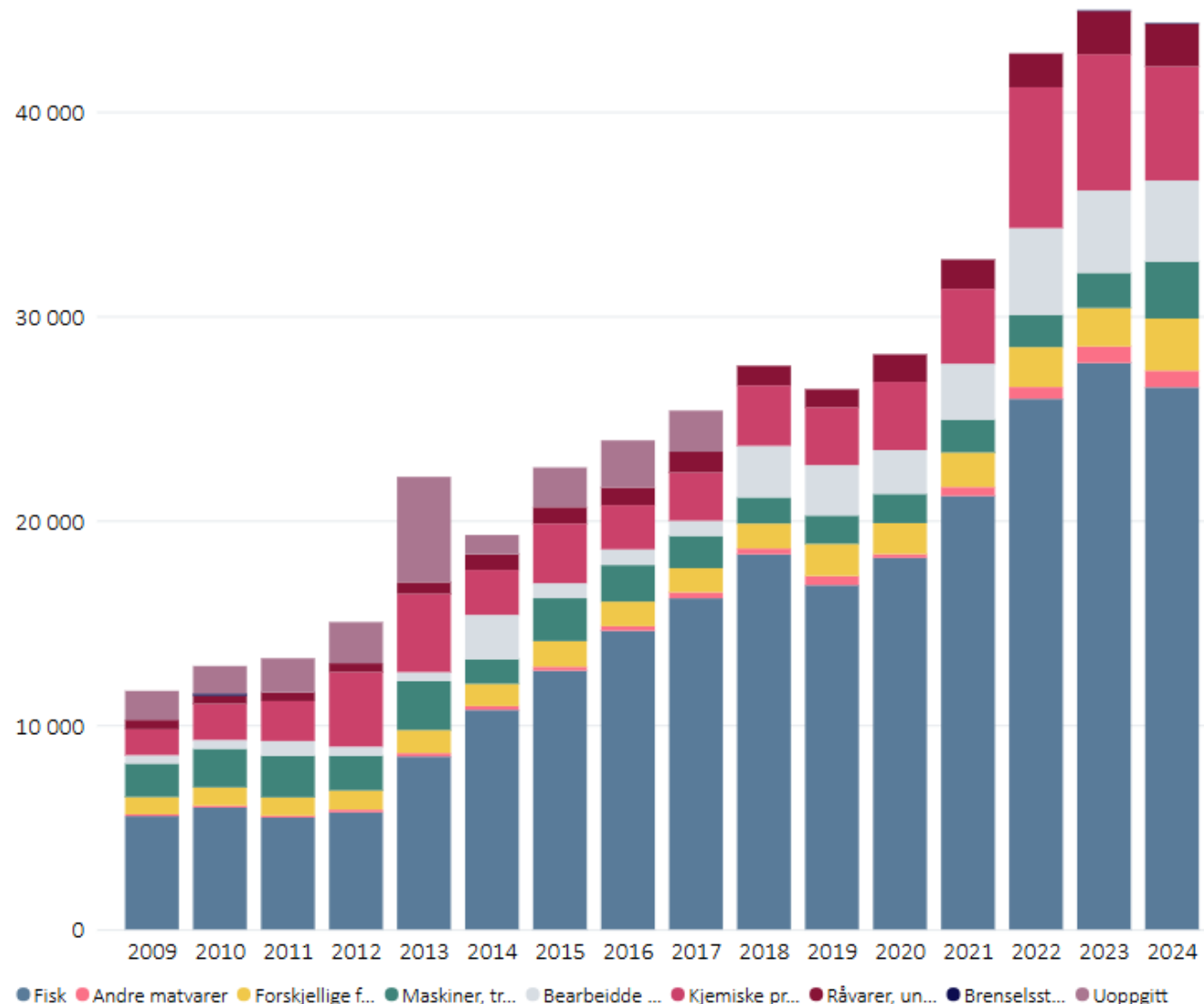
Vareeksporten fra Trøndelag var på 44,3 milliarder kr i 2024, noe som målt i løpende priser er en nedgang på 1,4 % eller 0,6 milliarder kr sammenlignet med 2023. Fiskeeksporten gikk ned med 4,3 % eller 1,2 milliarder kr sammenlignet med 2023.

De siste tre årene har vareeksporten fra Trøndelag økt med 33,5 % eller 11,6 milliarder kr. Eksport av fisk har økt med 25,1 % eller 5,3 milliarder kr de siste 3 årene, mens eksport av kjemiske produkter har økt med 52,5 % eller 1,9 milliarder kr.

Fisk er den viktigste eksportvaren fra Trøndelag og sto for 59,8 % av vareeksporten. Fiskeeksporten fra Trøndelag var på 26,5 milliarder kr i 2024.

Lokalisering av flere store lakseslakterier og foredlingsbedrifter i Trøndelag som tar inn fisk fra andre fylker gjør at eksporten enkelte år er litt større enn fylkets egen produksjon skulle tilsi.

Eksport av varer fra Trøndelag (Mill. kr) i perioden 2009- 2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/eksport>

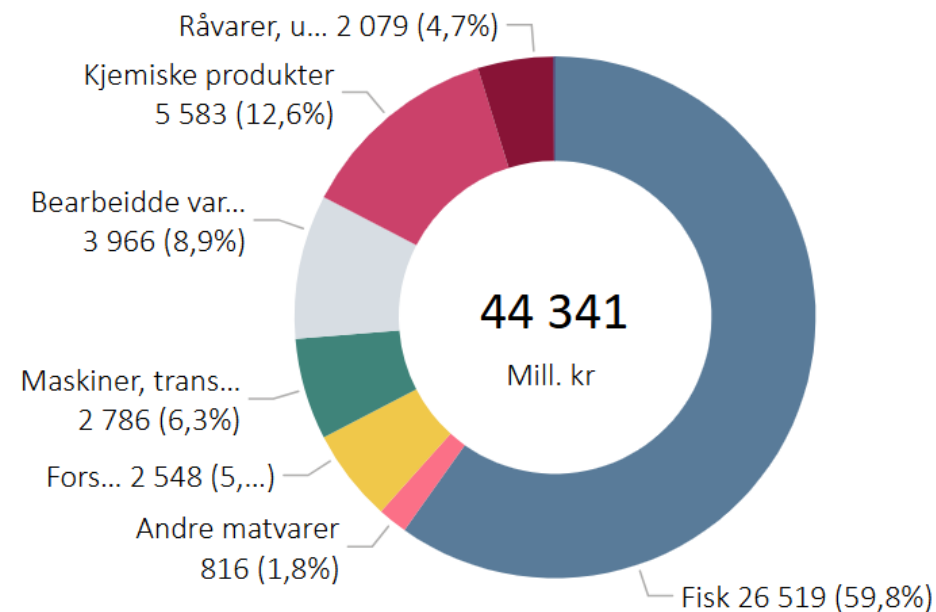
2.3 Eksport

Fisk har gått fra å utgjøre ca. 20 % av trøndersk vareeksport i 1998 til nå å utgjøre 59,8 % av vareeksporten. De siste 3 årene har imidlertid fiskens andel av trøndersk vareeksport gått noe ned.

Verdien av vareeksporten tilsvarer ca. 16,0 % av verdiskapingen i Trøndelag. De siste årene har vareeksporten økt betydelig raskere enn verdiskapingen i Trøndelag.

Eksport av tjenester: Eksporttallene på fylkesnivå fra SSB dekker kun vareeksporten, vi har dermed ikke tall på størrelsen av eksporten fra tjenesteytende næringer. Det er imidlertid grunn til å anta at Trøndelag sammen med Oslo har en større andel tjenesteeksport enn snittet for landet. Spesielt fra teknologibedriftene og forskningsmiljøene i Trondheim er det grunn til å anta at det eksporteres en betydelig mengde tjenester. I 2024 eksporterte norske aktører tjenester for 473 milliarder kroner.

Eksport av varer fra Trøndelag (Mill. kr) 2024

Vareeksport (mill. kr), fra Trøndelag fordelt på varegruppe.

Varegruppe	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fisk	5 540	5 961	5 471	5 728	8 459	10 736	12 657	14 608	16 201	18 347	16 839	18 176	21 205	25 957	27 709	26 519
Andre matvarer	93	98	95	135	167	192	195	226	292	290	453	186	437	578	809	816
Forskjellige ferdigvarer	844	891	894	936	1 128	1 088	1 252	1 204	1 181	1 220	1 572	1 514	1 690	1 952	1 881	2 548
Maskiner, transportmidler og andre varer	1 637	1 887	2 041	1 703	2 388	1 199	2 102	1 787	1 576	1 275	1 386	1 430	1 603	1 576	1 720	2 786
Bearbeidde varer gruppert etter materiale	413	436	718	445	447	2 174	731	767	745	2 526	2 466	2 143	2 738	4 246	4 028	3 966
Kjemiske produkter	1 266	1 769	1 950	3 648	3 831	2 198	2 914	2 168	2 362	2 953	2 827	3 336	3 662	6 888	6 663	5 583
Råvarer, unntatt brenselstoffer	459	389	432	432	561	762	807	853	1 013	963	885	1 347	1 436	1 651	2 116	2 079
Brenselstoffer	1	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	4	41	45
Uoppgitt	1 418	1 341	1 663	2 011	5 158	947	1 939	2 312	2 013							
Varer i alt	11 671	12 886	13 264	15 038	22 139	19 296	22 597	23 925	25 383	27 575	26 428	28 132	32 775	42 851	44 968	44 341

2.4 Trøndelags posisjon

Trøndelags posisjon

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Andel av sysselsatte i Norge	8,7 %	2024	0,0 pp.	0,0 pp.
Andel av Fou utgifter i Norge	16,2 %	2022	0,3 pp.	-0,1 pp.
Andel av verdiskaping i Fastlands-Norge	8,0 %	2022	-0,1 pp.	-0,1 pp.
Andel av vareeksport fra Norge	6,3 %	2024	-0,1 pp.	0,3 pp.

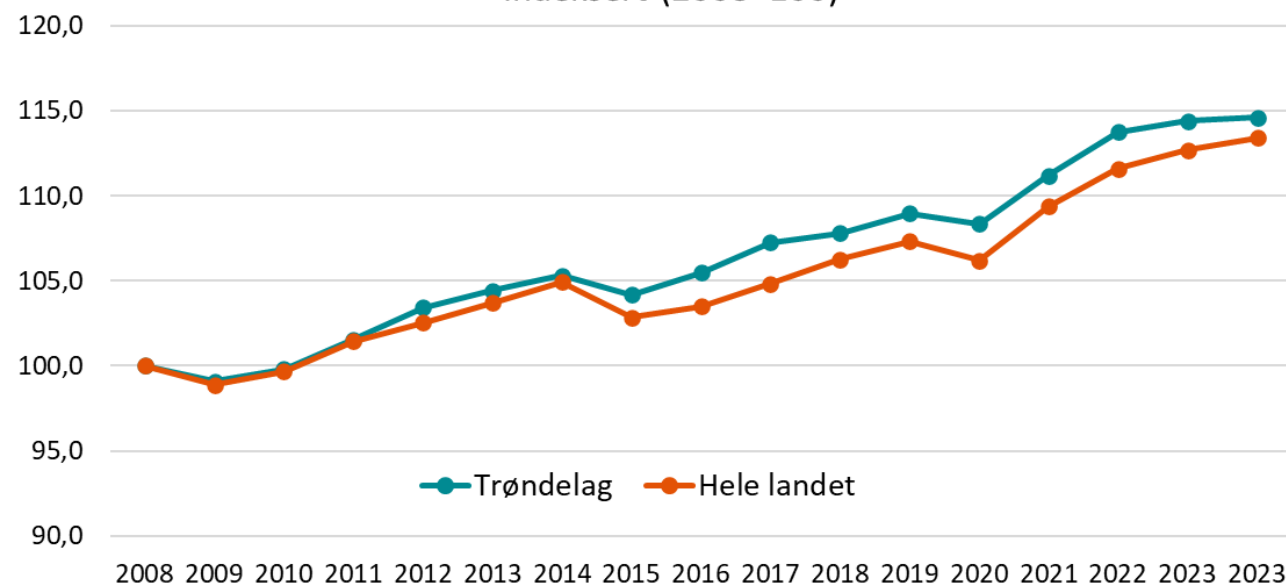
Trøndelag har 8,7 % av Norges befolkning. Samtidig står fylket for 16,2 % av FoU-utgiftene og 8,7 % av alle arbeidsplassene i Norge. Trøndelag har dermed like mange arbeidsplasser som det folketallet skulle tilsi, samtidig som fylket står for en betydelig større del av FoU-virksomheten i Norge.

Trøndelag har hatt en litt svakere sysselsettingsutvikling de siste årene enn landet samlet. De siste 3 årene har antall sysselsatte i Trøndelag økt med 3,1 %, mot et nasjonalt snitt på 3,7 %. Det var hovedsakelig i 2023 og 2024 at Trøndelag hadde en litt lavere sysselsettingsvekst enn snittet for landet. I et lengre perspektiv så har sysselsettingen i Trøndelag økt raskere enn nasjonalt snitt.

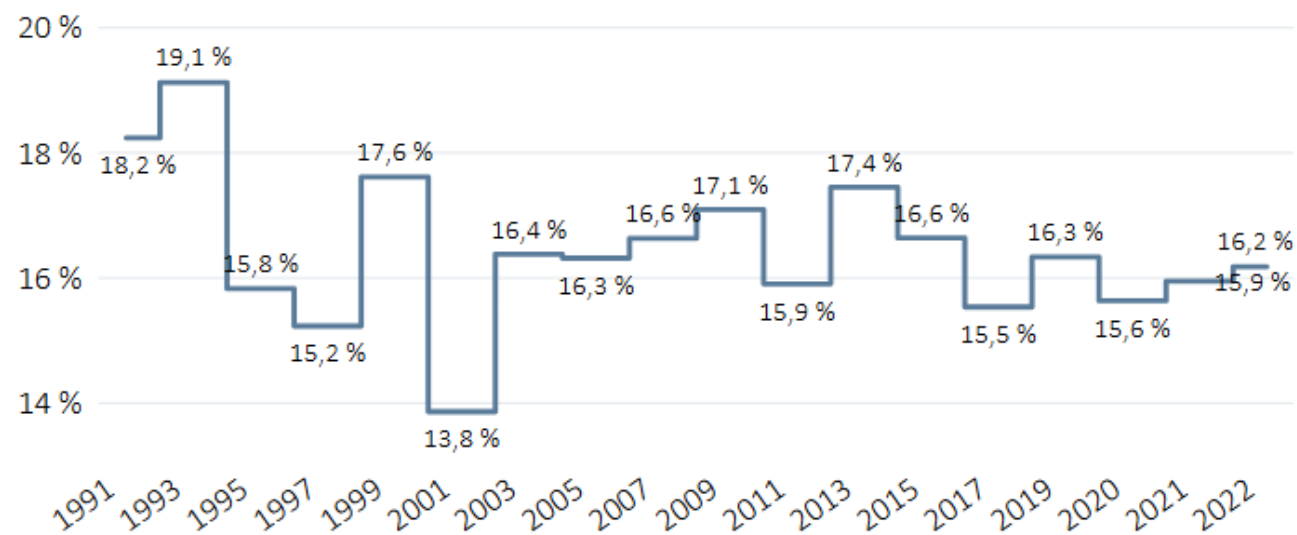
Når det gjelder FoU-aktivitet så har Trøndelags andel av nasjonale utgifter svingt mellom 15,5 % og 16,3 % de siste 5 årene. Tallene for 2022 er litt opp sammenlignet med året før og tre år tidligere. I ett lengre tidsperspektiv har Trøndelags andel av nasjonal FOU falt fra en topp på 19,1 % i 1993

Utvikling i sysselsetting i Norge og Trøndelag. 2008-2024.

Indeksert (2008=100)

FoU utgifter i Trøndelag som andel av nasjonale FoU utgifter i perioden 1991- 2022

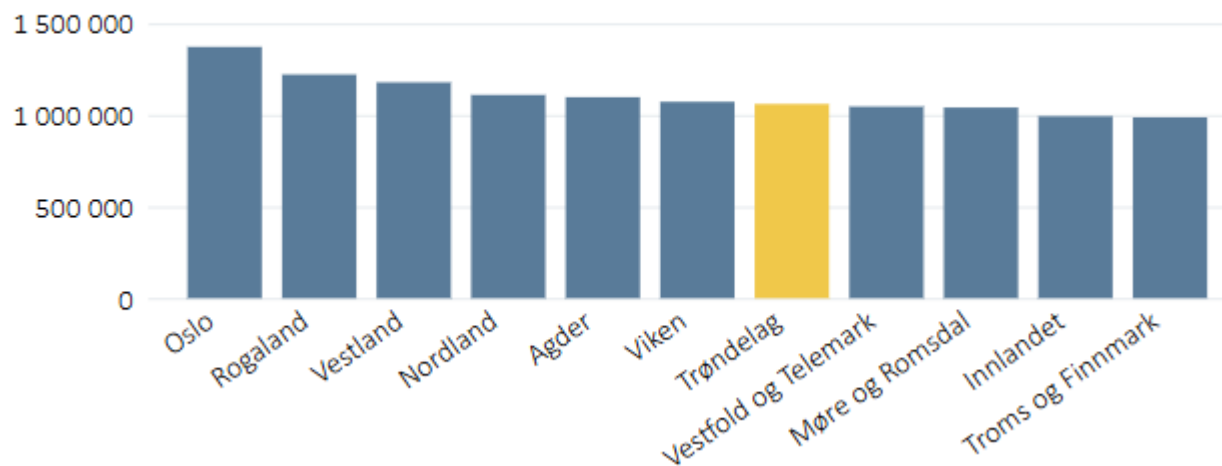
2.4 Trøndelags posisjon

Trøndelag står for kun 8,0 % av verdiskapingen i Fastlands-Norge i 2022. Det at fylket her ligger lavere enn det folketallet skulle tilsi, kan til en viss grad forklares av næringsstruktur og hovedkontoreffekter som trekker noe av verdiskapingen i Norge inn mot Oslo. Trøndelag har lavere verdiskaping per sysselsatte enn mange andre fylker.

Når man ser på utviklingen over 3 år så finner man at Trøndelag har hatt litt svakere utvikling enn landsnittet.

Ser man på et lengre tidsperspektiv så finner man at den trønderske økonomien har vokst raskere enn landssnittet i perioden 2009 til 2022.

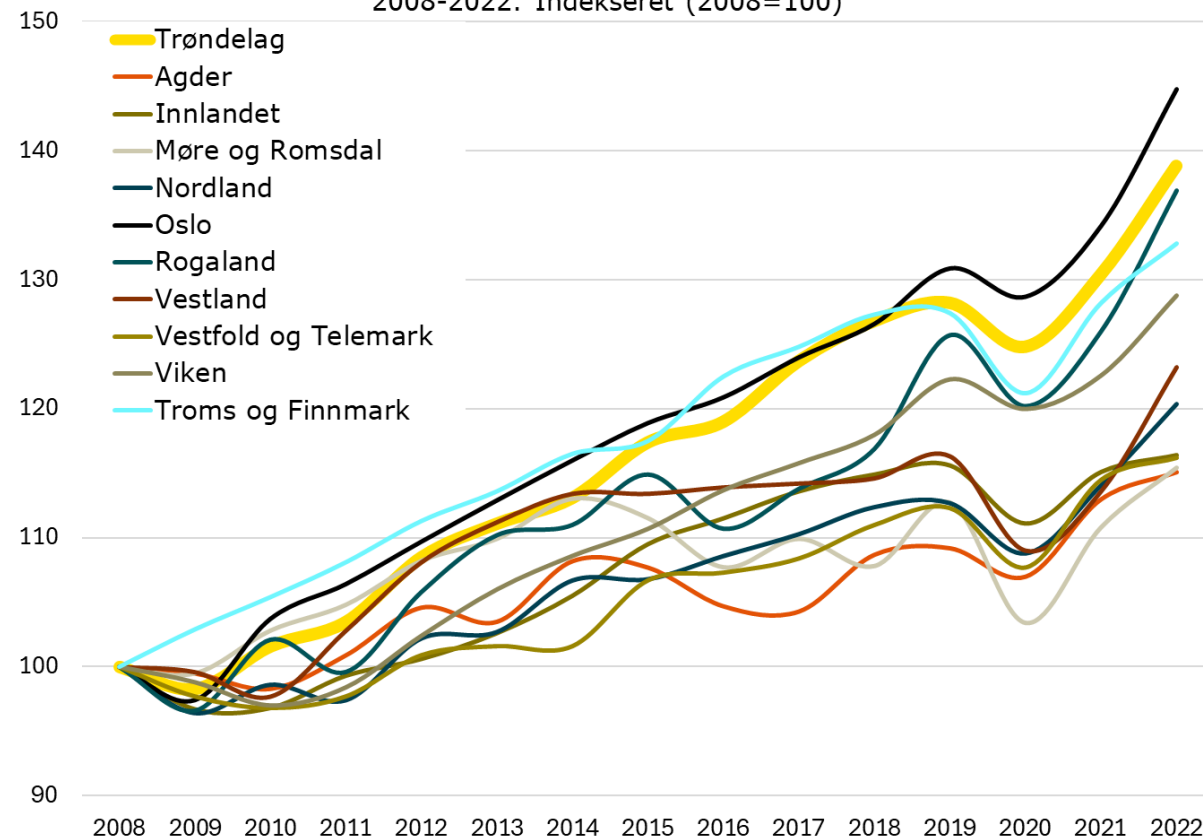
Bruttoprodukt i basisverdi. (Løpende priser) kr per sysselsatt i 2022

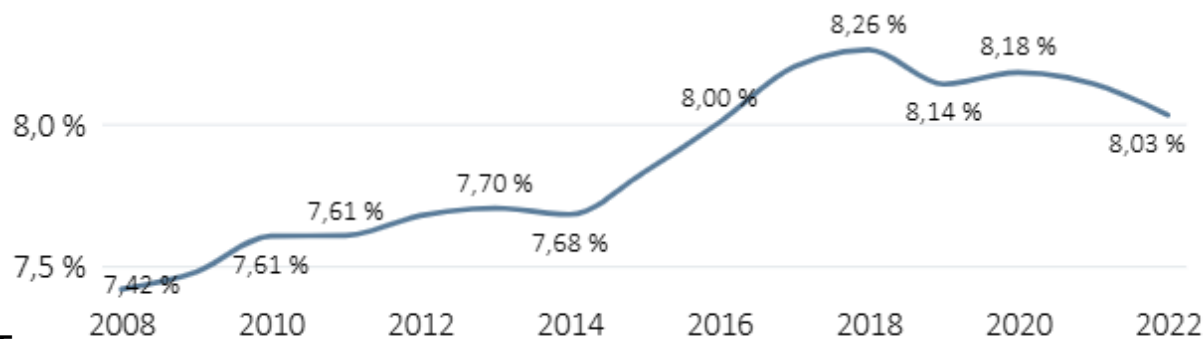
Økonomisk vekst i regionene i Norge

Volumendring i bruttoprodukt målt i basisverdi.

2008-2022. Indekseret (2008=100)

Bruttoprodukt i basisverdi. Løpende priser (mill. kr) i Trøndelag som andel av landet i perioden 2008-2022

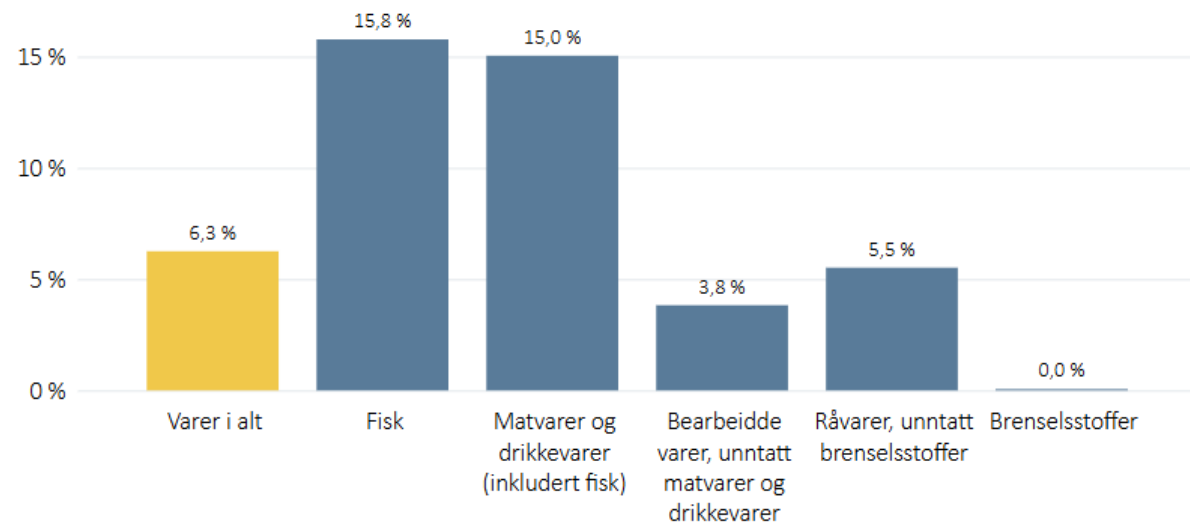

2.4 Trøndelags posisjon

6,3 % av vareeksporten fra Fastlands-Norge kommer fra Trøndelag. Trøndelag har en relativt lav andel eksportrettet industri sammenlignet med en del andre fylker. En sterk vekst i eksporten av fisk har gjort at Trøndelag i treårsperspektiv har økt sin andel av vareeksporten. De siste årene så bidro også økt eksport av silisium og papir.

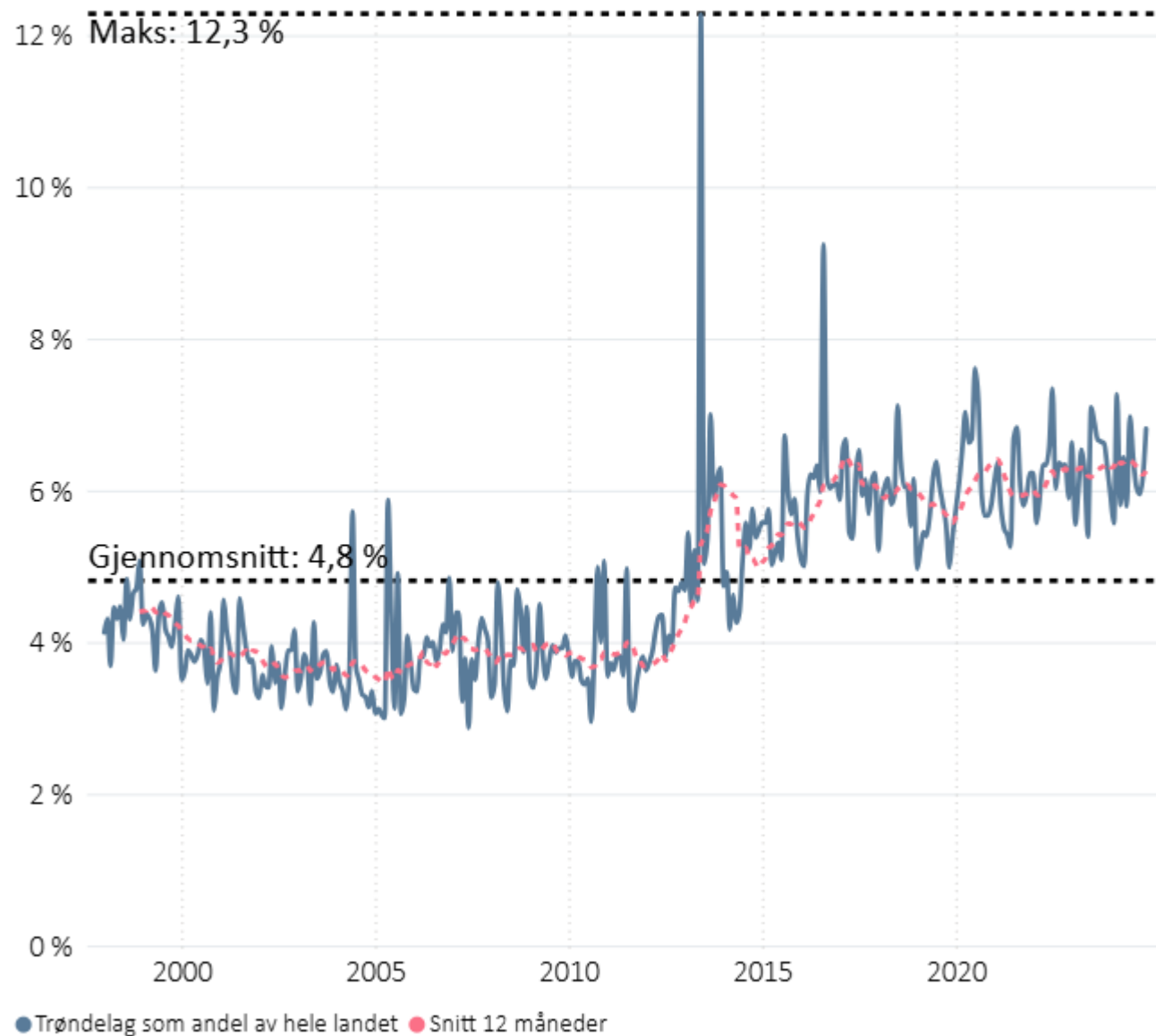
Siden den regionalt fordelte eksportstatistikken kun dekker vareproduserende næringer så gir den ikke et fullstendig bilde av trøndersk eksportvirksomhet. Næringsstrukturen i fylket tilsier at Trøndelag, sammen med Oslo og Viken har en høyere andel eksport fra tekniske-, faglige- og forretningsmessige tjenesteytende næringer enn landssnittet.

Trøndelags andel av fastlandseksporten av varer fra Norge, fordelt på varegruppe

Vareeksport (mill. kr) per måned fra Trøndelag som andel av fastlandseksporten fra Norge, i perioden januar 1998-december 2024.

Eksport av varer i alt

2.5 Lønnsomhet

Lønnsomhet

Indikator	Verdi	År	Endring 1 år	Endring 3 år
Driftsinntekter (mill. kr)**	523 660	2023	↑ 14,5 %	↑ 33,4 %
Driftsmargin (%)	10,3 %	2023	↑ 0,9 pp.	↑ 0,4 pp.
Egenkapitalandel	28,8 %	2023	↑ 1,5 pp.	↑ 3,9 pp.
Egenkapitalavkastning	10,0 %	2023	↓ -0,5 pp.	↓ -0,5 pp.

** Endring vises i nominelle verdier, Ikke justert for inflasjon
pp. Prosentpoeng

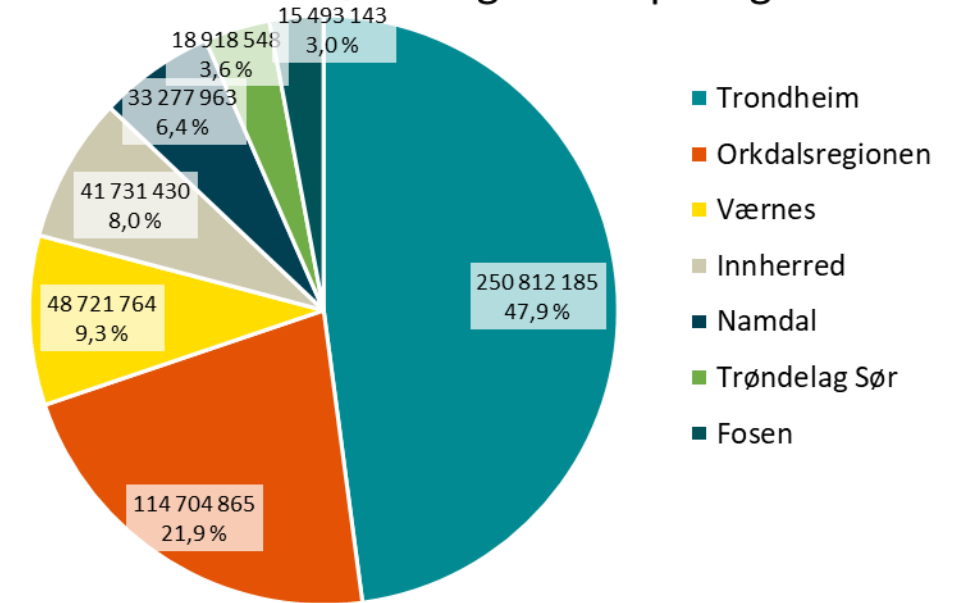
Trønderske bedrifter hadde driftsinntekter på 523,6 milliarder kr i 2023. Noe som var en økning på 14,5 % fra foregående år og på 33,4 % i et treårsperspektiv. Endringen er målt i løpende priser og høy inflasjon i 2022 (5,9 %) og 2023 (4,8 %) har vært en betydelig bidragsyter til veksten i driftsinntektene.

47,9 % av driftsinntektene til trønderske bedrifter i 2023 kom fra bedrifter registrert i Trondheim. Dette er ned fra 51,4 % i 2022.

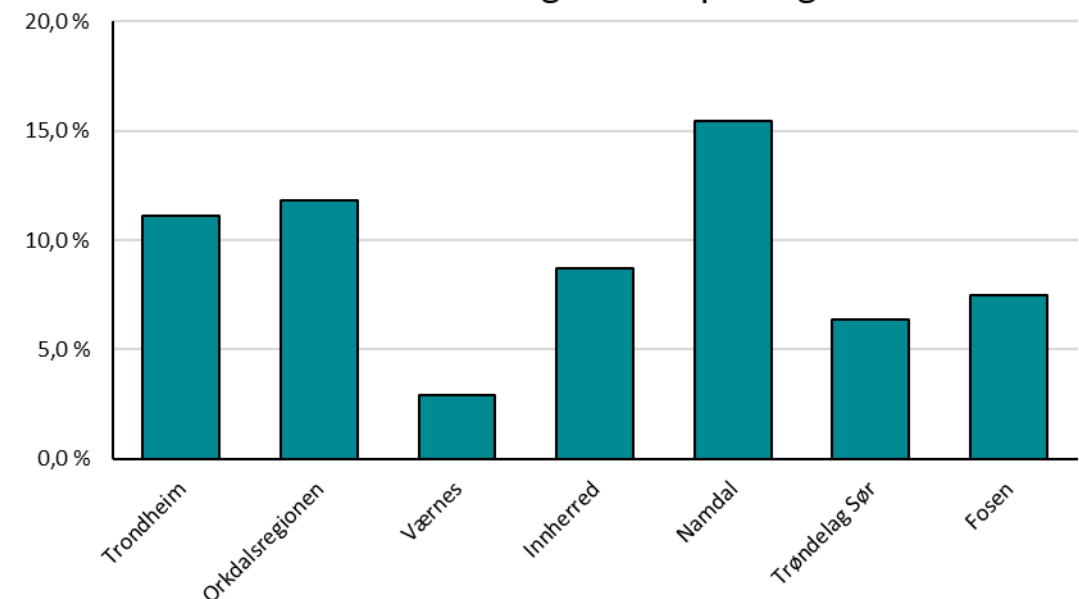
Trønderske bedrifter hadde i snitt en driftsmargin på 10,3 % i 2023. Dette er opp 0,9 prosentpoeng fra foregående år og opp 0,4 prosentpoeng i et treårsperspektiv. Driftsmarginen har i perioden 2011-2023 i snitt vært på 9,8 %.

Det samlede årsresultatet etter skatt til bedriftene i Trøndelag økte med 7,5 % i 2023 sammenlignet med foregående år. I et treårsperspektiv har årsresultatet etter skatt til bedriftene i Trøndelag økt med 41,2 %. Bedriftene i Namdalen og Orkdalsregionen hadde samlet sett høyest driftsmargin.

Driftsinntekt (mill. kr) 2023, bedrifter i Trøndelag fordelt på region.

Driftsmargin (%) 2023, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

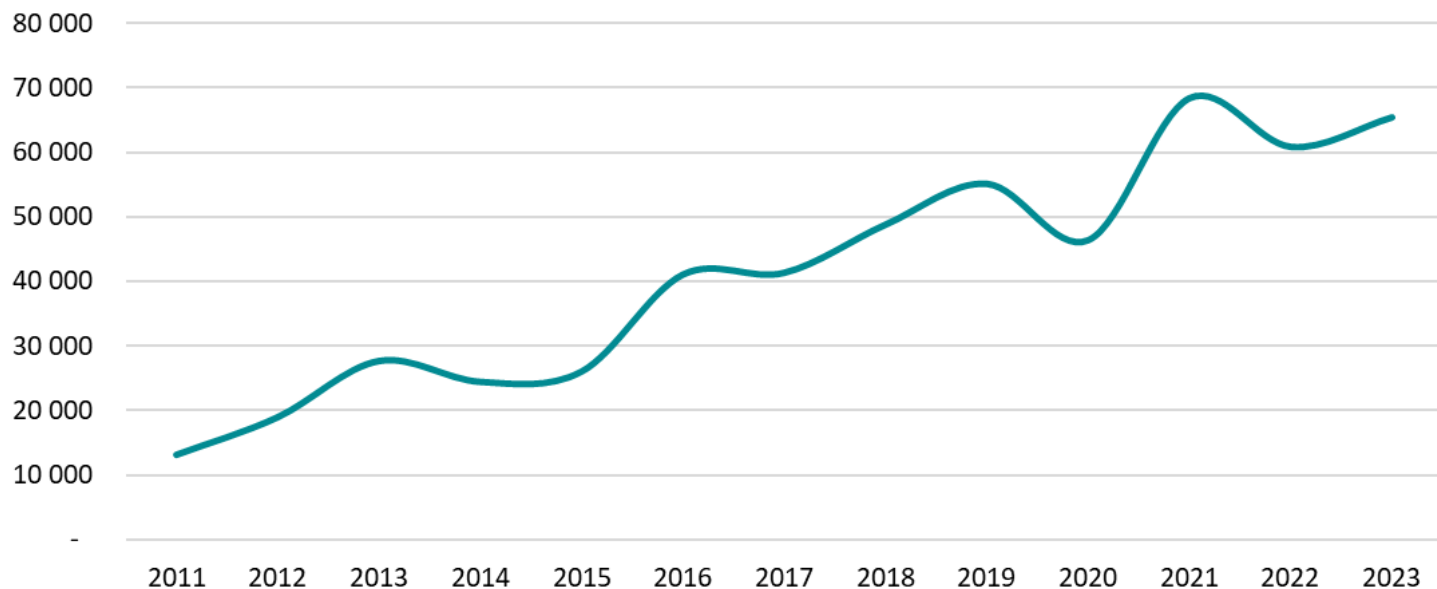
2.5 Lønnsomhet

Avkastningen på egenkapital (RoE) til trønderske bedrifter var 10,0 % i 2023, ned fra 10,5 % i 2022. Egenkapitalavkastningen i Trøndelag har i perioden 2011-2023 i snitt vært på 11,1 %.

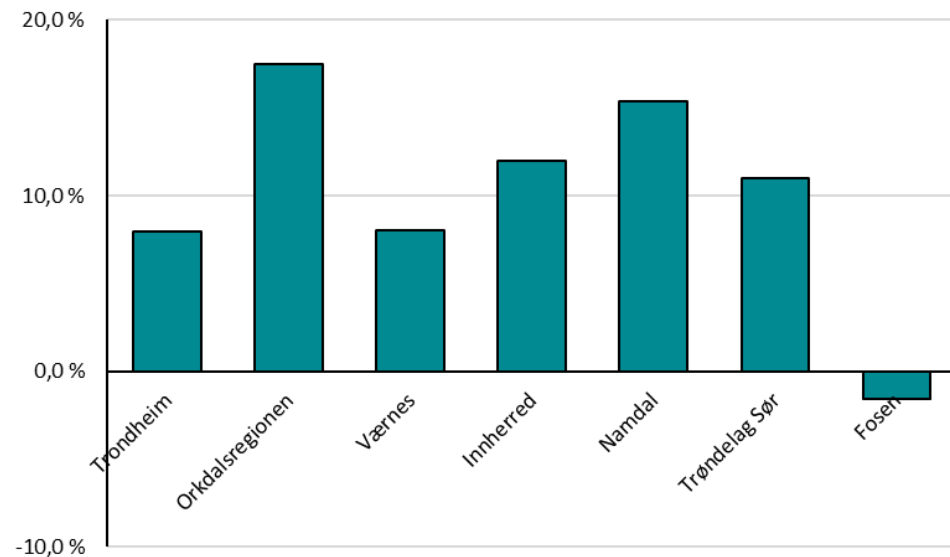
Bedriftene i Namdalen og Orkdalsregionen hadde høyest egenkapitalavkastning. I disse regionene finner man blant annet flere store oppdrettsselskaper med høy egenkapitalavkastning.

Trønderske bedrifter hadde i snitt en egenkapitalandel på 28,8 % i 2023. Banker og andre finansielle foretak som generelt har lavere egenkapitalandel er inkludert i disse tallene og påvirker snittet. Dette forklarer blant annet at egenkapitalandelen for bedriftene i Trondheim var på 25,4 %. Bedriftene i Namdalen hadde høyeste egenkapitalandel.

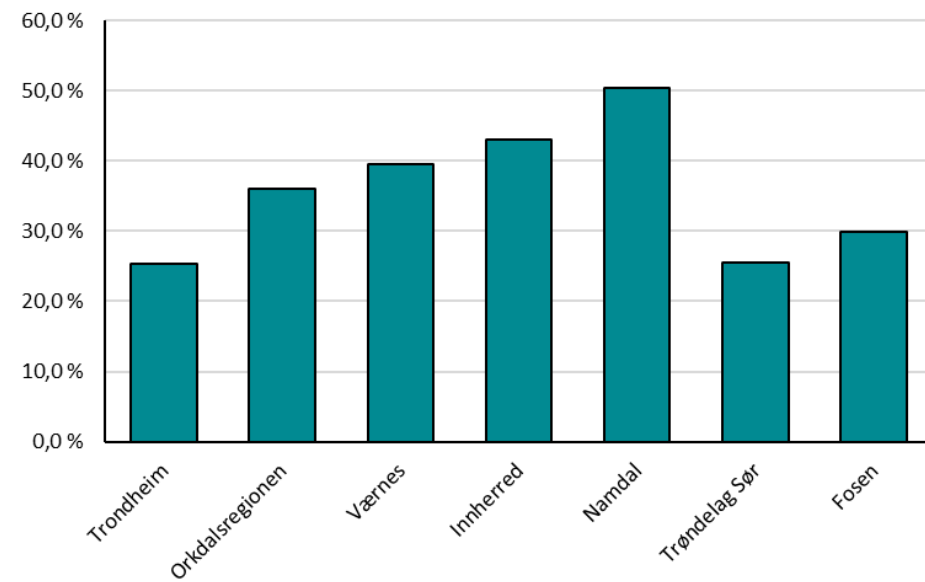
Årsresultat (mill. kr) bedrifter registrert i Trøndelag

Egenkapitalavkastning (%) 2023, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

Egenkapitalandel (%) 2023, bedrifter i Trøndelag fordelt på region

Appendiks: Produktivitetsutvikling i Trøndelag

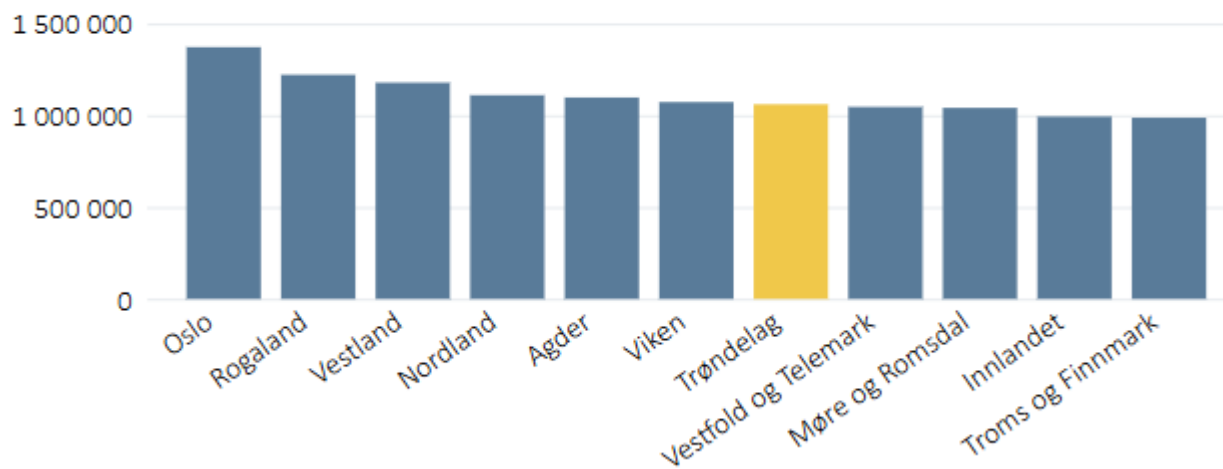
Verdiskapingen i Trøndelag, målt som bruttoprodukt, var på 268,2 milliarder kr i 2022, dette tilsvarer ca. 566 000 kr per innbygger og ca. 1 061 000 kr per sysselsatt.

Den høyeste verdiskapingen både totalt og per innbygger finner man i Oslo. I 2022 var den totale verdiskapingen i Oslo på 720,9 milliarder kr, noe som tilsvarer 1 030 000 kr per innbygger og 1 373 000 kr per sysselsatt. Oslo har veldig stor innpendling fra nabofylkene, noe som gjør at verdiskapingen per innbygger blir høyt sammenlignet med per sysselsatt.

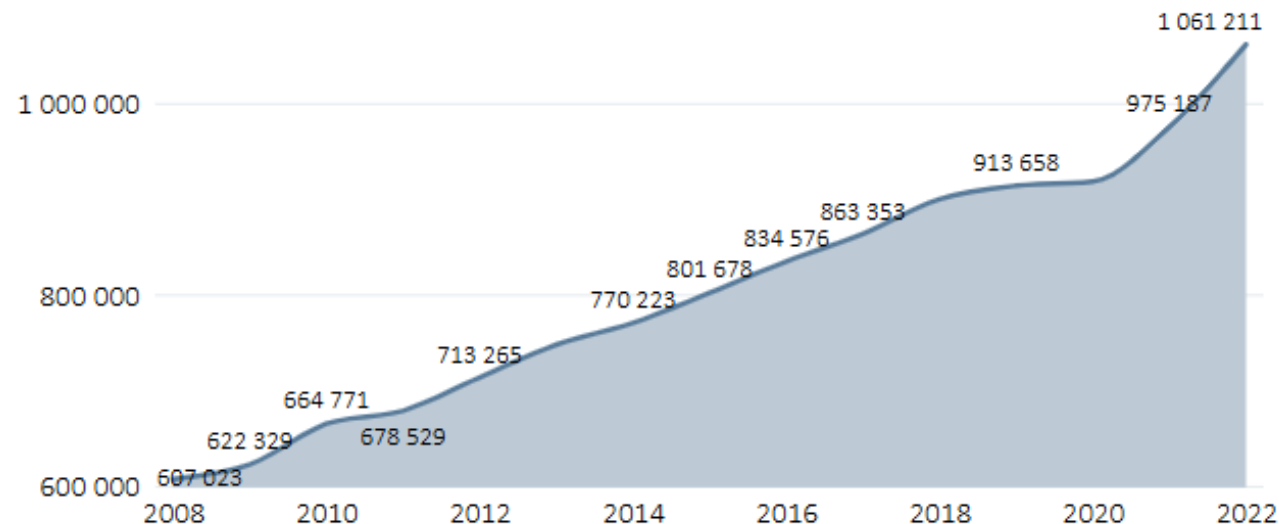
Sammenlignet med de andre fylkene så ligger Trøndelag midt på treet i forhold til produktivitet. Produktiviteten i Trøndelag er betydelig lavere enn i Oslo, Rogaland og Vestland, men høyere enn Troms og Finnmark, Innlandet og Møre og Romsdal.

I perioden 2008-2022 har Trøndelag hatt en produktivitetsutvikling på nivå med Oslo.

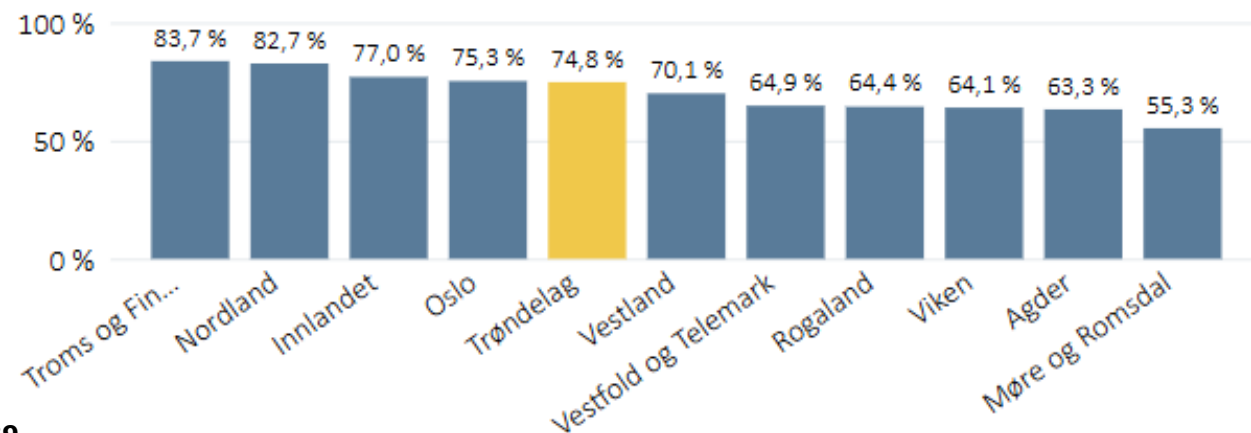
Bruttoprodukt i basisverdi. (Løpende priser) kr per sysselsatt i 2022

Bruttoprodukt i basisverdi. (Løpende priser) kr per sysselsatt i perioden 2008-2022

Endring (%) i Bruttoprodukt i basisverdi. (Løpende priser) per sysselsatt i perioden 2008-2022

Næringslivet er i fylkesfordelt nasjonalregnskap inndelt i 38 grupper. Det er store forskjeller i produktivitet (Verdiskaping per sysselsatt) mellom ulike næringer.

I tabellen er næringene sortert fra mest til minst produktiv. Elektrisitetsforsyning m.m. (7,0 millioner kr per sysselsatt), akvakultur (4,9 millioner kr pr sysselsatt), Kjemisk industri (4,2 millioner kr per sysselsatt), Telekommunikasjon (3,1 millioner kr per sysselsatt) og finans og forsikring (3,1 millioner kr per sysselsatt) er de mest produktive næringene i Trøndelag 2022.

Flere av de mest produktive næringene har veldig mye kapital (henholdsvis fysisk kapital, i form av kraftverk og smelteverk, og finansiell kapital) sammenlignet med antatt ansatte i næringen. Dette gjør at verdiskapingen per sysselsatt blir høy.

Blant industrinæringene er det høyest produktivitet i produksjon av datamaskiner og elektroniske produkter med 2,4 millioner kroner per sysselsatt i verdiskaping, og lavest produktivitet i næringsmiddelindustri med 983 tusen kr per sysselsatt i verdiskaping. Jordbruket er den minst produktive næringen med 468 tusen kr per sysselsatt.

Hvorfor er produktivitetsvekst viktig?
Økt produktivitet gjør at vi får flere og bedre varer og tjenester ut av ressursene vi benytter, og er den viktigste årsaken til velstandsøkningen vi har hatt de siste tiårene.

	Verdiskaping 2022 (Mill .kr)	Endring verdiskaping 2018-2022. Løpende priser	Verdiskaping per sysselsatt (Kr) i Trøndelag i 2022	Verdiskaping per sysselsatt i Trøndelag 2022,sammenlignet med snittet for landet (ex Kontinentalsokkelen)
Elektrisitets-, gass- og varmtvannsforsyning	12 667	122,3 %	7 037 222	-39,1 %
Akvakultur	9 890	29,3 %	4 945 000	17,9 %
Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	3 393	225,9 %	4 241 250	49,2 %
Telekommunikasjon	2 786	26,1 %	3 095 556	-0,1 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	11 972	2,8 %	3 069 744	-9,6 %
Omsetning og drift av fast eiendom (uten boligjenester til egen eiendom)	7 205	150,7 %	2 668 519	-17,5 %
Produksjon av datamaskiner og elektroniske produkter	3 312	74,9 %	2 365 714	35,2 %
Forskning og utviklingsarbeid	7 335	42,3 %	2 222 727	18,5 %
Bergverksdrift og oljeutvinning	4 522	77,3 %	2 153 333	9,8 %
Vannforsyning, avløp og renovasjon	2 156	33,4 %	1 540 000	-6,1 %
Produksjon av maskiner og utstyr ellers	1 216	31,6 %	1 351 111	19,4 %
Fiske og fangst	625	59,8 %	1 250 000	-40,9 %
Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi og informasjonstjenester	5 184	34,4 %	1 205 581	-9,8 %
Offentlig administrasjon og forsvar	19 891	29,6 %	1 183 988	-6,2 %
Juridisk og regnskapsmessig tjenesteyting, arkitektvirksomhet mv.	9 960	22,7 %	1 144 828	-12,2 %
Forlagsvirksomhet, audiovisuell produksjon og kringkasting	2 574	14,3 %	1 119 130	-4,6 %
Produksjon av metaller og metallvarer, unntatt maskiner og utstyr	1 474 :		982 667	-35,6 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	20 828	21,3 %	946 727	-1,7 %
Produksjon av gummi-, plast- og mineralprodukter	1 309	-7,8 %	935 000	-23,3 %
Produksjon av møbler, reparasjon og installasjon av maskiner	1 643	24,3 %	912 778	-11,0 %
Undervisning	23 250	15,2 %	911 765	9,6 %
Produksjon av elektrisk utstyr	719 :		898 750	-12,9 %
Nærings-, drikkevare- og tobakksindustri	6 094	-13,9 %	896 176	-13,0 %
Helsetjenester	18 437	27,7 %	886 394	1,4 %
Produksjon av transportmidler	1 092	24,8 %	840 000	-19,8 %
Skogbruk	598	12,0 %	747 500	-34,2 %
Varehandel og reparasjon av motorvogner	20 492	17,5 %	719 018	-17,7 %
Forretningsmessig tjenesteyting	7 971	11,4 %	669 832	-10,6 %
Annonse- og reklamevirksomhet, annen faglig og teknisk tjenesteyting	1 409	39,9 %	640 455	-13,4 %
Annen tjenesteyting	2 167	13,0 %	637 353	-10,2 %
Transport og lagring	7 052	-1,2 %	578 033	-33,8 %
Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	2 946	23,4 %	555 849	-3,0 %
Pleie- og omsorgstjenester, barnehager og SFO	18 852	14,4 %	549 621	-4,6 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	4 582	18,4 %	503 516	-4,2 %
Jordbruk, jakt og viltstell	2 807	0,6 %	467 833	2,3 %

Appendiks: Produktivitetsutvikling i Trøndelag

Hvis vi sammenligner verdiskapingen per sysselsatt i ulike næringer i Trøndelag i 2022 med snittet for landet (ex kontinentalsokkelen) så finner vi at det er et lite antall næringer hvor Trøndelag har høyere produktivitet enn landssnittet

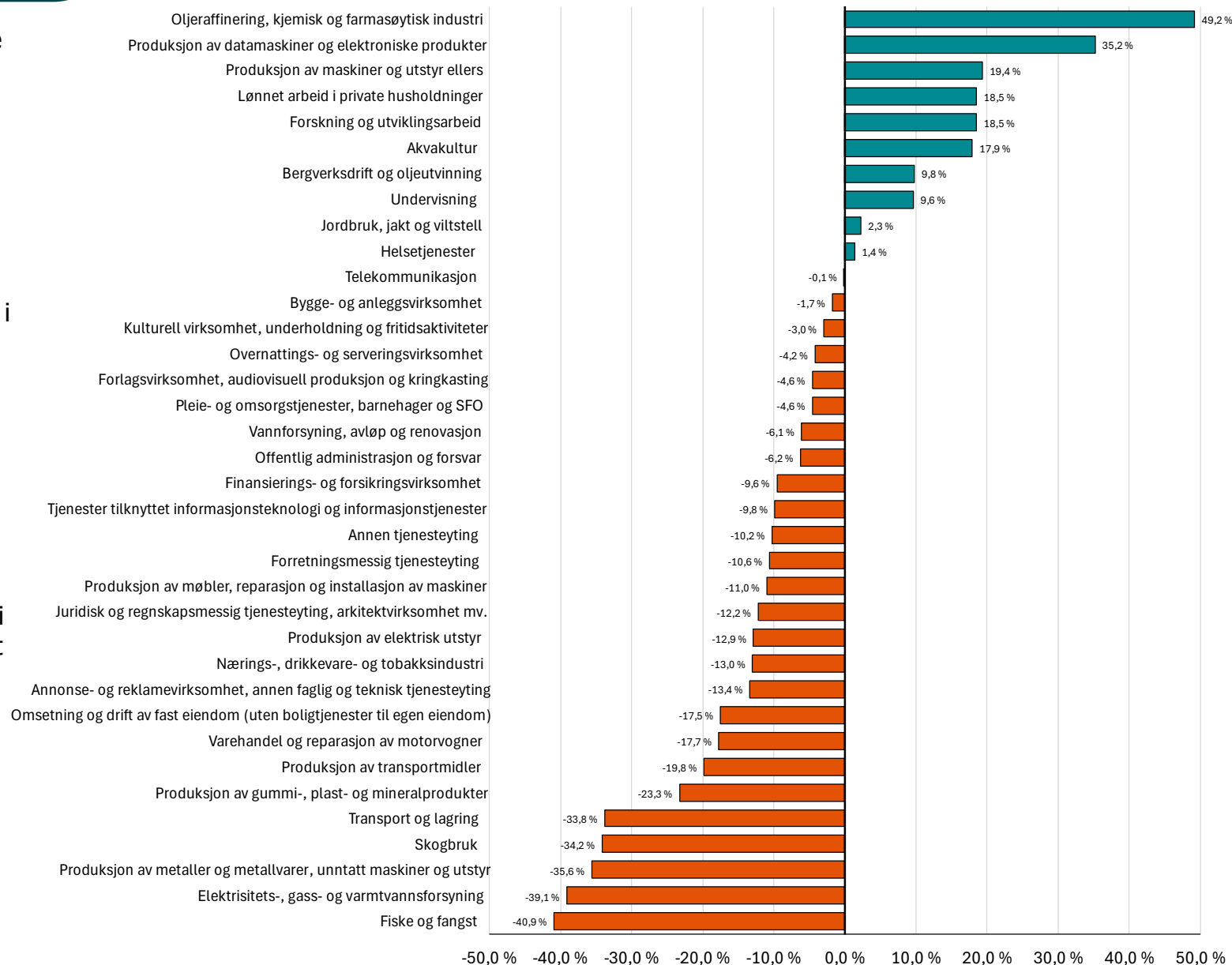
Den kjemiske industrien (Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri) i Trøndelag, som i all hovedsak består av smelteverkene som produserer silisium, er nesten 50 % mer produktiv per sysselsatt enn landsnittet i 2022.

Andre næringer med høy produktivitet i forhold til landsnittet er Produksjon av elektriske produkter (35 % høyere verdiskaping per sysselsatt), Forskning og utvikling (18 % høyere verdiskaping per sysselsatt) og Akvakultur (18 % høyere verdiskaping per sysselsatt).

Elektrisitetsforsyning er mindre produktiv i Trøndelag enn ellers i landet, og det skyldes i stor grad lavere strømpris i NO3 enn i prisområdene sør for oss. En annen faktor er at Trøndelag har en noe høyere andel fornybar kraft (altså vindkraft) enn landet ellers, og at denne kraftproduksjonene er mindre produktiv enn vannkraft.

Trøndelag har relativt mye næringsmiddelindustri knyttet til både jordbruk, akvakultur og fiske. Samlet sett er næringsmiddelindustrien i Trøndelag 13 % mindre produktiv enn gjennomsnittet for landet.

Verdiskaping per sysselsatt i Trøndelag i 2022, sammenlignet med snittet for landet (ex Kontinentalsokkelen)

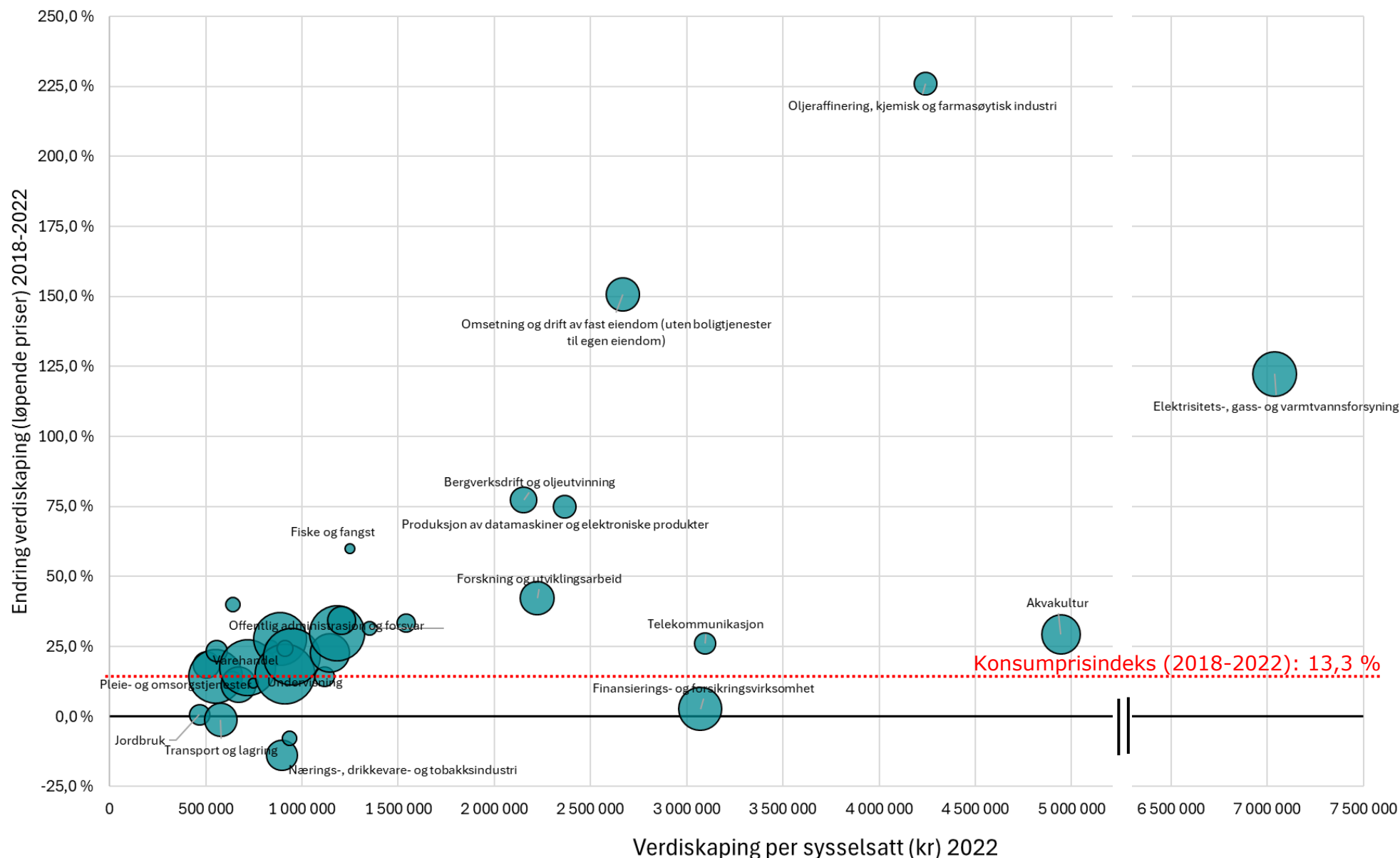

Det generelle bildet er at næringer med høy produktivitet har hatt høyere vekst i verdiskaping enn de med lavere produktivitet. En dreining av aktivitet mot næringer med høy produktivitet gir økt produktivitet samlet for hele Trøndelag.

Det er noen få næringer som har nedgang i verdiskapingen i perioden 2018-2022. Næringsmiddelindustrien, finans- og forsikring, transport og lagring og jordbruk har lavere verdiskaping i 2022 enn i 2018 om man justerer for prisstigning.

Tolkningen av disse tallene fra fylkesfordelt nasjonalregnskap bør gjøres med en del forsiktighet. Det er relativt grove næringsinndelinger. Bedrifter i de ulike næringsgruppene inngår i verdikjeder på tvers av næringsinndelingen, og det er store forskjeller i produktivitet internt i de ulike næringsgruppene.

Vekst og verdiskaping per sysselsatt i Trøndelag

Del 3. Konjunkturutvikling

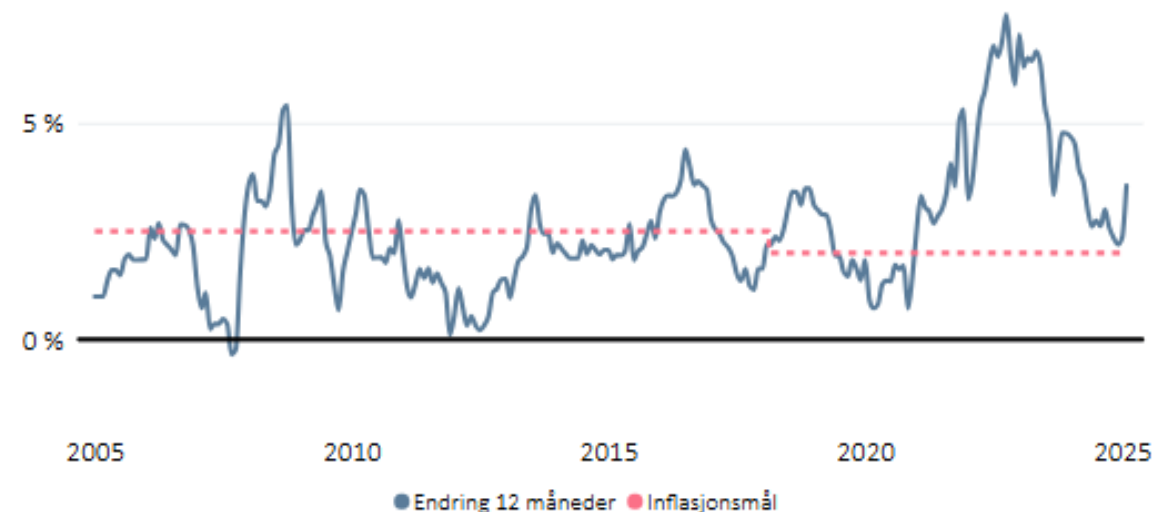
Mens del 1 og 2 av notatet viser indikatorer for næringsutviklingen i Trøndelag som er knyttet opp mot målene for bruken av regionale utviklingsmidler, så fokuserer del 3 på mer generelle utviklingstrekk knyttet til konjunkturutvikling og skal gi ekstra kontekst til indikatorene i del 1 og 2.

Indikatorene i del 3 publiseres også med lavere forsinkelse enn indikatorene brukt i del 1 og 2, slik at de i større grad gir en informasjon om nåsituasjonen for økonomien.

Oljeprisen (Europe Brent Spot Price FOB, Daily) og Dollar/Norske kroner i perioden 04.01.2010-19.02.2025

Konsumpris (totalt), 12-måneders pris endring (%) i perioden januar 2005 - februar 2025.

Global Economic Policy Uncertainty Index januar 2010-januar 2025

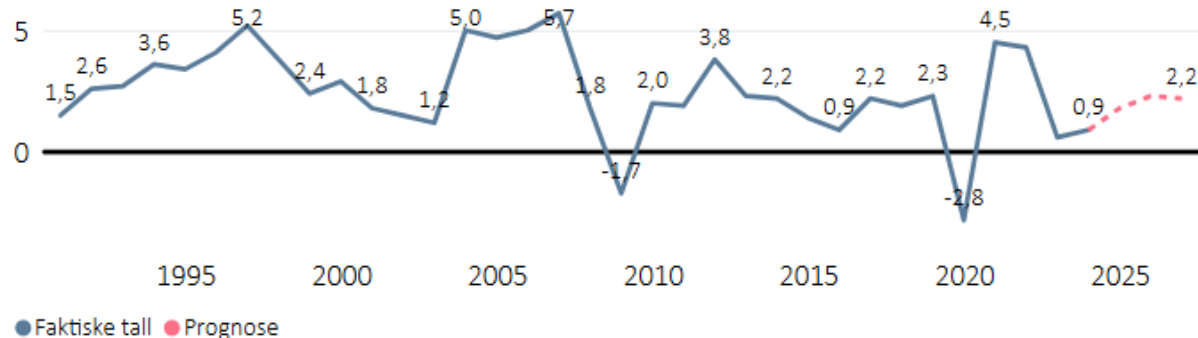

3.1 Konjunkturtendens

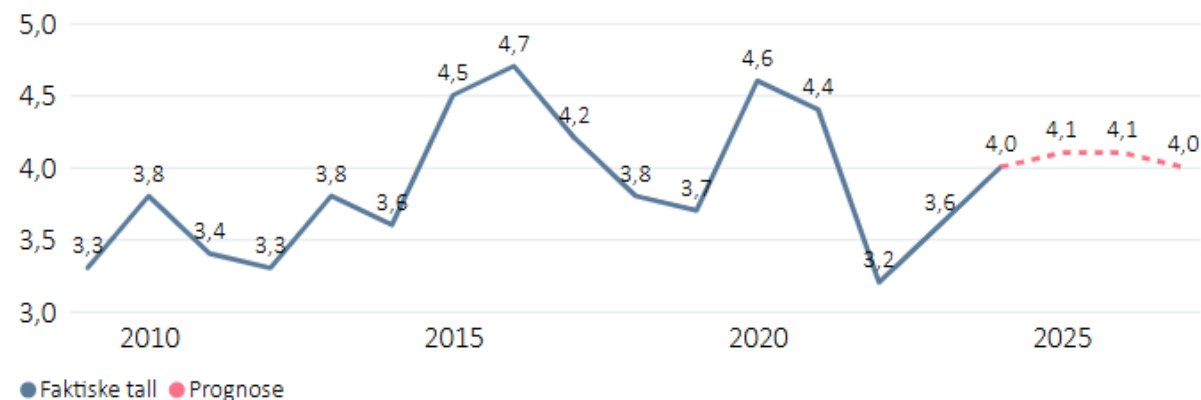

Konjunkturtendensene fra SSB. Økonomiske analyser 4/2024
Makroøkonomiske hovedstørrelser. Regnskap og prognoser

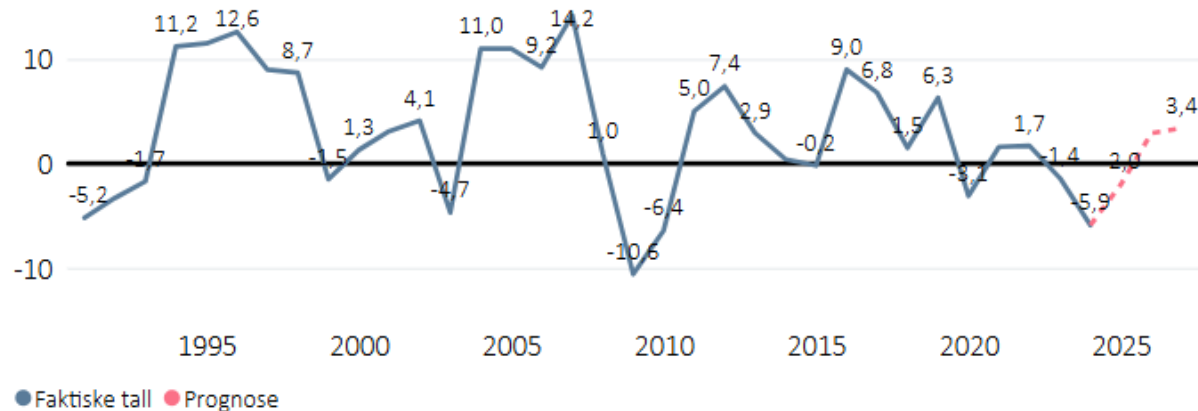
BNP Fastlands-Norge 1991-2027. Prosentvise endringer fra foregående år.

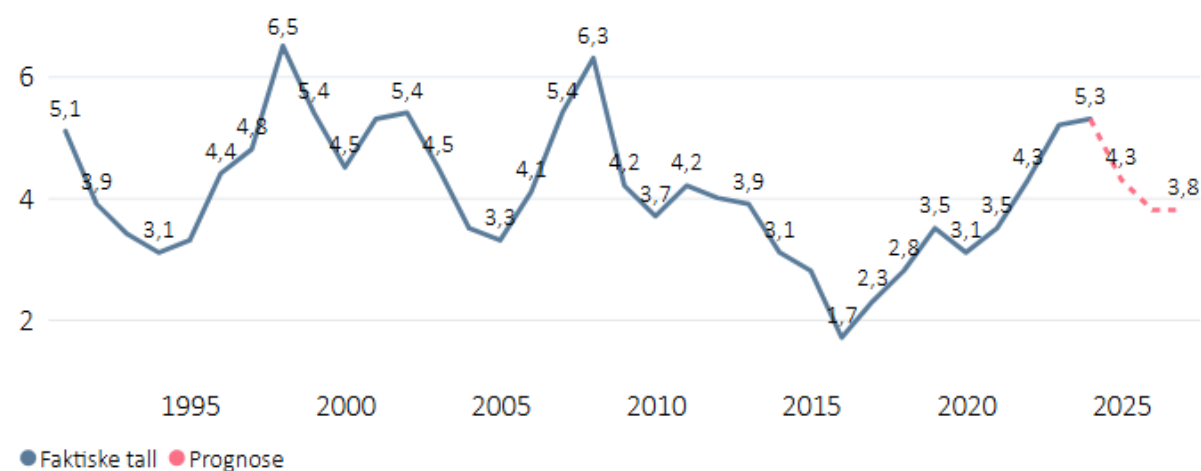
Arbeidsledighetsrate (nivå) 2009-2027.

Bruttoinvestering Fastlands-Norge 1991-2027. Prosentvise endringer fra foregående år.

Årslønn 1991-2027. Prosentvise endringer fra foregående år.

3.2 Styringsrenten

I Pengepolitisk rapport 4/23, som ble publisert 19. desember 2024, var vurderingen til Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet å holde styringsrenten undret på 4,5 prosent. Norgesbank signaliserte at styringsrenten mest sannsynlig ville settes ned i mars 2025.

I februar 2025 økte imidlertid inflasjonen overaskende til 3,6 %, fra 2,3 % i januar. Dette skapte usikkerhet knyttet til rentebeslutningen i mars.

Høy vekst i offentlig etterspørsel har bidratt til å holde den økonomiske aktiviteten oppe, mens et kraftig fall i boliginvesteringene har dempet aktiviteten i 2024

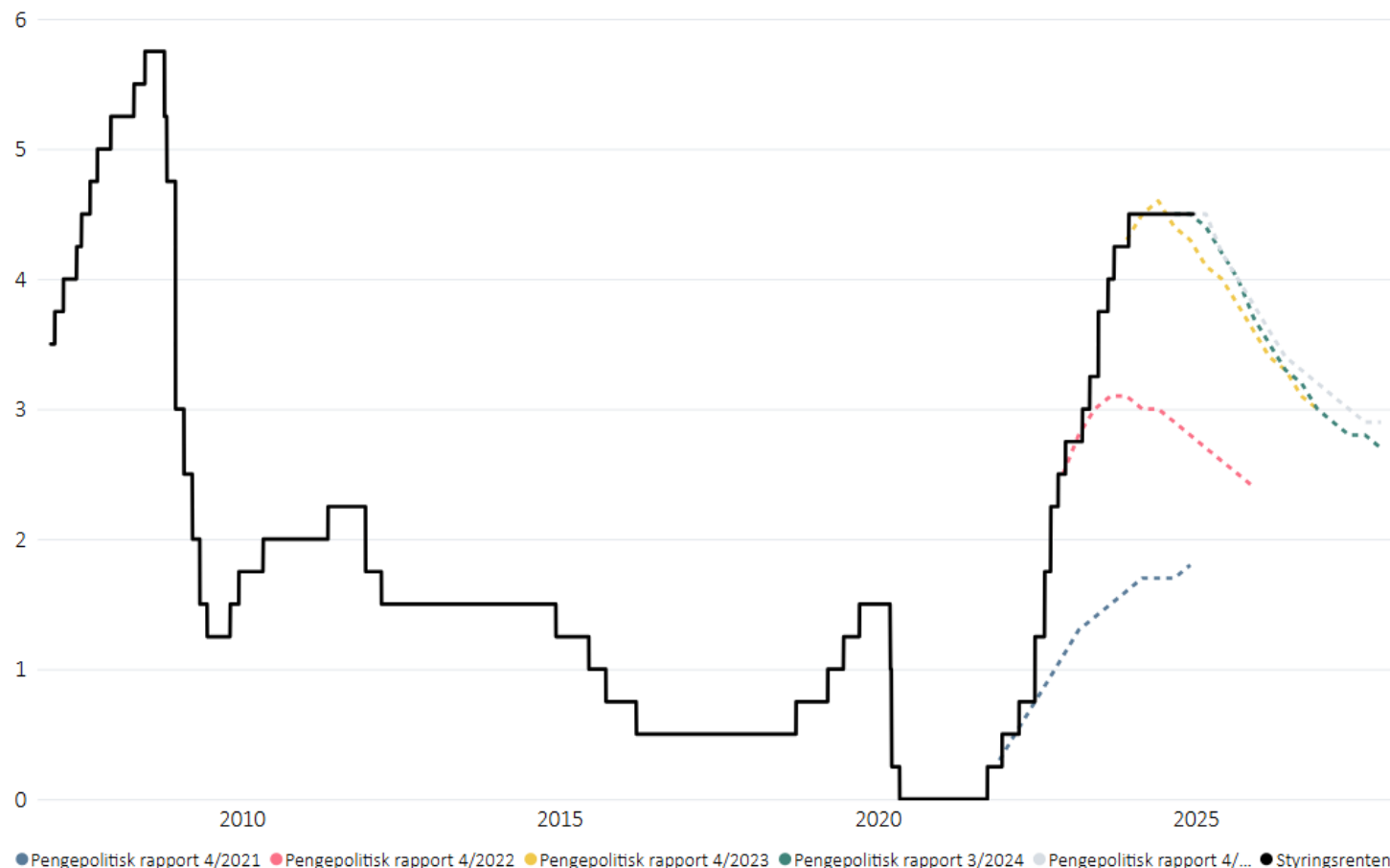
Komiteens vurdering var at det fortsatt er behov for en innstrammende pengepolitikk for å stabilisere prisveksten rundt målet, men at tiden snart er inne for å begynne å sette renten ned.

Prisveksten er ved inngangen av 2025 over målet. Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og til å dempe prisveksten. Arbeidsledigheten har økt noe fra et lavt nivå. Prisveksten har falt mye fra toppen, men høy vekst i bedriftenes kostnader vil trolig bremse den videre nedgangen.

Det er stor usikkerhet om utsiktene både globalt og for norsk økonomi. Det er risiko for mer omfattende handelshindringer internasjonalt. Økte tollsatser vil trolig dempe veksten globalt, men konsekvensene for prisutsiktene i Norge er usikre.

Hvis lønns- og prisveksten holder seg oppe lenger enn anslått, for eksempel dersom kronen skulle svekke seg eller kapasitetsutnyttningen øker, kan det bli behov for en høyere rente enn anslått.

Styringsrenten og rentebaner fra Pengepolitisk rapport

Utforsk eksport tallene på:

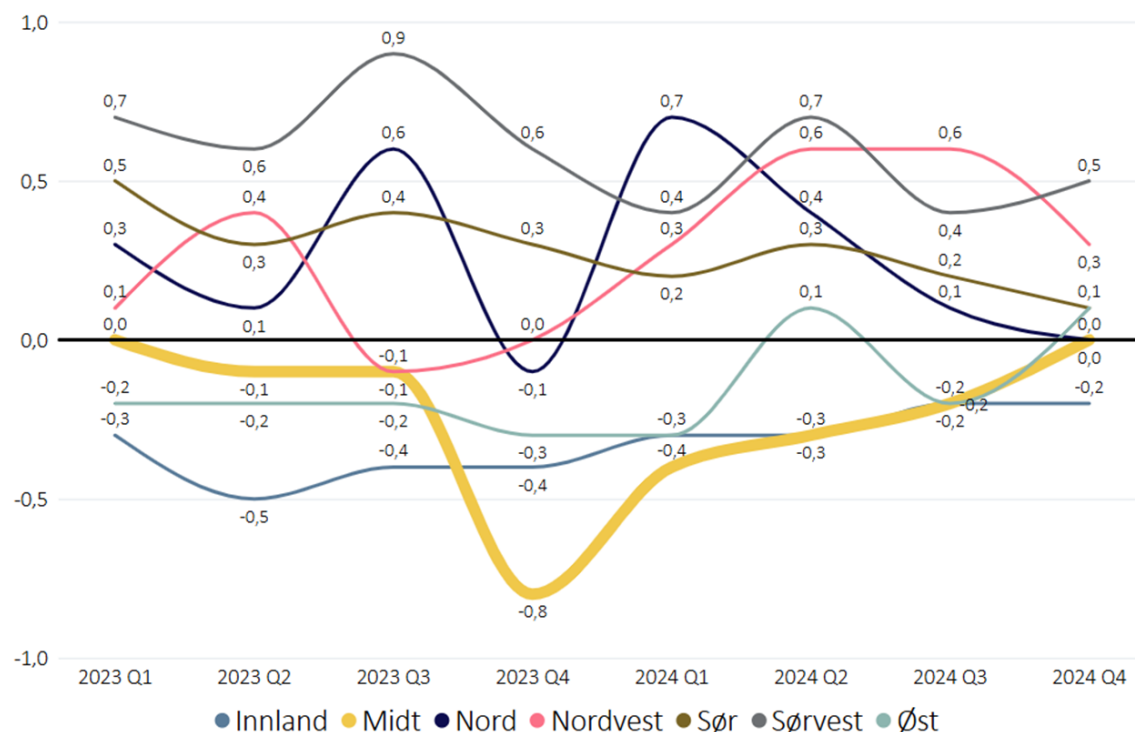
<https://trondelagitall.no/statistikk/rente-og-inflasjon>

3.3 Regionalt nettverk

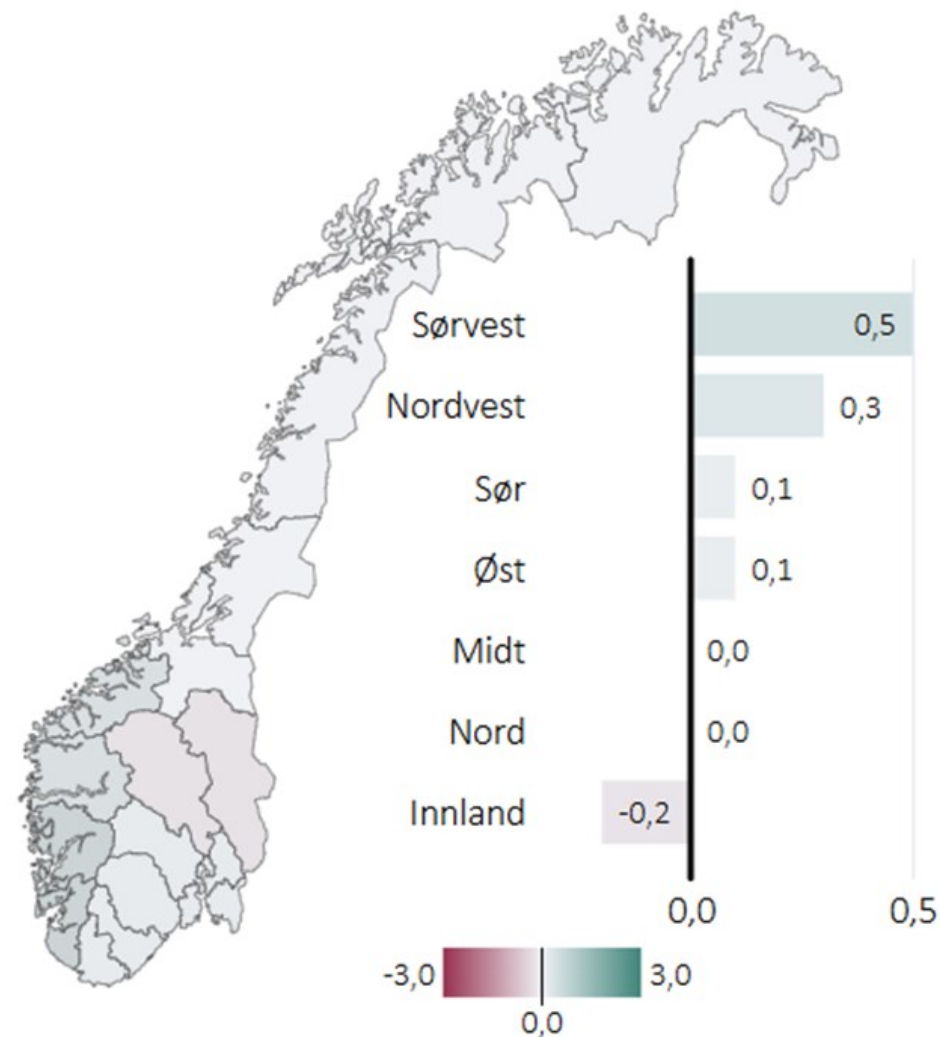
I 4. kvartal 2024 hadde bedriftslederne i Trøndelag et nøytralt syn på den økonomiske utviklingen fremover i følge Norges Banks regionale nettverks indikator for økonomisk utvikling. Det er en klar forbedring fra et år tidligere, da bedriftslederne i Trøndelag var de mest negative i landet.

Regionalt nettverks indikator for økonomisk utvikling går fra +3 (Svært positiv økonomisk utvikling) til -3 (Svært negativ økonomisk utvikling), der null representerer en normalsituasjon. Bedriftene i nettverket blir spurt om hvordan de på en skala fra -3 til +3 vil tallfeste den økonomiske situasjonen i sin bedrift sett i lys av forhold som etterspørsel, lønnsomhet og utsikter. Den regionale indikatoren er gjennomsnittet av svarene i den enkelte region.

Indikator for økonomisk utvikling. Norgs Banks Regionale nettverk i perioden 2023 Q1-2024 Q4

Regionalt nettverk 2024 Q4 Indikator for økonomisk utvikling

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/regionalt-nettverk>

3.4 BNP nasjonalt

Bruttonasjonalproduktet (BNP) for Fastlands-Norge økte med 0,6 % i 2024, målt i faste priser. I 4. kvartal sank BNP med -0,6 %.

Med enkelte unntak, som bygge- og anleggsvirksomheten og fisket, vokste bruttoproduktet i de fleste næringene i fastlandsøkonomien.

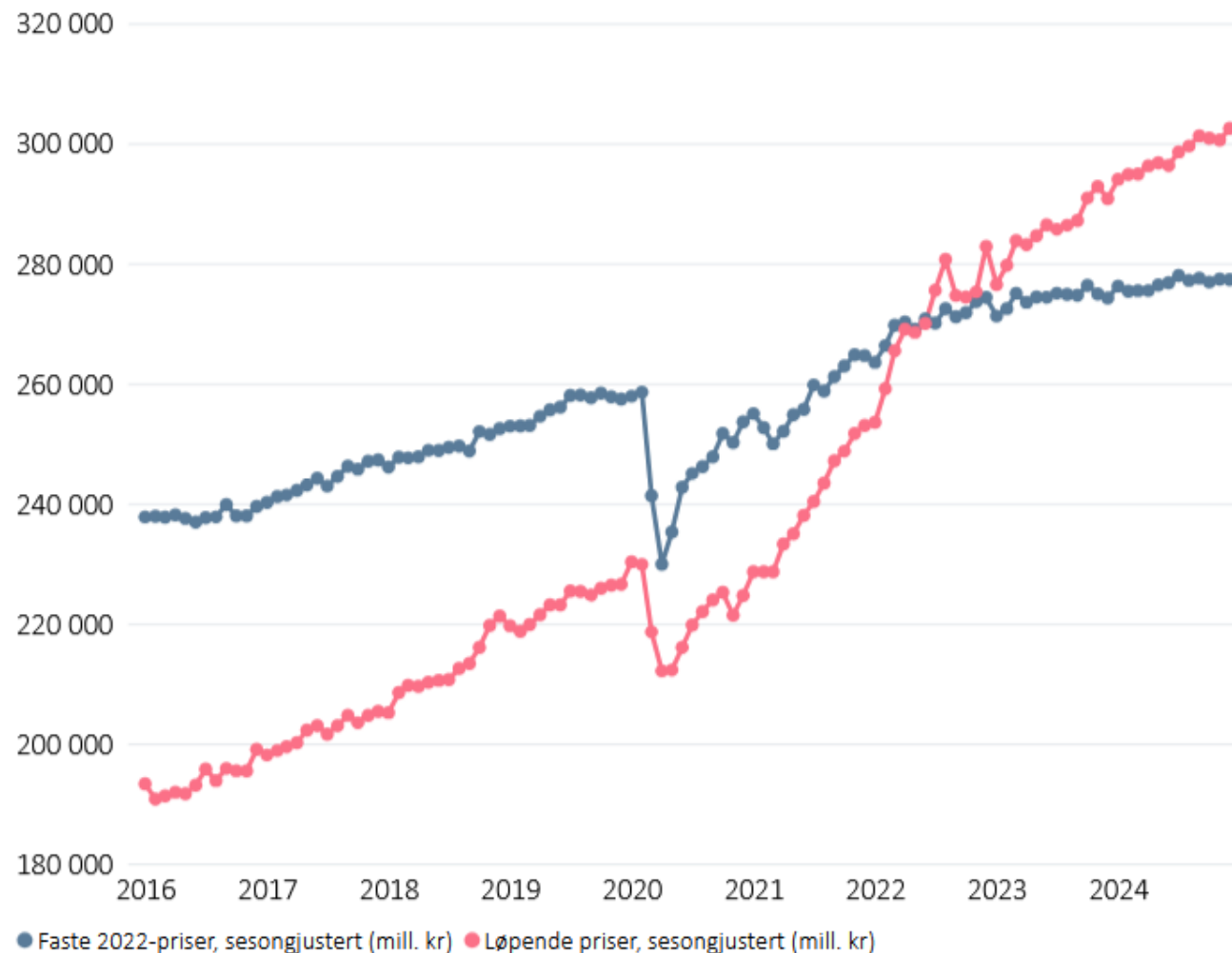
Etterspørsel fra offentlig sektor, petroleumsinvesteringer og vekst i fastlandseksporten trakk opp fastlandsøkonomien i 2024. Nedgang i investeringer i boliger og næringsbygg, samt dempet vekst i privat konsum, trakk motsatt vei.

Finanspolitikken bidro til å trekke opp aktiviteten gjennom økt offentlig etterspørsel, mens pengepolitikken bidro til å kjøle ned økonomien.

Det samlede konsumet i husholdningene vokste 1,3 prosent fra 2023 til 2024. Varekonsumet økte 0,8 prosent, mens tjenestekonsumet økte 1,5 prosent.

Den påløpte årslønnsveksten er foreløpig beregnet til 5,7 prosent i 2024. Dette er noe høyere enn veksten i konsumprisindeksen, som er beregnet til 3,1 prosent. Dermed var det reallønnsvekst for første gang siden 2021.

Bruttoprodukt Fastlands-Norge, basisverdi millioner kr, sesongjustert, januar 2016- desember 2024

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/verdiskaping>

3.5 NHOs medlemsundersøkelse

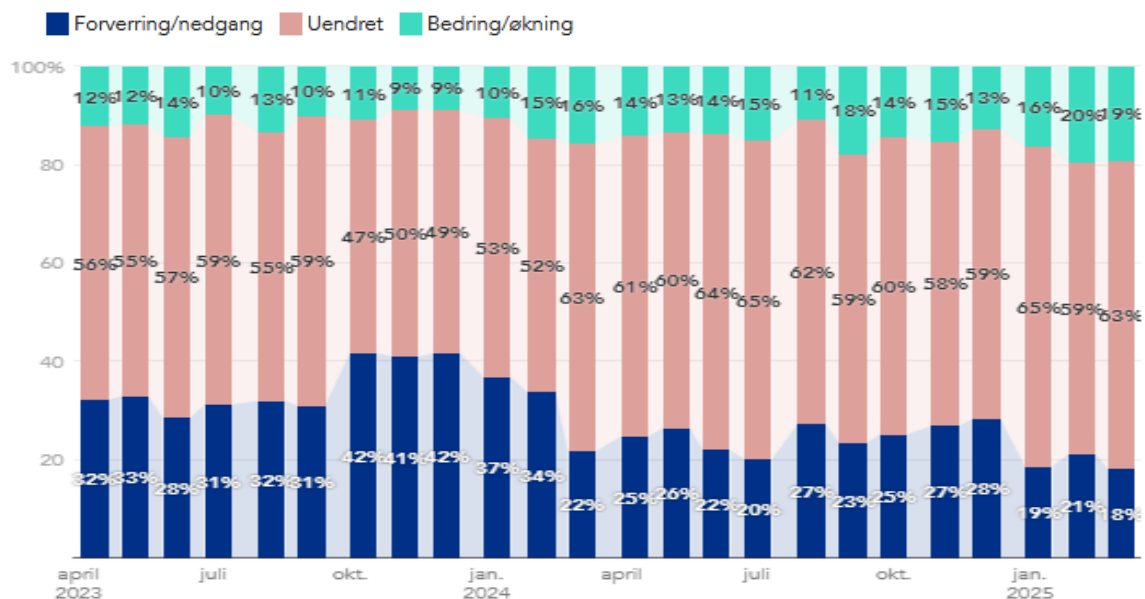
NHOs medlemsundersøkelse gjennomføres ved bruk av et nettbasert skjema som er sendt til alle NHOs medlemsbedrifter.

Resultatene er ikke vektet for bedriftenes størrelse eller bransjetilhørighet. En stemme er en stemme, enten bedriften er liten eller stor, og uavhengig av hvilken bransje den representerer.

I 4. kvartal 2024 var det en overvekt av respondenter i Trøndelag som rapporterte en forverring i markedsutsiktene. Bedriftene i Trøndelag var marginalt mer negative til markedsutsiktene enn snittet av NHO bedrifter nasjonalt.

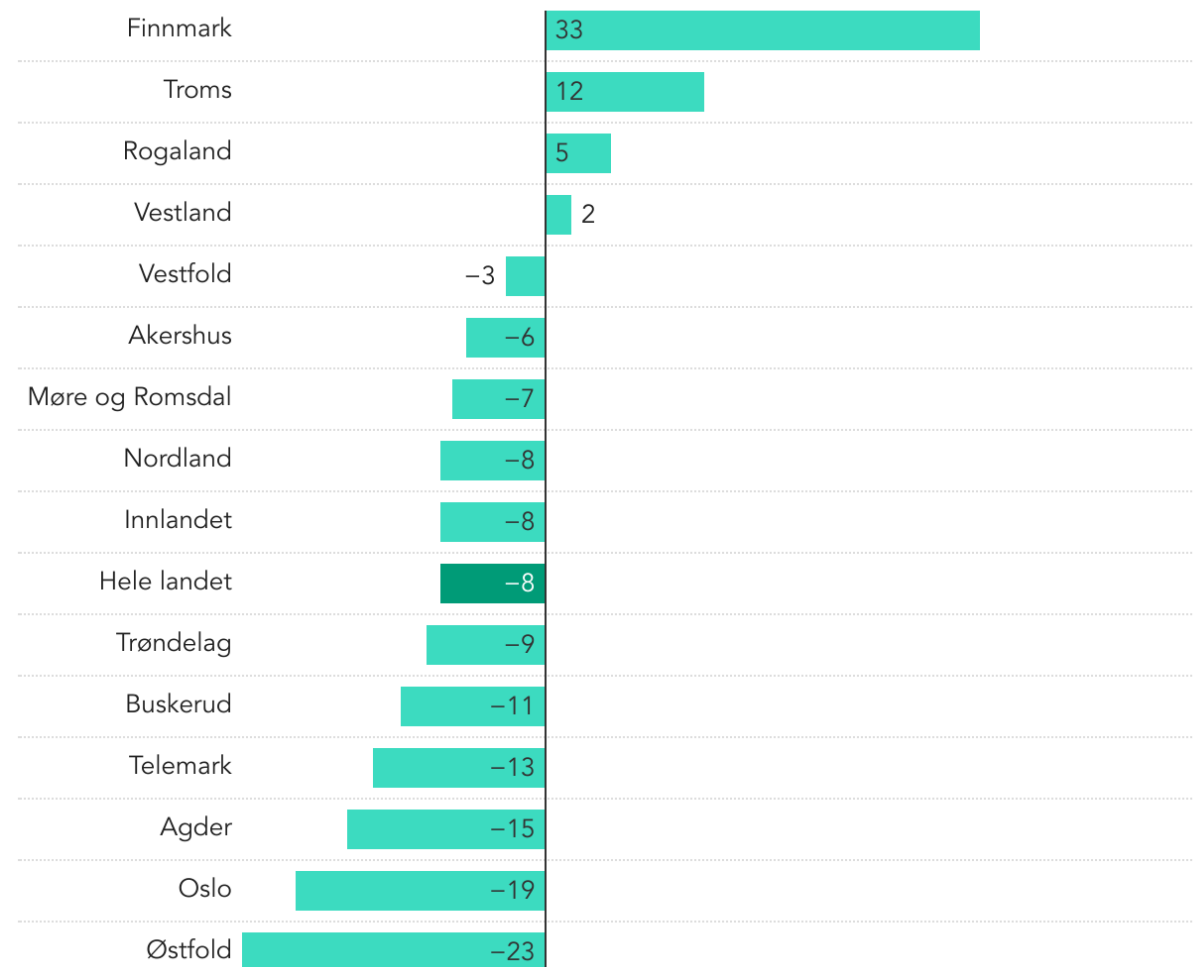
Markedsutsikter for NHO-bedrifter i Trøndelag

Bedriftenes vurdering av markedsutsiktene over tid

Markedsutsiktene per fylke

Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

Tallene er vektet men ikke sesongjustert. Tall for 4. kvartal 2024.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer/NHO

Utforsk eksport tallene på:

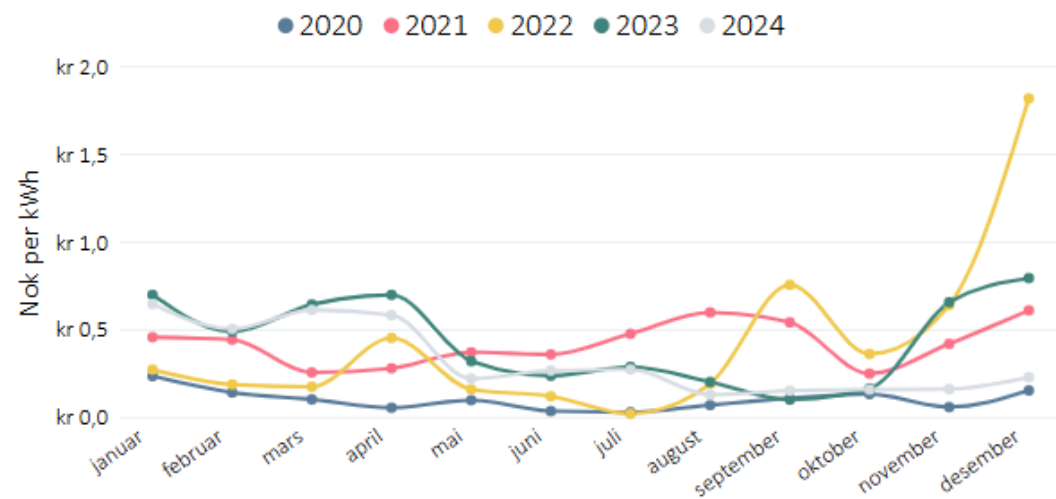
<https://trondelagitall.no/statistikk/nho-nokkeltall-norsk-naeringsliv>

3.6 Energipriser

I 2024 var kraftprisen i NO3(Midt-Norge) i snitt på 33 øre per KWh*, ned fra et snitt på 44 øre per KWh i 2023. Det var imidlertid stor variasjon i løpet av året. Høyeste dagspris var på 2,14 kr per KWh den 5. januar 2024. Selv om det var store svingninger i kraftprisene i 2024, så var volatiliteten en del lavere enn det vi så i 2023 og 2022.

Kraftprisen i NO3 har de siste årene vært en del lavere enn i de sørlige prissonene. I 2024 var forskjellen på prisen i NO3 16 øre lavere enn i NO1(Sørøst-Norge), går vi tilbake til 2022 så var kraftprisen 1,52 kr lavere i NO3.

Snitt månedspris (kr per kWh) Midt-Norge (NO3) i perioden 01.01.2020-31.12.2024

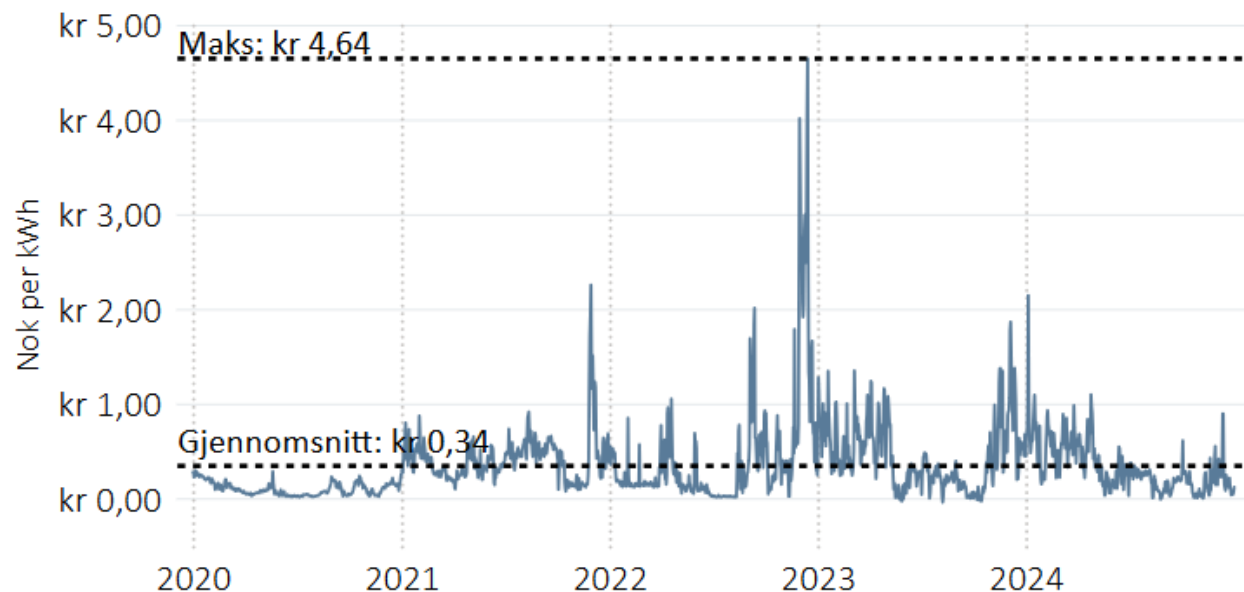

*Snitt av timesprisene gjennom året, ikke vektet for forbruk.

Utforsk eksport tallene på:

<https://trondelagitall.no/statistikk/kraftpris-prissone>

Snitt dagspris (kr per kWh) Midt-Norge (NO3) i perioden 01.01.2020-31.12.2024

Prisdifferanse (kr per kWh) Midt-Norge (NO3)/Sørøst-Norge (NO1) snitt per måned i perioden 01.01.2013-31.12.2024

Måned	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
januar	-kr 0,00	-kr 0,00	kr 0,01	-kr 0,02	-kr 0,01	-kr 0,00	-kr 0,03	-kr 0,01	-kr 0,05	-kr 1,18	-kr 0,57	-kr 0,27
februar	-kr 0,00	kr 0,00	-kr 0,00	kr 0,00	kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,10	-kr 1,06	-kr 0,66	-kr 0,17
mars	-kr 0,01	kr 0,01	kr 0,00	kr 0,00	kr 0,00	kr 0,01	-kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,17	-kr 1,70	-kr 0,48	-kr 0,06
april	-kr 0,01	kr 0,03	kr 0,01	kr 0,00	-kr 0,00	kr 0,00	-kr 0,00	-kr 0,00	-kr 0,17	-kr 1,29	-kr 0,41	-kr 0,02
mai	-kr 0,00	kr 0,12	kr 0,02	kr 0,01	kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,01	kr 0,02	-kr 0,12	-kr 1,49	-kr 0,47	-kr 0,15
juni	kr 0,01	kr 0,10	kr 0,01	kr 0,06	kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,04	kr 0,02	-kr 0,11	-kr 1,38	-kr 0,50	-kr 0,12
juli	kr 0,01	kr 0,02	kr 0,00	kr 0,06	-kr 0,01	-kr 0,00	-kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,10	-kr 1,65	-kr 0,08	-kr 0,01
august	kr 0,03	kr 0,03	kr 0,03	kr 0,07	kr 0,01	-kr 0,00	kr 0,02	kr 0,03	-kr 0,15	-kr 3,25	-kr 0,00	-kr 0,00
september	kr 0,06	kr 0,03	kr 0,07	kr 0,04	kr 0,03	kr 0,02	kr 0,03	kr 0,01	-kr 0,54	-kr 2,83	kr 0,09	-kr 0,06
oktober	kr 0,04	kr 0,04	kr 0,01	kr 0,03	kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,00	-kr 0,01	-kr 0,71	-kr 0,96	-kr 0,27	-kr 0,24
november	kr 0,01	kr 0,03	-kr 0,01	kr 0,02	kr 0,01	-kr 0,01	-kr 0,01	kr 0,01	-kr 0,65	-kr 0,49	-kr 0,39	-kr 0,40
desember	-kr 0,00	kr 0,00	kr 0,01	-kr 0,01	-kr 0,01	-kr 0,01	-kr 0,02	-kr 0,06	-kr 1,16	-kr 0,87	-kr 0,14	-kr 0,41
Totalt	kr 0,01	kr 0,03	kr 0,01	kr 0,02	kr 0,00	kr 0,00	-kr 0,01	kr 0,00	-kr 0,34	-kr 1,52	-kr 0,32	-kr 0,16